

Tirsdag den 22. oktober 2013 (D)

1

7. møde

Tirsdag den 22. oktober 2013 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Bjarne Laustsen (S), medlem af Folketinget Karin Gaardsted (S), medlem af Folketinget Karin Nødgaard (DF) og medlem af Folketinget Steen Gade (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidige medlemmer af Folketinget.

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger. (Godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energigrenovering af bygninger).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).
(Fremsættelse 09.10.2013).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse m.v. (Tilskud til særligt tilrettelagte stx- og hf-forløb for elever og kursister med nedsat psykisk funktionsevne).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 10.10.2013).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser). (Sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 10.10.2013).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Indførelse af forvaltningsrevision m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 10.10.2013).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om sommerhuse på fremmed grund.

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 09.10.2013).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond. (Tilpasning af reglerne for administration af forordningerne om Regionalfonden og Socialfonden m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 09.10.2013).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af forordning om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS). (Tilpasning af reglerne for administration af EGTS-forordningen).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 09.10.2013).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF):

Beslutningsforslag nr. B 11 (Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftaler, der skal bidrage til effektiv udmøntning af afsoning i hjemlandet og til tættere samarbejde om efterforskning og kriminalitetsforebyggelse).

Dennis Flydtkjær (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 13 (Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af en lovkommission om revision af skattekontrolloven).

Christian Juhl (EL) og Nikolaj Villumsen (EL):

Forespørgsel nr. F 4 (Hvad vil udenrigsministeren og regeringen gøre for at sikre:

- EUs beslutning om ikke at støtte israelske aktiviteter i de besatte områder på Vestbredden - beslutningen betyder, at Israel ikke kan komme i betragtning til EU-tilskud, priser og finansielle instrumenter til projekter i de områder, der er blevet besat efter juni 1967, - at danske virksomheder og institutioner ikke samhandler eller samarbejder med virksomheder og institutioner i bosættelserne på Vestbredden,

- at Israel ikke i forbindelse med fredsforhandlingerne forhandler sig til straffrihed for overtrædelser af palæstinenserne konventionsbestemte rettigheder (som er fastlagt bl.a. i den fjerde Genèvekonvention, FNs konvention om borgerlige og politiske rettigheder, FN-Konventionen mod tortur og anden grusom umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og FNs erklæring om menneskerettigheder) og

- at en fredsftale giver en palæstinensisk stat levedygtighed med fuld suverænitæt over eget område?).

Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 5 (Kan ministeren redegøre for, hvordan regeringen forholder sig til kritikken af budgetloven fra Det Økonomiske Råd, samt redegøre for, om regeringens såkaldte budgetdisciplin som følge af budgetloven og tilslutningen til Finanspagten ikke bør ændres i lyset af de negative konsekvenser, som loven har for bl.a. kommunernes mulighed for at sikre kernevelfærden og beskæftigelsen?).

Titlerne på de anmeldte sager fremgår også af www.folketingstiden.de.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Bjarne Laustsen (S), medlem af Folketinget Karin Gaardsted (S), medlem af Folketinget Karin Nødgaard (DF) og medlem af Folketinget Steen Gade (SF).

Kl. 13:00

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Bjarne Laustsen (S), Karin Gaardsted (S), Karin Nødgaard (DF) og Steen Gade (SF) har søgt orlov fra og med den 23. oktober 2013 på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget.

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer af Folketinget fra og med den 23. oktober 2013:

1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Nordjylland storkreds, Per Husted, i anledning af Bjarne Laustsens orlov.

2. stedfortræder for Socialdemokratiet i Vestjylland storkreds, Rasmus Lynghøj, i anledning af Karin Gaardsteds orlov, da 1. stedfortræder allerede er indtrådt som midlertidigt medlem.

1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Sjællands storkreds, Merete Dea Larsen, i anledning af Karin Nødgaards orlov.

1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Vestjylland storkreds, Kristen Touborg, i anledning af Steen Gades orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet, så vi går til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 107 stemmer.

[For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger. (Godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energioverføring af bygninger).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 09.10.2013).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Må jeg bede om, at lidt flere samtaler henlægges til udenfor.

Så vil jeg give ordet til hr. Thomas Danielsen som ordfører for Venstre. Værsgo.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. 3 er et lovforslag om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning i forbindelse med energioverføring af bygninger. I forlængelse af »Vækstplan DK« blev den ordning besluttet som en del af grøn boligkontrakt med Venstres stemmer, hvorfor det nok ikke vil komme som en overraskelse for nogen, at vi i forbindelse med udmøntningen selvfølgelig også har tænkt os at stemme for. Det, der sker i praksis, er, at virksomheder frivilligt kan lade sig godkende til at yde danske boligejere rådgivning om energiløsninger, der både økonomisk og miljømæssigt er bæredygtige. Ordningen kommer i første omgang til at gælde private enfamiliehuse, række- og kædehuse samt dobbelthuse. Senere vil det blive vurderet, om ordningen skal implementeres for andre former for ejendomme.

Hvad angår forskellige typer ejendomme, har vi nogle store værdier rundt omkring i landet i form af fredede ejendomme. Det er fredede ejendomme, der er økonomisk hårdt udfordrede, bl.a. på grund af høje energiomkostninger. Det er en udvikling, der betyder, at det

ikke er motiverende at erhverve og bo i sådanne ejendomme. Derfor håber vi i Venstre, at energisparekonceptet grøn boligkontrakt vil have fokus på, hvorledes man kan imødekomme flere af de udfordringer, som fredede ejendomme har, så vi i fremtiden kan bevare disse værdier i samhørighed med den grønne udvikling. Det håber jeg også at ministeren vil kommentere.

Finansieringen af forslaget er en del af vækstplanen, hvor der er afsat 25 mio. kr. i 2013, 15 mio. kr. i 2014 og 10 mio. kr. i 2015. Venstre støtter som sagt forslaget med ønske om en venlig imødekommelse af de bemærkninger, der er faldet.

Kl. 13:05

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Pernille Rosenkrantz-Theil som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg tror, at de fleste af os godt ved, at der, hvor vi selv bor, kunne man gøre noget ved vinduerne, hulrumisolere eller gøre alle de her ting, som man burde gøre, hvis ens hjem sådan skulle være helt up to date med hensyn til alt det, der handler om energibesparelser.

Hvorfor er det så, at vi ikke gør det? Jeg tror, det i virkeligheden drejer sig om lidt af det samme som det her med oliefyrene, da de i sin tid blev skiftet ud. Der troede man fra politisk hold, at det ville komme helt af sig selv, fordi det var så meget dyrere at have et oliefyr end at have alle mulige andre opvarmningsformer, og derfor ville det gå helt af sig selv. Det gjorde det for så vidt også for ca. 25 pct.s vedkommende – for resten gjorde det det ikke, og de har stadig væk oliefyrene stående. Hvorfor er det så på den måde? Det er, fordi det er store beslutninger og det har store konsekvenser for ens private økonomi, og fordi det kan virke relativt uoverskueligt at gå i gang med de ting, der skal til.

Det er i virkeligheden det, det her forslag handler om. Det handler om at gøre det nemt tilgængeligt at få lavet de energirenoveringer, som holder sig inden for den pris, man alligevel betaler for varme. Det vil altså sige, at efterhånden som man sparer penge, betaler man af på det lån, som man har skullet optage for at kunne lave energirenoveringen. Det er grundideen i det her. Og så handler det selvfølgelig om, at man også kan være sikker på, at den rådgivning, man får, er god nok; at det sted, man henvender sig, faktisk også leverer en viden, kan levere noget finansiering og nogle håndværkere, der er dygtige nok at lave de her energirenoveringer på en ordentlig måde, så man kan være sikker på, at man får det for pengene, man gerne vil.

Det her er altså en motorvej for energirenoveringer, og jeg vil gerne lægge særlig vægt på, at der i udkanten af Danmark er rigtig mange husejere, som er teknisk insolvente, men hvor der også er et rigtig stort energirenoveringsbehov, og for dem mener jeg at man simpelt hen løser et konkret problem, fordi man gør det nemmere for dem at få adgang til finansiering til at få lavet de her energirenoveringer. Det betyder både, at huset bliver rarere at bo i for dem, der bor der, men det betyder også, at det faktisk bliver væsentligt lettere at sælge huset, hvis man skal af med det.

Så er det jo ikke sådan, at vi med det her forslag løser alle problemer, men vi får skabt en motorvej til at få bedre boliger, både fordi energirenovering skaber bedre indeklima, men også fordi vi kommer til at bruge mindre energi. Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 13:08

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Mikkel Dencker som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti ser vi ligesom de to foregående ordførere meget positivt på lovforslaget her. Det udmønter jo regeringens forslag om en grøn boligkontrakt, som man har indgået en aftale med Venstre, De Konservative og Liberal Alliance om. Og selv om Dansk Folkeparti ikke er med i den aftale, anerkender vi, at det er en ganske god idé.

Det handler om, at man får godkendt nogle virksomheder, som kan rådgive boligejere om alle aspekter af energirenoveringer af boliger. Det er jo sådan, at det kan være svært og uoverskueligt at stå over for at skulle kaste sig ud i større renoveringsprojekter – især hvis man ikke har beskæftiget sig med det før – og der er det trygt og godt at vide, at der findes virksomheder, som er godkendt til at kunne rådgive om alle aspekter af en energirenovering. Så der ligger gode perspektiver i at hjælpe boligejere til at blive trygge ved at gå i gang med en energirenovering. Der ligger god økonomi i det for den enkelte boligejer, men der ligger også god samfundsøkonomi i, at boligejerne i Danmark ikke bruger flere penge på energi end højst nødvendigt, og at de penge, man sparer, så i stedet for kan gå til andre fornuftige ting som f.eks. at stimulere økonomien på andre måder. Der er mange gode perspektiver i det her forslag, og en sådan ordning koster heller ikke ret meget at gennemføre.

Med de ord skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti ser meget positivt på lovforslaget.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Rasmus Helveg Petersen som radikal ordfører.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Vi bakker naturligvis også fra radikal side varmt op om både intentionen og indholdet i dette forslag. 40 pct. af vores energi går til vores boliger, og det er selvfølgelig den gamle boligmasse, vi skal have fat i og gøre noget ved, hvis vi for alvor skal ændre ved det billede. Og det er det, vi bl.a. gør med dette forslag.

Jeg er enig i mange af de aspekter, der er blevet taget frem af de tidligere ordførere. Jeg hæfter mig også ved, at gennemsigtigheden i forhold til finansieringen af en energirenovering af en ældre bolig, som man så kan få gennem den her rådgivning, vi lægger op til, formentlig kan lette livet både for beboerne i den bygning, der skal renoveres, og også gøre noget godt for vores samlede grønne regnskab.

Vi bakker fra radikal side varmt op om dette led i vækstpakken. Tak.

Kl. 13:10

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Dette lovforslag er et element i en løbende opfølgning af den store, omfattende energiaftale fra marts 2012. Grøn boligkontrakt er også en del af regeringens aftale med V, K og LA om »Vækstplan DK«.

Med vedtagelsen af lovforslaget vil danskerne få et hjælperedskab, hvilket flere ordførere allerede har været inde på, når der skal tages stilling til renovering af boligen af hensyn til energiforbruget og af hensyn til energiregningen. Jeg tror, vi er mange, der gerne vil-

le have kunnet drage nytte af dette, og derfor er det sådan set et rigtig godt forslag. Vi ved, at boligejerne sjældent har et overblik over – og det siger næsten sig selv – hvilke energirenoveringer der bedst kan betale sig, og hvilke der er de mest energieffektive. Det kræver en specifik viden, og det kræver en erfaringsopsamling, som de færreste har mulighed for at have.

Samtidig kan der være usikkerhed om kvaliteten af den rådgivning, der er på markedet – en godkendelsesordning for virksomhederne, der kan levere hele pakken. Og styreprocessen er sådan set også en del af løsningen på dette problem.

Så fra SF's side hilser vi lovforslaget velkommen. Vi ser frem til gennemførelsen af grøn boligkontrakt, og vi er sådan set glade for, at det her nu er næste skridt. Anden fase følger så på diskussionen i forhold til hele det her om grøn boligkontrakt og resultatet af de analyser, der til dels skal se på muligheden for at fremme finansieringen af energibesparende tiltag via realkredit eller bankvirksomhed. Så fra SF's side støtter vi varmt forslaget.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Christian Juhl som Enhedslistens ordfører.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Jeg har lovet hr. Per Clausen at fortælle, hvad han ville have sagt, hvis han havde været her. Det her forslag kan bedst opfattes som et forsøg på at opfinde et figenblad, regeringen og højrefløjen kan gemme sig bag ved, når man skal bortforklare de negative konsekvenser for miljø og klima af såkaldte vækstplaner – planer, som endtydigt fører til mere forurening og mere CO₂-udslip.

Formålet med dette forslag er at forsøge at få mere gang i investeringer i energibesparelser i bygninger. Det er et godt formål, men det er uklart, om dette forslag reelt vil gøre nogen forskel. Forslaget forholder sig nemlig ikke til de økonomiske udfordringer, der kan være forbundet med energirenovering, og indeholder ikke noget bud på bedre muligheder for at få sådanne initiativer finansieret. Det er der ellers god brug for. Desværre vægter regeringen sammen med højrefløjen at genindføre en generel støtteordning til boligejerne i stedet for at indføre en målrettet støtteordning til energibesparelse i alle boliger, altså også lejeboliger. Man har valgt en socialt skæv ordning, som intet gør for miljøet og klimaet, og som har en mindre beskæftigelsesmæssig effekt, end en målrettet indsats for energibesparelser i boliger ville have haft.

Dette forslag giver mulighed for, at virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring i forbindelse med energirenovering af bygninger, kan tilslutte sig en frivillig godkendelsesordning. Det kan naturligvis ikke udelukkes, at dette vil være en fordel for de borgere, som ønsker at igangsætte sådan nogle projekter. Så Enhedslisten forventer at stemme for forslaget.

Vi er imidlertid uforstående over for, at regeringen ikke følger Bygge-, Anlægs- og Trækartellets, det, der hedder BAT-kartellet, opfordringer til at sikre, at udførelsen af selve renoveringsopgaven skal løses af den godkendte grønne aktør, eventuelt i et konsortiesamarbejde med andre virksomheder, hvor alles kvalifikationer skal dokumenteres f.eks. i form af svendebrev kombineret med relevant kursusbevis.

Vi er enige med BAT-kartellet i, at det er stærkt utilfredsstillende, at den grønne aktør kan udlicitere renoveringsopgaver med arme og ben til vikarbureauer og andre tvivlsomme underentreprenører, som ikke indgår i et konsortiesamarbejde, hvorigennem der har fundet en godkendelse sted, eller hvorigennem virksomheden på anden måde er ansvarlig over for boligejeren. Den grønne aktør bør indgå i en fast konsortiestruktur, som kan løse hele renoveringsopgaven. Det kræver naturligvis et vertikalt samarbejde mellem virksomhederne

under den grønne aktør, men det giver en særdeles ønskelig sikkerhed for, at det udførte arbejde også lever op til de besparelser, som lovgivningen lover.

Selv om vi i udgangspunktet er positive over for dette forslag, har vi altså flere kritiske spørgsmål, som vi gerne vil have belyst i udvalgsarbejdet.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Liberal Alliance kan støtte dette lovforslag om en særlig godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning i forbindelse med energirenovering.

Der er ingen tvivl om, at vi her har at gøre med et område med rigtig mange aktører, hvor det kan være svært at finde hoved og hale i de mange tilbud, vi bliver bombarderet med. Jeg synes især, det er positivt, at der bliver tale om en frivillig ordning, og at det er en ordning, som betyder, at man kan tilbyde en samlet pakke, som også opfylder de krav og ønsker, som bliver stillet af banker og andre finansielle institutter. Rigtig meget strander jo på grund af finansieringen, det ved vi alle sammen, så vi synes alt i alt, at det er grebet rigtig fornuftigt an.

Vi tillader os også at læse lovforslaget således, at godkendelsesordningen sikrer så høj en fleksibilitet som overhovedet muligt. Vi har ikke brug for et nyt bureaukratisk monster, men for en smidig ordning, som sætter skub i den til alle tider vigtigste del af energipolitikken, nemlig at vi bliver bedre til at spare på den dyre energi. Og sådan læser jeg lovforslaget.

Vi støtter dette lovforslag.

Kl. 13:16

Formanden:

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Så er det hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, formand. På samme måde er der støtte fra Det Konservative Folkeparti. Det her lovforslag er jo en god idé. Her har vi i forbindelse med vækstplansforhandlingerne gennemført et tiltag sammen med Venstre og Liberal Alliance om, at når der skal energieffektiviseres i huse – og det vil vi gerne, sådan at folk bruger mindst muligt energi, så de belaster klima og miljø mindst muligt – skal de virksomheder, der så rådgiver borgerne, vide mest muligt om det her område.

Det er det, man sørger for med det her lovforslag, nemlig at de virksomheder, der søger den her godkendelse, er nogle, der også kan dokumentere, at de har forstand på, hvordan man bedst får indhentet tilbud, projektstyrer, får skrevet den dokumentation, der skal til osv.

Så alt i alt er det her et meget positivt lovforslag, som vi i Det Konservative Folkeparti naturligvis bakker op om.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 13:17

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Først og fremmest en stor tak til alle ordførerne for deres bemærkninger til lovforslaget. Som flere har været inde på, er formålet med det her lovforslag jo at bidrage til at udmønte energisparekonceptet, som vi foreløbig kalder for grøn boligkontrakt, og som vi har besluttet skal etableres i samarbejde med Venstre, Konservative og Liberal Alliance i forbindelse med den politiske aftale om »Vækstplan DK«.

Hovedformålet med forslaget er således at etablere en hjemmel til at fastsætte regler om en frivillig godkendelsesordning for virksomheder, som i henhold til den her ordning udøver rådgivning om energirenovering og projektstyring m.v. i forbindelse med renovering af bygninger. Vi vil gøre det lettere for bygningsejeren at få adgang til en kvalificeret rådgivning og til at få udført energibesparelser i sin bygning. Målet er at lave en ordning, hvor man som bygningsejer kan henvende sig ét sted, når man vil renovere sin bygning, og få en samlet pakke, som også sikrer en forbedring af bygningens energimæssige tilstand.

Vi vil lave en ordning, hvor bygningsejeren kan hyre en godkendt rådgiver, der kan levere en samlet pakke, som er tilpasset den enkelte bygningsejers behov og muligheder. Sådan en pakke kunne f.eks. indeholde en kortlægning af bygningens energimæssige tilstand, en udarbejdelse af en konkret plan for energirenoveringen, en beregning af økonomien i det, både hvad tiltagene rent faktisk koster at gennemføre, og hvad det betyder for de fremtidige energiomkostninger for bygningsejeren.

Hele hensigten er jo, at bygningsejeren skal kunne gå i banken med et godt beslutningsgrundlag, så det er nemmere for banken og realkreditlen at vurdere betydningen af energiforbedringer. Og den godkendte virksomhed skal også kunne tilbyde at styre bygningsprocessen, hele renoveringsprocessen, dvs. projektering, indhentning af tilbud, tilsyn, mens arbejdet udføres, og gennemgang efter endt arbejde. I lovforslaget fastsætter vi derfor de ydelser, som skal kunne leveres af virksomheder, som er godkendte til at levere ydelser under ordningen.

Som Enhedslistens ordfører var inde på, er det rigtigt, at vi i første omgang målretter ordningen mod enfamiliehuse samt række-, kæde- og dobbelthuse, men det er også tanken, at ordningen kan udvides til også at omfatte f.eks. etageboliger, kontorbygninger og erhvervsbygninger.

Med dette lovforslag og hele initiativet, som foreløbig har arbejdstitlen grøn boligkontrakt, vil vi gerne fjerne de barrierer, som i dag afholder bygningsejere fra at energirenovere. Mange bygningsejere ser det som en uoverskuelig opgave, og som noget, der er forbundet med stor usikkerhed.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at regeringen lægger overordentlig stor vægt på at få fart på energirenoveringen i de private boliger. Det vil være afgørende for at nå vores målsætning om grøn omstilling og reduktion af energiforbruget. Det er også noget, der gør den enkelte families økonomi bedre. Samtidig ser vi det som et vigtigt initiativ til på kort sigt at få gang i beskæftigelsen.

Derfor er jeg selvfølgelig glad for den interesse, der er udtrykt, og den store opbakning, der er til lovforslaget fra faktisk alle partier i dag. Det er et rigtig godt fundament.

Kl. 13:20

Så har jeg et par enkelte konkrete bemærkninger til de enkelte partier.

Venstre spurgte ind til fredede bygninger. Jeg kan bekræfte, at fredede bygninger vil være omfattet af det her koncept, og at det selvfølgelig vil kræve nogle særlige hensyn, fordi fredede bygninger har nogle særlige vilkår og har nogle særlige karakteristika, som man skal tage hensyn til, når man laver energibesparende tiltag, fordi de kan have en skønhedsværdi eller de kan have en historisk værdi, eller hvad ved jeg. Det vil selvfølgelig indgå i den uddannelsesind-

sats, som man tilbyder virksomhederne i forbindelse med at få det her certifikat, nemlig at man også er inde på det. Så det kan jeg svare bekræftende på.

Til Socialdemokraterne og især til fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil jeg bare sige tusind tak for opbakningen. Jeg tror, at det er fair at sige, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil bærer en stor del af æren for, at vi står her i dag, og for, at der arbejdes med på hele udviklingen af det her koncept. Tak til Dansk Folkeparti for opbakningen. Vi er glade for den positive tone. Også tak til De Radikale og SF for samme.

Enhedslisten krydrede sin støtte med lidt skeptiske bemærkninger, og det er jo helt fair, da man ikke er en del af det overordnede forlig, »Vækstplan DK«. Jeg tror og håber nu, at vi kan komme en del af bekymringerne i møde, sådan så Enhedslisten kan føle sig betrygget ved at støtte lovforslaget.

Enhedslisten nævner de økonomiske muligheder. Hvad er de egentlig? Der kan man sige, at noget af det nye i det her jo er, at man faktisk giver den her nye form for rådgivere mulighed for at udfylde de standardblanketter, der kan gå direkte ind i finansieringsinstitutterne og derved give en sikkerhed for, at de energibesparelser, man opnår, og dermed den økonomiske gevinst, der foreligger, kan være med til, om jeg så må sige, at finansiere de lån, man får. Jeg agter at have en rimelig aktiv dialog, også i forbindelse med vores bygningsrenoveringsstrategi, med realkreditlen og finansieringsinstitutter for at finde ud af, om man kan finde koncepter, som kan gøre det lettere, ikke mindst i forbindelse med bygninger, der ikke har så stor en værdi.

Det er ikke nogen enkel manøvre, vil jeg gerne sige her. Det har været prøvet før, men det skal ikke hindre os i at gøre det igen og derved under alle omstændigheder forhåbentlig gøre det lettere med det lovforslag, vi har her, at håndtere det her med at kunne få hjælp til at beregne gevinsterne troværdigt for en helt almindelig husejer eller bygningsejer, sådan at banken eller realkreditlen ved, at der er de her økonomiske gevinster, og dermed derfor forhåbentlig er mere villige til også at give lånet, der skal til, for at gennemføre selve tiltaget, selve energirenoveringen.

Så nævner Enhedslistens ordfører også det med social dumping osv. Der skal jo ikke herske nogen som helst tvivl om, at det er et område, som regeringen er stærkt optaget af, nemlig at sikre ordentlige arbejdsvilkår på det danske arbejdsmarked. Der er nogle grunde til, at vi ikke har lagt sådan egentlige krav ind.

For det første er det kodeks, som vi nævner man kan lave, jo et, der kunne bygge på principperne i ILO-konvention nr. 94. Jeg går ud fra, at det også er den, der bliver sigtet til. Men den kan man jo sige handler om, at når der laves en offentlig kontrakt, altså når vi som f.eks. Bygningsstyrelsen, som ejer af offentlige bygninger, laver entrepriser, kan vi stille krav om overholdelse af det her, men det er ikke noget, man kan stille krav om på det private arbejdsmarked; det er ikke noget, vi, om jeg så må sige, kan binde almindelige danskere til.

Det er også noget, der, hvis vi endelig kunne gøre det, ville være ganske vanskeligt at gennemføre i praksis, for der er jo ikke noget, der hindrer, at den enkelte husejer kan tage en rådgiver med den ene hånd og så med den anden hånd tage en anden til at udføre opgaven. Så vi kan jo ikke tvinge husejerne til, om jeg så må sige, at følge de her regler. Derfor synes jeg egentlig, at det er en god måde, vi har lagt det op på, nemlig at vi, om jeg så må sige, konstaterer og jo også gerne ser, at man egentlig opretter en aftale mellem de centrale parter på arbejdsmarkedet på det her område og derigennem sikrer, at vi får kvalificeret arbejdskraft, og at vi ikke får social dumping.

Så er det jo en helt særlig fornøjelse at kunne byde Liberal Alliance velkommen i forbindelse med et energipolitisk forslag. Det er ikke så tit, det sker, men så meget desto mere glædeligt er det. Og jeg kan høre, at vi helt deler visionen for det her lovforslag, nemlig at spare på den dyre energi. Det er jo også det, vi i øvrigt gør på

mange andre områder. Og jeg vil da gerne benytte lejligheden til at invitere hr. Villum Christensen og Liberal Alliance til at overveje at deltage i hvert fald i den del af festen inden for energiforligets rammer, der handler om energieffektivitet og energibesparelser, for der har jeg en fornemmelse af, at vi måske har færre ideologiske uenigheder end på andre områder.

Endelig er der også en tak til De Konservative for at bidrage til at bære det her lovforslag igennem som en del af forliget.

Jeg tror, at jeg skal stoppe her. Nu skal jeg lige sikre mig, at jeg fik svaret på det alt sammen – det tror jeg jeg gjorde. Så tror jeg bare, at jeg skal slutte af med, vil jeg sige til formanden, at sige, at vi ser frem til at fortsætte drøftelserne om lovforslagets enkelte elementer i udvalget. Med de bemærkninger vil jeg anmode om en velvillig behandling af lovforslaget.

Kl. 13:26

Formanden:

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så jeg vil sige tak til ministeren.

Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Bygningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Tilskud til særligt tilrettelagte stx- og hf-forløb for elever og kursister med nedsat psykisk funktionsevne).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 10.10.2013).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Peter Juel Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Forslaget, vi behandler her i dag, vil give mulighed for i første omgang at få skabt en retslig ramme om indplaceringen af et gymnasialt uddannelsesstilbud for elever og kursister med Aspergers syndrom. Begrebet nedsat psykisk funktionsevne, der anvendes i forslaget, omfatter flere diagnoser. Lovforslaget vil derfor med den foreslåede formulering kunne rumme andre diagnoser end Aspergers syndrom.

Igennem de seneste årtier har der været stor politisk bevågenhed på, hvordan unge med særlige behov kunne klare sig godt igennem uddannelsessystemet. Internationalt har der også været fokus på, at disse unge skal inkluderes i den almindelige undervisning, og at læreprocesser skal tilrettelægges, så de tager hensyn til den enkelte elevs behov.

Danmarks Evalueringsinstitut blev af Undervisningsministeriet bedt om at gennemføre en evaluering af forsøgene på dette område.

Første del af evalueringsrapporten blev offentliggjort i januar 2010, og slutevalueringen blev offentliggjort i februar 2012. Formålet med evalueringen var at belyse, om og hvordan det er muligt for elever omfattet af forsøgene at gennemføre en stx-uddannelse og dermed opfylde kravene til faglig indsigt, almen dannelse og studiekompetence.

Danmarks Evalueringsinstituts evaluering viser overordnet, at de særligt tilrettelagte stx-forløb er en succes. Eleverne klarer sig godt. De består studentereksamen, og en stor andel af eleverne påbegynder en videregående uddannelse.

Det fremgår af høringsvarene, at enkelte høringsberettigede ikke mener, at vi er helt i mål endnu. Derfor er det en klar forventning fra Venstre, at vi ikke sætter flueben ud for denne lov endnu, men at vi følger implementeringen og udviklingen nøje, således at vi kan rette til, såfremt det viser sig, at vi ikke har fået skabt en ramme, der tager højde for den udfordring, vi står over for.

Venstre tilslutter sig forslaget.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Ane Halsboe-Jørgensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det, formand. Uddannelse er lidt af et frihedsbrev, og derfor ligger det regeringen meget på sinde, at så mange unge som muligt får en chance og får en uddannelse og dermed muligheden for at kunne klare sig selv og skabe noget med deres liv og få et arbejde. Det gælder selvfølgelig også unge med en diagnose, og derfor har de forsøg, vi har set med særlige tilbud til unge med diagnoser, når de skal tage en ungdomsuddannelse, vist sig at være gode og vigtige og afgørende for rigtig mange unge. Derfor er jeg glad for, at vi med det her forslag gør ordningen permanent og giver det her tilbud til den gruppe af unge fremadrettet.

Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 13:30

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Marie Krarup som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti mener vi, at alle skal have mulighed for at komme så langt i uddannelsessystemet, som deres evner giver mulighed for. Det gælder også, hvis man har behov for små beskyttede klasser på 12 elever, som elever med Aspergers syndrom eller elever med generelt nedsat psykisk funktionsevne har. De forsøg, der har været kørt, har været en succes, har vi fået at vide. Derfor synes vi i Dansk Folkeparti, at formålet med lovforslaget er aldeles prisværdigt, og derfor støtter vi det.

Så vil jeg tilføje, at vi i Dansk Folkeparti er bekymrede over, at taxametersystemet har en tendens til at fremme stordrift, det vil sige store skoler og store klasser. I det her tilfælde bruger man så taxametersystemet til det modsatte, ved at man indfører et såkaldt skyggetaxameter. Det synes vi faktisk er en utrolig god idé, som man kunne overveje at bruge andre steder, hvor det er vigtigt at opretholde små hold og trygge rammer for at få faglig kvalitet i undervisningen. Så den idé kan vi jo alle sammen tage med til de kommende forhandlinger og kommende samtaler om reform af taxametersystemet.

Men da Dansk Folkeparti naturligvis ønsker at give elever med nedsat psykisk funktionsevne de bedste muligheder for at få en uddannelse i vores gymnasier og hf, støtter vi lovforslaget.

Kl. 13:31

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

I Det Radikale Venstre tror vi også på den enkelte med diagnose. Vi tror på uddannelse, og vi tror, at der skal være en uddannelse, der passer til alle. I Det Radikale Venstre lytter vi også til det, der virker, og her har vi jo faktisk gode erfaringer med et særligt tilrettelagt stx-forløb for elever med Aspergers syndrom. Derfor synes jeg, det er rigtig dejligt at kunne stå her på talerstolen og høre, at der er så bred opbakning til, at vi nu gør de her forsøg permanente. I første omgang bliver der et tilbud i hver region, og så må vi jo se, om det er tilstrækkeligt.

Det er klart, at gymnasierne jo gerne ville have haft flere penge. Vi har fundet en model, hvor vi kommer til at lave en omfordeling inden for taxameteret, og lad mig bare slå fast, at det altså er i størrelsesordenen 0,04 pct. her i 2014 stigende til 0,25 pct. i 2017. Det synes jeg vi fuldt kan stå inde for, og jeg glæder mig rigtig meget til at følge med i, hvordan det kommer til at gå for de her elever i fremtiden. Så Det Radikale Venstre støtter gerne forslaget.

Kl. 13:33

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Vi ønsker, at alle skal kunne udfolde deres potentiale. Vi ønsker, at alle får de bedste muligheder for at deltage aktivt i samfundet som borgere. Og vi ønsker, at alle børn og unge får en uddannelse, der passer netop til dem. Regeringen har en målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse. Sådan en målsætning kræver jo, at vi gør en ekstra og særlig indsats for at støtte de unge, der har særlige behov. Det kræver, at vi gør en særlig indsats for, at alle skal have så lige muligheder som overhovedet muligt for at komme igennem uddannelsessystemet.

Med dette forslag gøres noget ekstra for at støtte elever med særlige behov, så de kan klare sig godt igennem uddannelsessystemet. Tilskud til særlig tilrettelagte forløb for elever med nedsat psykisk funktionsevne som f.eks. Aspergers syndrom er et led i denne indsats. Forsøg med sådanne ordninger har vist sig at være en succes. Eleverne består studentereksamen, og mange af dem fortsætter på en videregående uddannelse; de klarer sig godt. Det er vigtigt, at unge med særlige behov, som er velfungerende og normalt eller højt begavede, men har andre vanskeligheder, får muligheden for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse. Derfor er vi i SF også glade for, at forslaget indebærer, at forløbene sidestilles med resten af ungdomsuddannelserne, og at eleverne får det samme eksamensbevis som alle de andre.

Med dette lovforslag tager vi et skridt i retning af mere ligestilling. At give mennesker med nedsat funktionsevne en stærkere plads i samfundet er ikke kun ord, det er handling. SF deler ønsket om at etablere en permanent ordning for den her gruppe, der bygger videre på de succeser, vi allerede har set. SF kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 13:35

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det fru Rosa Lund som Enhedslistens ordfører.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. I Enhedslisten mener vi, at der skal være lige adgang til uddannelse, og at alle unge skal have mulighed for at tage en ungdomsuddannelse uanset deres forældres økonomiske og sociale baggrund og uanset særlige behov, f.eks. behov som følge af autisme.

Der er ikke nogen tvivl om, at det godt kan lade sig gøre, hvis de rigtige rammer er til stede. Og med det her lovforslag anerkender regeringen, at der skal gøres noget ekstra for at støtte elever med særlige behov gennem uddannelsessystemet. Det anerkender vi også i Enhedslisten. Derfor støtter Enhedslisten, at der kommer en hjemmel til permanentgørelse af de forsøg, der som beskrevet af de foregående ordførere har været på stx og på hf. Men vi i Enhedslisten er ligesom rektorforeningen, gymnasielærerne og VUC-foreningen bekymrede for finansieringen.

Det kan ikke være rigtigt, at der for at sikre et tilbud til gymnasieelever med særlige behov skal spares på gymnasiernes taxameter. Taxameteret er jo netop det, der finansierer gymnasiernes kerneydelse, altså undervisning, og når man fjerner penge fra en gruppe elever for at sikre en anden gruppe elever, kommer det unægtelig til at gå ud over undervisningen. Samtidig vil finansieringstyper som den her langsomt udhule taxameteret på gymnasierne, for når gymnasierne skal lave mere for de samme penge, vil kvaliteten blive ringere. Derfor mener vi ikke i Enhedslisten, det giver mening, at finansieringen er skruet sammen på den her måde.

Vores gymnasie- og vores hf-forløb skal være af høj kvalitet, sådan at de, der gennemfører en ungdomsuddannelse, rustes til deres videre vej gennem livet og til deres videre vej gennem uddannelse.

Så vi kan i Enhedslisten altså godt støtte, at der oprettes særlig tilrettelagte forløb, men vi kan ikke støtte finansieringen. Så hvis vi endelig skal bakke op om det her lovforslag, skal regeringen bringe nye penge på bordet, der kan finansiere forslaget, uden at forringe de eksisterende uddannelsesstilbud, vi har i dag.

Kl. 13:37

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Lotte Rod.

Kl. 13:37

Lotte Rod (RV):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Enhedslisten, hvordan de så vil finansiere det.

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Rosa Lund (EL):

Jeg vil opfordre regeringen og ministeren til at kigge på budgettet for at finde ud af, om der ikke kan findes en pulje med uforbrugte midler et eller andet sted i ministeriets budget, som kan finansiere det her. Det er jo begrænset, hvor mange millioner det drejer sig om, men det er alligevel så mange millioner, at de uden tvivl vil kunne mærke det ude på det enkelte gymnasium. Det stoler jeg i hvert fald på, når det er det, både gymnasielærerne og rektorerne skriver i deres høringssvar.

Formanden:

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:38

kommer med; det ville være til gavn for alle unge uanset det sted, hvor de starter.

Tak for ordet.

Kl. 13:41

Kl. 13:38

Lotte Rod (RV):

Hvis det ikke sådan skal være en helt gratis omgang for Enhedslisten bare at stå og sige, at det ville være rart, hvis man fandt pengene et andet sted, så må man jo i det mindste selv have gjort sig umage for at komme med et forslag til, hvordan man så vil finansiere det.

Så jeg prøver en gang til: Hvordan vil Enhedslisten finansiere det, hvis ikke man er enig i den model, vi andre har lagt frem?

Kl. 13:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:38

Rosa Lund (EL):

I Enhedslisten er vi ikke enige i, at for at finansiere en uddannelse skal pengene gå fra noget andet i uddannelsessystemet, ligesom vi heller ikke mener, at de lærerstuderende skal betale for, at de pædagogstuderende kan få flere timer. Det samme gælder i den her situation.

Så min opfordring skal bare være til regeringen, at jeg håber, regeringen vil gøre sig umage for at finde flere penge til uddannelsessystemet i stedet for bare at omfordele inden for taxametersystemet, og det hjælper vi i Enhedslisten gerne til med.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Lovforslaget giver hjemmel til, at undervisningsministeren kan godkende institutioner til tilskud til særligt tilrettelagte stx- og hf-forløb for elever og kursister med nedsat psykisk funktionsevne, herunder Aspergers syndrom. Vi skal have et uddannelsessystem med høj kvalitet i Danmark. Det betyder, at vi skal sætte barren højere – også meget højere, end vi gør i dag. Samtidig skal der være plads i systemet til unge med handicaps og nedsat psykisk funktionsevne, så disse unge får en mulighed for at uddanne sig på de bedst mulige vilkår og også får en mulighed for at komme til at forsørge sig selv i fremtiden.

Vi deler dog en betænkelighed, som man også har givet udtryk for i nogle af de høringssvar, der er kommet ind. Helt konkret vil jeg nævne Leder- og Bestyrelsesforeningen for VUC, som er kritiske over for den foreslåede finansiering af de særlige forløb. Foreningen frygter, at det, hvis andre tiltag bliver finansieret på lignende måde, kan betyde en langsom, men sikker udhuling af taxametrene og dermed af den generelle kvalitet i de almenGYnasiale uddannelser, og den betænkelighed deler vi. For vi har en udfordring med hensyn til fagligheden i vores uddannelsessystem og i høj grad også inden for de GYnasiale uddannelser – vi har et taxametersystem, som sætter fokus på færdiggørelse og nu også i stigende omfang på sociale faktorer.

I Liberal Alliance havde vi helt klart foretrukket, at man havde skabt et fagligt taxameter, altså at man også havde tilknyttet det med at få taxameterpengene op på det faglige niveau, som uddannelserne var i stand til at præstere ud fra det udgangspunkt, som eleverne nu

Formanden:

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Som faktisk alle ordførere har været inde på, er der jo bred politisk opbakning til det her lovforslag. Også Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis lovforslaget, der jo har til formål at sikre, at unge med særlige behov klarer sig igennem uddannelsessystemet. Flere har henvist til 95-procentsmålsætningen. Det var en målsætning, der blev skabt tilbage i 2006, hvor VK-regeringen sammen med Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti lavede en velfærdsaftale. Her valgte man at fokusere på, at de unge for de penge, der blev til rådighed, fordi man valgte at sige, at tilbagetrækningsalderen skulle forøges, i takt med at folks gennemsnitlige levetid blev højere, altså så skulle have en ungdomsuddannelse, og at de for øvrigt også skulle komme hurtigere igennem uddannelsessystemet. Jeg er rigtig, rigtig glad for, at et bredt politisk flertal i dag bakker så varmt op om 95-procentsmålsætningen. Men det er klart, at hvis 95 pct. af alle unge skal have gennemført mindst én ungdomsuddannelse, så kræver det også, at vi fokuserer på dem, der har særlige behov.

Derfor er vi faktisk meget glade for, at der har kørt forsøg på de almene gymnasier, både i 2007 og 2008, med elever med Aspergers syndrom, hvor disse har været samlet i særlige klasser, men med inklusion på nogle af valgfagene. Den evaluering, som det også fremgår af lovforslaget der har været af forsøgene, viser, at det har været en succes at køre et sådant særligt forløb, og derfor er vi selvfølgelig enige i det, der er lovforslagets intention, nemlig at gøre det muligt at yde tilskud til at permanentgøre disse særligt tilrettelagte forsøg. Så vi mener, at det er noget af det, der skal til, for at vi når de 95 procent, som vi alle sammen politisk bakker op om.

Der har i dag i Folketingssalen været en ganske kort debat om finansieringsmodellen. Nu kan jeg forstå, at der bliver stillet spørgsmål under udvalgsbehandlingen, men jeg må sige, at jeg nu ikke er så bekymret. Det er ikke en særlig stor gruppe, vi taler om, og det burde være overskueligt. Så jeg håber selvfølgelig på, at vi under udvalgsbehandlingen også får endeligt afklaret, hvad der er de økonomiske konsekvenser af at ændre taxameterfinansieringen inden for gymnasierne.

Men som sagt er det ikke noget, der har bekymret os meget i forbindelse med gennemgangen af høringssvarene. Vi håber selvfølgelig på, at vi også får de svar, som vi ligesom har kunnet fornemme på ministerens kommenterede høringsoversigt der umiddelbart er til det spørgsmål.

Vi støtter lovforslaget.

Kl. 13:43

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Undervisningsministeren.

Kl. 13:44

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt sige tak for den meget brede tilslutning, opbakning, der er til lovforslagets intentioner. Jeg synes også, det er et lovforslag, vi alle sammen kan være rigtig glade for, fordi det har været vellykkede forsøg, der har kørt med at lave GYnasiale uddannelser til unge med Aspergers syndrom, og hvor erfaringerne jo er rigtig positive.

Det, der sker med lovforslaget, er, at ordningen bliver gjort permanent, sådan at der kan være mindst et særligt tilrettelagt gymnasialt uddannelsesstilbud til denne gruppe af unge og mindst et i hver region. Der er også givet hjemmel til, at det på sigt også kan være unge, der har andre diagnoser, som vil kunne gennemføre en gymnasial uddannelse, hvis der er et forsøgsudviklingsarbejde, der viser, at det vil give mening. Så det er på alle mulige måder et lovforslag, som vi kan være rigtig glade for, og som også har den lange historik, som flere har nævnt, og derfor synes jeg også, at vi i fællesskab skal kunne sige tak til, at det kunne lade sig gøre at gøre ordningen permanent.

Der har været enkelte kritiske røster i forhold til økonomien. Til det vil jeg sige, at det jo – bare for at få lidt proportion i det – ikke er, fordi der kommer til at ske en langsom udhuling af taxametrene. Det er sådan, at undervisningstaxameteret til de almengymnasiale uddannelser vil komme til at blive nedsat med 0,04 pct. i 2014, og det vil så stige til ca. 0,25 pct. i 2017. Jeg synes også, man skal se det i det lys – ud over at det er et ganske lille beløb – at det her jo er en almindelig gymnasial uddannelse til en gruppe af unge, som i øvrigt gennemfører det med rigtig gode resultater, og derfor synes jeg også, det er rimeligt at se det som en gymnasial uddannelse, så det dermed bliver finansieret inden for det undervisningstaxameter, som der er i dag.

Med de ord vil jeg bare igen sige tak for den brede tilslutning, og jeg glæder mig til, at vi når i mål med det, for det vil blive til gavn for nogle unge, der i den grad har brug for det.

Kl. 13:46

Formanden:

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser). (Sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 10.10.2013).

Kl. 13:46

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Peter Juel Jensen som Venstres ordfører.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Sociale klausuler står højt på den politiske dagsorden. I en række kommuner har Socialdemokratiet i forbindelse med budgetfor-

handlingerne for 2014 lagt pres på for at få indført sociale klausuler om lærlinge i kommunale udbud.

Venstre er grundlæggende imod sociale klausuler. Sociale klausuler tvinger virksomhederne til at indgå uddannelsesaftaler med erhvervsskoleelever, og tvang er ikke konstruktiv, når det handler om at give unge mennesker mulighed for uddannelse eller folk på kanten af arbejdsmarkedet en chance. Såvel lærlinge som ledige får det bedste afsæt for at udvikle sig og få fast tilknytning til arbejdsmarkedet, hvis det foregår i virksomheder, der spiller frivilligt med. Og meget taler for, at rigtig mange virksomheder spiller positivt med. Det er ikke altid nemt at finde de relevante tal, men jeg har dog fundet frem til, at virksomhederne i byggebranchen spiller positivt med, når der bare er byggeaktivitet til det. To ud af tre virksomheder tager løbene lærlinge, og 23 pct. af alle klassiske erhvervsskoleelever – dog minus SOSU-elever og landbrugs elever – er i lære i bygge- og anlægsbranchen, mens de kun tæller ca. 6 pct. af de beskæftigede.

I Venstre ser vi også gerne flere praktikaftaler, men vi har den grundlæggende holdning, at tvang ikke er en vej, vi skal slå ind på. Et væsentligt argument imod sociale klausuler er, at man kun får fat i en brøkdel af aktiviteten, da der selvfølgelig er et krav om proportionalitet. Derimod får de såkaldte partnerskabsaftaler fat i al aktivitet.

Lad mig give et eksempel. Københavns Kommune har siden 2011 kun været i stand til at stille krav om i alt 183 lærlingeårsværk på sine kontrakter inden for byggeriet. Og Københavns Kommune opererer med sociale klausuler. Dette skal ses i forhold til, at Københavns Kommune i perioden har haft et anlægsbudget på ca. 9 mia. kr. årligt. Til sammenligning har Roskilde Kommune med en partnerskabsstrategi skabt 101 praktikpladser på kun halvdant år og med et væsentlig mindre budget.

Ved man i regeringen og Enhedslisten, hvad det er, man gambler med? For man kan vel ikke både forestille sig mere frivillighed og tvang på samme tid. Partnerskabsaftalerne virker og skaber foruden praktikpladser til de unge også et rigtig godt samarbejde mellem erhvervsskoler, skoleforvaltninger i kommunerne, UU-centre og f.eks. Dansk Byggeri. Der er i den forbindelse også etableret nogle meget nyttige samarbejder om vejledning af de unge mennesker til erhvervsuddannelser samt undervisningsforløb, der giver elever fra folkeskolen kendskab til, hvad der er af muligheder i f.eks. bygge- og anlægsbranchen, f.eks. materialet »Skolen på byggepladsen«.

Sociale klausuler er ufleksible, for de knytter sig til en konkret opgave. Det vil sige, at eleven skal anvendes til en bunden opgave. Lærlingen kan ikke bare anvendes på de opgaver, hvor det passer virksomheden bedst, eller hvor lærlingen lærer mest.

Med dette lovforslag vil regeringen og Enhedslisten tvinge offentlige gymnasier, voksenuddannelsescentre, erhvervsskoler og private gymnasieskoler m.fl. til at bruge sociale klausuler om uddannelse og praktikpladsaftaler. Men burde vi i stedet for ikke respektere selvejet og i stedet for opfordre til partnerskaber? Nej, regeringen vil detailregulere.

Fremover skal man anvende følg eller forklar-princippet. Det betyder, at de skoler, der ikke bruger sociale klausuler, skal forklare på deres hjemmeside, hvorfor de ikke gør det. I Venstre undrer vi os over, at skolerne ikke får samme mulighed, som kommunerne har fået i forbindelse med kommuneaftalen, hvor man fortsat har mulighed for at anvende partnerskabsaftaler. Noget kunne tyde på, at man ikke er bevidst om, at især flere erhvervsskoler er med i praktikpartnerskaber allerede. Så væk er de pragmatiske lokale løsninger.

I Venstre frygter vi, at brugen af sociale klausuler i forbindelse med skolernes udbud ikke vil skabe flere praktikpladser til eleverne på erhvervsskolerne – tværtimod er der en stor risiko for, at praktikpladsvirksomhederne i fremtiden alene vil rekruttere og ansætte elever i forbindelse med offentlige udbud, der omfatter krav om sociale klausuler. Den almindelige, anerkendte rekruttering, hvor praktikvirksomhederne ansætter elever, når der er en ledig praktikplads eller

en tilgang af arbejdsopgaver, vil blive elimineret, fordi virksomhederne vil blive styret af at skulle opfylde sociale klausuler. Den gode, almindelige rekruttering af elever, der har været styrende i årevis, bliver simpelt hen elimineret gennem sociale klausuler. Brug af sociale klausuler vil således underminere hele vekselluddannelsesprincippet i erhvervsuddannelserne.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

Kl. 13:51

Formanden:

Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Det er først fru Rosa Lund.

Kl. 13:51

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen. Jeg har bare et enkelt spørgsmål til hr. Peter Juel Jensen: Hvis de frivillige aftaler virker, hvordan kan det så være, at der mangler 12.600 praktikpladser?

Kl. 13:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:52

Peter Juel Jensen (V):

Jeg vil godt sætte spørgsmålstejn ved, at der mangler så mange praktikpladser, som ordføreren hævder. Langt de fleste elever på erhvervsskolerne har faktisk en praktikplads. Ikke mindre end 73.000 elever har en praktikplads i en virksomhed, og kun godt 7.000 elever var i august 2013 i skolepraktik på et af de nye praktikpladscentre på erhvervsskolerne, og mange af disse elever kommer i praktik i en virksomhed på et senere tidspunkt. Der er 4.800 elever, der hverken er i virksomhedspraktik eller skolepraktik, men langt de fleste af disse elever kunne fortsætte deres uddannelse i skolepraktik, hvis de ville. Kun 500 elever må skifte uddannelse, fordi den uddannelse, de er i gang med, er så lille, at der ikke udbydes skolepraktik. Så jeg er ikke enig i ordførerens tal.

Kl. 13:52

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 13:52

Rosa Lund (EL):

Så skal jeg måske prøve at spørge på en lidt anden måde. Jeg kan jo også sætte spørgsmålstejn ved de tal, som Venstres ordfører bruger, for jeg vil mene, at man, når man er i skolepraktik, også mangler en praktikplads. Der er vel en grund til, at reglerne om skolepraktik er, at man stadig skal søge efter en ordinær praktikplads – det er nogle regler, som ordførerens eget parti har været med til at lave – så det bekræfter vel, at man stadig mangler en praktikplads, når man er i skolepraktik.

Jeg vil bare gerne have en forklaring af Venstres ordfører, for der manglede også praktikpladser, da Venstre sad på magten, på, hvorfor der, hvis de frivillige aftaler virker, mangler praktikpladser.

Kl. 13:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:53

Peter Juel Jensen (V):

Det kan jo godt være, at der er nogle ting, der går hen over hovedet på Enhedslisten. Vi befinder os i den værste økonomiske krise siden anden verdenskrig, og når man har et uddannelsesforløb, som i den grad er baseret på konjunkturerne, vil det indimellem ikke være muligt at skaffe praktikpladser. Men som jeg sagde her, tror jeg ikke, at

det initiativ, som Enhedslisten her er med til at bakke op om, vil skabe en eneste ekstra praktikplads, tværtimod.

Kl. 13:54

Formanden:

Fru Lisbeth Bech Poulsen, kort bemærkning.

Kl. 13:54

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil selvfølgelig fortsætte i samme spor, for som min kollega fra Enhedslisten også sagde, har frivilligheden jo bare vist sig ikke at være helt nok. Med følg eller forklar-princippet blev der jo netop lagt op til, at du havde en god forklaring på, hvorfor du ikke vil have sociale klausuler, og den gode forklaring kunne jo være, at man har et frivilligt samarbejde, dér hvor man bor lokalt. Det kunne være en fremragende forklaring på, hvorfor man ikke har sociale klausuler, fordi den frivillige aftale, man har, fungerer rigtig, rigtig godt. Det ville være alle tiders forklaring.

Grunden til, at det princip skal følges, og grunden til, at det skal være offentliggjort, er jo, at vi gerne vil slippe for de dårlige undskyldninger, ikke for de gode undskyldninger eller de gode forklaringer. Så frivilligheden i det her vil jo stadig væk være intakt, fordi hvis du har, som nogle af de eksempler, ordføreren nævnte, nogle rigtig gode samarbejder lokalt, vil det selvfølgelig være en oplagt forklaring på, hvorfor man ikke kan køre med sociale klausuler.

Det er jo ikke så et meget spørgsmål, men jeg vil bare gerne høre ordføreren igen sige, hvori frivilligheden ikke kan fungere inden for det her princip.

Kl. 13:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:55

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Nu forholder jeg mig jo til det lovforslag, som ordførerens parti har været med til at lægge frem her. Der fremgår ikke det, som ordføreren siger her, nemlig hvordan det skal skrues sammen. Tværtimod ligger der en bemyndigelse til undervisningsministeren om at kunne fastsætte de nærmere og præcise detaljer i, hvordan det her skal tolkes. Der fremgår ikke den sætning, som ordføreren sagde: at man ville tage hensyn til de frivillige aftaler. Havde det fremgået, havde det været en helt anden snak.

Kl. 13:55

Formanden:

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:55

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, at ordføreren skulle tage og læse forslaget igen, fordi det står meget klart og tydeligt, som jeg lige forklarede. Følg eller forklar-princippet blev jo opfundet i forhold til finansloven sidste år sammen med Enhedslisten, og det var netop for at sige: O.k., vi bliver nødt til at gøre noget mere end ren frivillighed, men vi vil gerne have noget fleksibilitet i forhold til at give plads til dér, hvor man laver fremragende lokale aftaler, som Venstres ordfører pointerede. Så den fleksibilitet er der i det, men det står fuldstændig i lovforslaget forklaret, at de ordninger vil man stadig væk kunne have efter det princip.

Kl. 13:56

Formanden:

Ordføreren.

Peter Juel Jensen (V):

Sådan har jeg nu ikke læst og tolket det. Jeg har læst et meget rigtigt lovforslag, som ikke giver mulighed for lokale, pragmatiske løsninger, og der er ingen tvivl om, at hvis det var intentionen, hvorfor har man så ikke givet de her skoler, som det her lovforslag vedrører, samme muligheder, som man gjorde i kommuneaftalen, nemlig ved at respektere de lokale partnerskaber?

Kl. 13:56

kale Venstre er, hellere set, at man havde sagt: Vi opfordrer kraftigt til, at man laver den her form for aftale. Men vi skal ikke sidde og detailregulere det hele herindefra.

Kl. 13:59

Formanden:

Fru Lotte Rod for en kort bemærkning.

Kl. 13:57

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Lotte Rod (RV):

Så bliver jeg helt ærligt en lille smule i tvivl om, hvad det er for et lovforslag, Venstres ordfører har læst, så nu vil jeg gerne citere fra det lovforslag, vi står og behandler, nemlig fra side 3 i bemærkningerne, hvor der står:

»Har ordregiver indgået en frivillig partnerskabsaftale med henblik på at skaffe praktikpladser inden for det eller de områder, som er relevante for den konkrete kontrakt, kan det også være en forklaring på, hvorfor ordregiver ikke anvender en social klausul.«

Vil Venstres ordfører gerne bekræfte, at der ikke er nogen modsætning mellem dette lovforslag og muligheden for at lave lokale partnerskabsaftaler?

Kl. 13:57

Merete Riisager (LA):

Tak. I modsætning til ordførerne for regeringspartierne vil jeg gerne kreditere hr. Peter Juel Jensen for at tage så tydeligt og klart afstand fra sociale klausuler, som jo er et tvangsværktøj. Det har ikke været altid, at Venstre har været så klare i mælet, så det glæder vi os over i Liberal Alliance.

Jeg vil derfor også spørge ordføreren, om han er parat til at kigge på, hvad der så skal til for at skabe praktikpladser, og om han ikke er enig i, at det er et stort problem, at det er cirka dobbelt så dyrt for virksomheder i Danmark at tage en elev ind, som det er i de lande, der har lignende vekseluddannelsesprincipper.

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:57

Peter Juel Jensen (V):

Hvis ordføreren for Liberal Alliance står og fisker efter, at jeg vil til at fastsætte elevlønningspr. lovgivning, så vil jeg sige, at det ikke er en vej, Venstre vil slå ind på. Jeg mener, at vi har et udmærket system i Danmark, hvor det er arbejdsmarkedets parter, som bestemmer lønningerne på arbejdsmarkedet, og det skal politikerne holde sig ude af. Vi bestemmer i nogen grad vores egen løn, og det har vi i mine øjne lidt svært ved at finde ud af en gang imellem, så vi skal slet ikke begynde at bestemme andres lønninger.

Jeg tror, at vejen til at skaffe flere praktikpladser bl.a. går igen-nem den erhvervsskolereform, som faktisk alle partier i Folketinget i fællesskab forhandler, og så tror jeg måske også, at vi skal til at sætte det personlige ansvar lidt højere op på dagsordenen, for der er også en grund til, at nogle elever ikke bliver taget ind, f.eks. hvis en arbejdsgiver mener, at en elev ikke vil kunne gøre sig i det pågældende arbejde eller ikke vil kunne håndtere den nødvendige kunde-kontakt. Så med en erhvervsskolereform og en god og heftig debat om det personlige ansvar tror jeg faktisk vi er nået langt.

Kl. 14:00

Formanden:

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:57

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 14:00

Lotte Rod (RV):

Så når nu Venstres ordfører om lidt kommer ned og får chancen for at læse lovforslaget, og hvis Venstres ordfører kan se ud af lovforslaget, at indgår man partnerskabsaftaler, frivillige aftaler, som giver praktikpladser, så behøver man ikke at lave sociale klausuler, betyder det så, at Venstre kan støtte sådan et forslag?

Kl. 13:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Peter Juel Jensen (V):

Nej. Jeg har selvfølgelig læst lovforslaget, men det der har jeg ikke lige bidt mærke i. Jeg skal også ærligt indrømme, at jeg har forberedt mig over flere dage. Jeg synes jo også, at et andet væsentligt element, når det kommer til de sociale klausuler på de her skoler, jo er, at de ikke respekterer selveje. Vi har jo lavet selveje, fordi vi gerne vil have styringen derud, hvor beslutningerne skal træffes, og i stedet for at man sidder og detailregulerer herindefra og siger, at det er sådan og sådan, det skal køres, så havde jeg jo som det liberale menneske, som jeg er, og som jeg også håber at ordføreren for Det Radi-

Merete Riisager (LA):

Jeg er helt enig i, at det personlige ansvar skal pointeres, men dette er jo også nogle gange afhængigt af, at politikerne holder op med at gøre rigtig meget og regulere rigtig meget. Og arbejdsmarkedets parter skal i spil, hvis vi skal have bragt omkostningerne ned og der skal blive en mere direkte aftale mellem elev og virksomhed. Så ville det store parti Venstre, som det jo også har gjort før, ikke være parat til at sende et signal til arbejdsmarkedets parter om, at de skal få kigget på det her, sådan at de unge faktisk kan komme ud i praktik?

Kl. 14:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:01

Kl. 14:04

Peter Juel Jensen (V):

Jamen vi har jo sendt et meget kraftigt signal i vores udspil til finanslov, hvor vi vil lette skatter og afgifter for et større milliardbeløb. Det er jo en melding, som man kan tage med sig, når man skal sidde og forhandle lønninger i fremtiden. For hvis der var troværdighed i politikken om at lette skatter og afgifter, så tror jeg også, at lønmodtagerne ville blive lidt mere tilbageholdende med at kræve større lønstigninger.

Hvis vi lader en udvikling, hvor skatter og afgifter bare stiger, fortsætte, så kan jeg da godt forstå, at lønmodtagerne vil have mere i lønningsposen, men hvis vi kunne give lønmodtagerne et håndslag på, at vi ikke udhuler deres løn på nogen måde, så tror jeg faktisk, at lønmodtagerne – og det har de også vist igennem de seneste overenskomstforhandlinger – er villige til at holde igen og dermed forbedre dansk konkurrenceevne.

Kl. 14:02

Formanden:

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:02

Lene Espersen (KF):

Tak. Jeg vil sige til Venstres ordfører, at jeg nu tror, at Venstres ordfører har læst lovforslaget ganske grundigt. Og jeg vil egentlig godt citere fra side 3, som også regeringspartiernes ordførere citerede fra. Det fremgår nemlig af den, at det afsnit, vi diskuterer, handler om, at hvis uddannelsesinstitutionen ikke vil benytte sig af den her gabe-stok, følg eller forklar-princippet, så kan der være nogle forskellige begrundelser, man kan bruge, bl.a. at hvis der ikke mangler praktikpladser, skal man ikke tvinge nogen til at etablere dem, og det er jo rimelig fornuftigt, og at det ikke er proportionalt at stille sociale klausuler, og – så kommer citatet – at ordregiver har indgået en frivillig partnerskabsaftale. Så *kan* det være en forklaring. Der står intet i det her lovforslag om, at så slipper man for at lave det; her står der bare, at det *kan* være en forklaring.

Derfor vil jeg også gerne spørge Venstres ordfører, om Venstres ordfører ikke vil være indstillet på at teste regeringspartierne i forhold til det her? Hvis de mener, at det er en god nok forklaring, at der er indgået frivillige aftaler, og at man så er undtaget fra lovforslaget, så vil det i hvert fald være en forbedring af lovforslaget. Så vil det være en vej, Venstre synes vi skal gå?

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Peter Juel Jensen (V):

Jeg vil gerne takke ordføreren for Det Konservative Folkeparti for et konstruktivt spørgsmål. Der er jo ingen tvivl om, at alt det, vi i fællesskab kan gøre for at rette op på en lovgivning, som halter, vil være noget, som Venstre vil bakke op om. Men selv om man retter et lille »kan«, betyder det ikke, at vi vil gå helhjertet ind i det her. Jeg synes, at ordføreren sagde det meget, meget klart ved at kalde det en gabestok. Alle dem, jeg kender, både ude på skolerne, men også ude i erhvervslivet, gør alt, hvad de kan, for at skaffe det nødvendige antal praktikpladser. Og jeg synes, at regeringen fuldstændig overser, at vi står i den værste økonomiske krise siden anden verdenskrig, og det har været regeringens store problem i rigtig lang tid.

Formanden:

Så siger jeg tak til Venstres ordfører, og så er det fru Ane Halsboe-Jørgensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Hele vores vekselluddannelsessystem i Danmark er jo afhængigt af, at arbejdsgiverne tager ansvar. Vi er afhængige af, at virksomhederne tager vores unge mennesker ind som lærlinge og elever. Det gør rigtig mange af sig selv heldigvis, men vi mangler stadig pladser. Uagtet at Venstres ordfører forsøger at tale problemet ned, er det her en stor udfordring, der giver utryghed for mange unge, og som betyder, at man i nogle tilfælde måske vælger erhvervsuddannelserne fra. Derfor er det her et problem, vi skal tage seriøst, og det er vi i fuld gang med.

Der er en række ting, man kan gøre for at skaffe flere praktikpladser, og en af dem er det, vi diskuterer her i dag. Jeg synes ikke, der kan være tvivl om, at når vi som stat, kommune, region er arbejdsgiver og skal have bygget noget, skal vi have modet til at stille krav til dem, der bygger for os. Det handler om, at man skal betale en ordentlig løn, men det handler også om, at man skal tage det ansvar, der hører til at være arbejdsgiver i Danmark, nemlig det uddannelsesansvar, som ligger lige præcis hos arbejdsgiverne. Det ansvar synes jeg også gælder vores uddannelsesinstitutioner, og derfor er jeg rigtig glad for vores forslag i dag. Hvis en erhvervsskole skal have lavet en tilbygning, giver det jo ingen mening, at dem, der laver den, ikke har lærlinge. Hvis vores uddannelsesinstitutioner generelt skal have ting i udbud, synes jeg, det er fint, at man kan stille nogle krav.

Jeg mener, at vores forslag er så balanceret, som det kan være, hvor vi på den ene side siger, at det her er vigtigt, at det er afgørende, og at vi synes, man skal turde stille krav, og hvor der på den anden side er en fleksibilitet til netop at have lokale løsninger, have andre måder at gøre tingene på, inklusive lokale aftaler. Den fleksibilitet tror jeg er vigtig, men jeg tror samtidig, det også er vigtigt, at vi har modet til at sige, at vi må kunne stille krav til arbejdsgivere, der bygger for skattekroner, fordi det her er en udfordring, vi skal have løst for vores unges skyld. Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 14:06

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Lene Espersen.

Kl. 14:06

Lene Espersen (KF):

Jeg må sige, at som ny på uddannelsesområdet er det sådan lidt en oplevelse at høre alt det her uddannelseslingo, der flyver hen over ordføreren tale: fleksibilitet, mod. Det lyder jo alt sammen så utrolig pænt, og derfor har jeg bare to spørgsmål til den socialdemokratiske uddannelsesordfører: Er den socialdemokratiske uddannelsesordfører enig med den radikale ordfører i, at hvis man har indgået frivillige aftaler, gælder dette lovforslag ikke?

Det var det første spørgsmål, og det andet spørgsmål er: Er det gratis for virksomhederne at oprette praktikpladser?

Kl. 14:07

Formanden:

Ordføreren.

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det er ikke gratis for virksomheder at oprette praktikpladser. Og til det andet spørgsmål: Der står ordret i vores lovforslag, at hvis du har en lokal aftale, så kan det være en forklaring på ikke at skulle stille krav i udbud. Det står så klart, som det overhovedet kan, og det er jeg glad for.

Kl. 14:07

ikke får det. Og det gør, at vi som politikere skal tage vores ansvar på os og sige: Er der redskaber, vi kan lægge oven på, for at sikre, at der kommer endnu flere pladser, så vi kan sikre en reel uddannelsesgaranti?

Kl. 14:09

Formanden:

Fru Lene Espersen.

Kl. 14:07

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 14:10

Lene Espersen (KF):

Nu er ordet kan jo et ord, der har forskellige fortolkningsmuligheder. Men ordet kan er ikke det samme som at sige: så betyder det, at ... Så mit spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører er: Hvis en kommune har indgået frivillige aftaler og en virksomhed har indgået frivillige aftaler, er man så ikke omfattet af dette lovforslag – ja eller nej? Det er et klart svar, jeg gerne vil have.

Kl. 14:07

Merete Riisager (LA):

Der tales om en stærk løsning. Altså, det her er jo bare et forsøg på at gøre et eller andet, og så har man da gjort noget. Imens bliver der flere og flere unge, der ikke kan komme ind og få en praktikplads. Det her kommer jo ikke til at nytte noget som helst. Og er ordføreren ikke enig i, at når man siger til en virksomhed, at den skal oprette en praktikplads, for ellers får den ikke ordren, så er det da en forkert indgangsvinkel til at være et uddannelsessted? Hvad med det unge menneske, der skal ud på en praktikplads, hvor man ikke er ønsket? Har ordføreren overhovedet ikke nogen samvittighed i forhold til det unge menneske?

Kl. 14:08

Kl. 14:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Jeg kan igen henvise til den helt konkrete tekst, at der netop er indbygget den her fleksibilitet i vores lovforslag, hvor vi siger: Ja, det her skal være noget, I forholder jer til. Ja, I skal stille krav, medmindre der er en forklaring på, hvorfor I ikke gør det. Og en forklaring kan være en lokal aftale.

Kl. 14:08

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Der er jo på ingen måde nogen tvang i det her. Der er en klausul om, at hvis man som virksomhed vil have en bestemt byggeopgave, skal man tage en lærling. Hvis man ikke har lyst til at tage en lærling, kan man jo tage udbuddet lige ved siden af og bygge der i stedet for.

Kl. 14:10

Formanden:

Fru Merete Riisager, en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:10

Merete Riisager (LA):

Tak. Altså at Socialdemokratiet er helt vilde med at regulere, kan jo ikke komme bag på nogen, og det ser vi også her. Men jeg synes alligevel, at det er helt utrolig trist, at regeringen på den måde bøjer sig for marxisterne på den yderste venstre fløj og siger: Vi løser praktikproblemet med mere tvang over for virksomhederne. Jeg mener: Der må da være fornuft tilbage i den her regering.

Jeg ved ikke, om ordføreren var med i Schweiz, men der var i hvert fald en gruppe, som var af sted og så et velfungerende system, som bygger på frivillighed, som bygger på et tæt samarbejde med det arbejdsmarked, man afsætter til. Hvorfor er det, man tror, at der skal flere tvangsinitiativer til for at løse de her udfordringer med praktikpladser?

Kl. 14:09

Peter Juel Jensen (V):

Nu blev jeg eksamineret godt og grundigt i lovforslaget før, og så blev jeg belært på allerskrappeste måde af mine ordførerkolleger om, at lovforslaget altså åbner mulighed for, at man, hvis man har en partnerskabsaftale, ikke skal følge den lovgivning, der ligger her. Der står »kan« i loven. Skal det kan forstås som et »skal«? Nu må ordføreren hjælpe os lidt på vej. Er det et »skal«, eller er det et »kan«?

Kl. 14:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:09

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Når der står »kan«, betyder det »kan«.

Kl. 14:11

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:11

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Vi har en meget anderledes måde at gøre det på i Danmark, og der synes jeg sådan set at vi har fundet en stærk løsning, som vi skal holde fast i, nemlig at arbejdsmarkedets parter i meget høj grad er inde over vores system. De er også i meget høj grad med til at have en del af ansvaret for, at de unge kan komme igennem. Den opgave løser arbejdsgiverne i høj grad. Altså, der er mange, mange tusinde unge, der hvert eneste år får en læreplads, men der er bare også nogle, der

Peter Juel Jensen (V):

Jamen så er jeg lidt lost, for så må der være en splittelse internt blandt regeringspartierne, for de to andre kolleger til ordføreren mente, at »kan« betyder »skal«, og nu mener ordføreren, at et »kan« er et »kan«. Man kan godt forstå, at det er lidt svært at samle flertal i Folketinget for det her lovforslag, når ikke engang regeringspartier-

ne er enige med sig selv. Jeg vil gerne lige høre ordføreren, om ordføreren er af den overbevisning, at en økonomisk krise har en indflydelse på antallet af praktikpladser her i landet.

Kl. 14:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:12

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Der er faktisk et meget bredt flertal for det her lovforslag i Folketinget. Det er jeg glad for, for det betyder, at både højrefløj og venstre-fløj og midterpartier tager det her seriøst og mener, at vi ud over den frivillige vej skal gå ind også politisk og tage ansvar, og at vi skal turde stille krav, når det handler om skattekroner, der bliver bygget for. Jeg tror på, at en økonomisk krise har en indflydelse. Det ved vi. Og det er også derfor, vi har lavet praktikcentre, det er derfor, vi har lavet en række forskellige ting. Det her er en ud af mange, og jeg tror, det er vigtigt.

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Marie Krarup som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Tak. I Dansk Folkeparti er vi meget bekymrede over, at der mangler så mange praktikpladser til unge mennesker, som er i gang med en erhvervsuddannelse. Det bremser dem i deres uddannelse, og det giver på lang sigt Danmark et problem, fordi vi måske kommer til at mangle folk med en faglig uddannelse. Derfor vil vi gerne være med til at rette op på det.

Vi tror ikke på, at sociale klausuler for uddannelsesinstitutionerne er et vidundermiddel, som kan løse problemet med mangel på praktikpladser, i hvert fald ikke endegyldigt, men vi tror, at det på denne måde måske kan tilvejebringe nogle ekstra praktikpladser, og derfor synes vi, det er værd at støtte det forslag, der er blevet fremlagt i dag. Dansk Folkeparti ser derfor positivt på lovforslaget. Vi noterer samtidig, at regeringen er villig til at bruge meget barske metoder over for uddannelsesinstitutionerne, hvis de ikke lever op til aftalen om at følge eller forklare i forbindelse med sociale klausuler. Det er tilskudsmæssige sanktioner, som man vil bruge, hvis de ikke følger reglerne.

Her synes jeg endnu en gang at vi skal notere os, at man altså bruger taxametersystemet til noget helt andet end en almindelig finansiering af uddannelsessystemet, altså at man begynder at stille nogle specifikke krav. Man kunne måske bruge den form for sanktioner på andre områder, f.eks. til at nedbringe fravær eller højne kvalitet i uddannelserne i stedet for blot til at kontrollere, om folk overholder en aftale om sociale klausuler. Det er ikke en diskussion, vi skal have her i dag, men jeg synes blot, det er værd at gøre ordførerne opmærksom på, altså at vi her har en alternativ brug af taxametersystemet.

Men til dagens forslag vil vi fra Dansk Folkepartis side sige, at vi ønsker at hjælpe til der, hvor det er muligt, for at løse problemet med mangel på praktikpladser, og derfor ser vi positivt på lovforslaget. Tak.

Kl. 14:15

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Erhvervsuddannelserne skal være lige så attraktive som gymnasieuddannelserne. Derfor er vi i Radikale Venstre meget optaget af, at eleverne allerede i folkeskolen får øjnene op for erhvervsuddannelserne ved at bruge gæstelærere fra erhvervsuddannelserne til at lave forløb i folkeskolen og ved at lægge valgfag på erhvervsskolen. Vi er optaget af at sikre kvaliteten, ruste vores lærere på erhvervsuddannelserne til at lave endnu bedre undervisning, og vi er optaget af at åbne vejene, så der ikke er nogen blindgyder, men så man har muligheden for at læse videre bagefter, hvis man har lyst til det.

Men så handler det selvfølgelig også om praktikpladser. Noget af det, som vi ikke har diskuteret så meget, i forbindelse med at vi har fremlagt vores udspil til en ny erhvervsskolereform, er jo, at vi faktisk styrker praktikcentrenes praktikpladsopsøgende arbejde, nemlig ved at mange elever starter med måske at komme i skolepraktik, men så rent faktisk ender med at komme ud at gøre praktikken færdig i en virksomhed. Det er vi meget varme tilhængere af i Radikale Venstre.

Men det løser jo ikke hele praktikpladsspørgsmålet i sig selv, og derfor har vi også det her lovforslag på i dag, som handler om sociale klausuler på de statslige uddannelsesinstitutioner. Lovforslaget betyder, at offentlige gymnasier, voksenuddannelsescentre, erhvervsskoler, private gymnasieskoler og hf-kurser på samme måde som de statslige myndigheder skal følge følg eller forklar-princippet. Med det synes vi faktisk at vi i Radikale Venstre har fundet en rigtig fin balance, for det kan godt være, at man derovre på den blå fløj bare overhovedet ikke kan lide ordene sociale klausuler, men vi har faktisk gjort os rigtig meget umage med her at finde en model, som er fleksibel.

For det første: Kravet om sociale klausuler omfatter jo kun de relevante udbud, dvs. bygge- og anlægsprojekter eller tjenester, som altså varer mindst 6 måneder eller er på en værdi af over 10 mio. kr.

For det andet: Følg eller forklar-princippet giver muligheden for fleksibilitet, som vi lige også har haft en længere diskussion om. Det hedder netop følg eller forklar, for hvis man har en god forklaring på, hvorfor man ikke følger sociale klausuler, har man selvfølgelig muligheden for at lade være med det, f.eks. hvis man har lokale partnerskabsaftaler.

For det tredje: Vi har lyttet til hørings svarene fra f.eks. Dansk Industri og præciseret i bemærkningerne, sådan at det nu er i overensstemmelse med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning. Det betyder, at leverandørerne ikke nødvendigvis skal ansætte nye elever, men også har muligheden for at overflytte allerede ansatte elever til udførelsen af kontrakten.

Så på den måde må vi sige, at det her altså er sociale klausuler med vid udstrækning af fleksibilitet. Vi synes i Radikale Venstre, at vi har fundet en fin balance.

Det her lovforslag er et udtryk for, at vi samarbejder med dem, der vil. Vi kan høre på den ene side, at Venstre måske faktisk godt kunne se lidt fidus i, at der var noget fleksibilitet i det; på den anden side er jeg sikker på, at Enhedslisten gerne ville være gået langt videre. Så mon ikke vi har ramt balancen et eller andet sted fint i midten.

Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 14:19

Formanden:

Der er tre, der har bedt om korte bemærkninger. Det er først hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:19

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg kunne høre, at ordføreren her til sidst selv står og ikke er glad for det lovforslag, der er fremsat, i og med at ordføreren siger på den ene side og på den anden side – der er så selvfølgelig den radikale vej, nemlig lige midt imellem.

Nu var ordføreren så venlig at eksercere mig rundt i bemærkningerne til lovforslaget, og der blev endda læst højt for mig. Derfor vil jeg nu vise ordføreren den store ære at give igen og læse højt for ordføreren. Der står:

»Har ordregiver indgået en frivillig partnerskabsaftale med henblik på at skaffe praktikpladser inden for det eller de områder, som er relevante for den konkrete kontakt, kan det også være en forklaring på, hvorfor ordregiver ikke anvender en social klausul.«

Der står jo »kan« og ikke »skal«. Så når ordføreren påstod, at jeg ikke havde læst lovforslaget, kan ordføreren så ikke hjælpe mig, for jeg synes, at det er lidt svært at forstå, når ministeren skriver »kan« og ordføreren, som er en del af de regeringsbærende partier, siger »skal«. Er en frivillig partnerskabsaftale ensbetydende med, at man ikke skal forklare noget som helst?

Kl. 14:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:20

Lotte Rod (RV):

For det første til pointen om at kunne se tingene fra den ene og den anden side: I modsætning til, når Venstre insisterer på, at når man ikke kan lide sociale klausuler, så kan man ikke lide nogen form for sociale klausuler, gør vi os i Det Radikale Venstre faktisk ret meget umage med at sige, at vi på den ene side er optaget af, at vi skal have flere praktikpladser, men at vi på den anden side også er optaget af at gøre det på en måde, som er hensigtsmæssig for vores virksomheder. Det er derfor, det er skrevet ind i lovforslaget, at det kun er for de relevante udbud. Det vil sige, at der altså er tale om udbud af over ½ års varighed eller på 10 mio. kr., og hvis man, og det er svaret på det andet spørgsmål, gør andre ting, som skaffer praktikpladser, er det jo en god forklaring.

Det er derfor, at det hedder følg eller forklar-princippet. Det betyder, at alle virksomheder enten skal følge princippet eller forklare, hvorfor de ikke har sociale klausuler. Der er svaret og en af de gode grunde, der kan være til, at man ikke laver sociale klausuler, at man i forvejen har partnerskabsaftaler og ad den vej finder praktikpladser.

Kl. 14:21

Formanden:

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:21

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jamen så er det jo i bund og grund en bemyndigelseslov, for det er umuligt for nogen at vide, hvordan man vil tolke det i ministeriet, altså om det bliver et »kan« eller et »skal«, om man lever op til tingene, eller om man ikke gør det. Det har vi så fået klarlagt nu.

Ordføreren sagde, at det her er en hensigtsmæssig måde at gøre det på. Så har jeg to yderligere spørgsmål. Det første er: Hvor mange konkrete praktikpladser kommer den her lov til at give fremadrettet? For når man sætter en lovgivning i søen, hvor man gambler med hele partnerskabstanken, må man jo have gjort sig klart, at man vil få en større gevinst ud af det her end af partnerskaberne. Så det første spørgsmål er: Hvor mange flere praktikpladser kommer det her konkret til at give? Så sagde ordføreren, at det kun gælder for bygge-rier af over ½ års varighed og til en værdi på over 10 mio. kr. Det vil

typisk være, hvis man bygger en ny fløj på en skole. Sådan noget går i EU-licitation. Kommer de her krav til også at gælde for udenlandske virksomheder, som vinder en byggeopgave på dansk grund?

Kl. 14:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:22

Lotte Rod (RV):

Først og fremmest vil jeg sige, at vi i Det Radikale Venstre fuldstændig deler Venstres begejstring for partnerskabsaftalerne. Det er også derfor, at der intet er i det her lovforslag, der går imod partnerskabsaftalerne, tværtimod. Og jeg vil gerne igen skære det ud i pap: Hvis man i forvejen laver lokale partnerskabsaftaler og ad den vej har praktikpladser, behøver man ikke at lave sociale klausuler. Så der er ikke noget modsætningsforhold, tværtimod fungerer det faktisk rigtig godt sammen.

Så spørger hr. Peter Juel Jensen om, hvor mange praktikpladser det vil give. Vi følger jo ikke med i det. Det er jo ikke sådan, at erhvervsskoler skal skrive ind til ministeriet og spørge, om de må bygge noget, og VUC'er og gymnasier skal kun spørge, hvis det er for over 60 mio. kr. Så vi kan selvfølgelig ikke sige noget om antallet, medmindre Venstre gerne vil have, at de skal til at spørge om lov, sådan at vi ved, hvor meget de vil bygge for.

Kl. 14:23

Formanden:

Fru Rosa Lund, en kort bemærkning.

Kl. 14:23

Rosa Lund (EL):

Tak. Nu lagde den radikale ordfører lidt ordene i munden på Enhedslisten, men jeg er da glad for, at vores politik går så klart igennem, at det fremgår helt tydeligt, at vi mener, at det her lovforslag måske er en lille smule svagt. Vil den radikale ordfører ikke give mig ret i, at hvis man sagde, at selvejende uddannelsesinstitutioner skal bruge sociale klausuler, altså ikke noget med følg- eller forklar-princippet, men at der skal bruges sociale klausuler, så ville det give flere praktikpladser?

Kl. 14:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:23

Lotte Rod (RV):

Der er i hvert fald ikke nogen tvivl om, at vi i Det Radikale Venstre er fuldstændig klar over, at Enhedslisten gerne ville være gået længere end det her. Det her lovforslag er jo et udtryk for et forsøg på at finde balancen mellem, at vi på den ene side gerne vil have flere praktikpladser, men at vi i Det Radikale Venstre på den anden side også er meget optaget af, at det skal være på en hensigtsmæssig måde for virksomhederne. Det er derfor, vi har gjort så meget ud af at skrive ind, at det kun skal være for de relevante udbud, og at der stadig er fleksibilitet i forhold til, at skaffer man praktikpladser på andre måder, f.eks. ved partnerskabsaftalen, så behøver man ikke at følge de sociale klausuler. Det synes vi i Radikale Venstre er en rigtig fin balance.

Kl. 14:24

Formanden:

Fru Rosa Lund.

Kl. 14:24

Kl. 14:27

Rosa Lund (EL):

Tak. Vi synes i Enhedslisten, at balancen måske tipper lidt for meget til den ene side, men lad nu det ligge.

Jeg vil gerne spørge den radikale ordfører, hvad Det Radikale Venstre så vil gøre for at skaffe de praktikpladser, som jo stadig væk vil mangle, selv om vi vedtager det her – alligevel – glimrende lovforslag. Hvordan vil Det Radikale Venstre f.eks. skaffe praktikpladser til SOSU-assistenten og pædagogiske assistenter, som jo ikke får gavn af det her lovforslag?

Kl. 14:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:25

Lotte Rod (RV):

Det, der blev lidt overset, dengang vi præsenterede udspillet til en reform af erhvervsuddannelserne, er det med, at vi nu også styrker indsatsen for, at praktikcentrene skal være med til at opsøge praktikpladser. For det, vi kan høre derude, er jo, at en af grundene til, at man ikke opretter praktikpladser, sådan set ikke er, at man ikke vil, men at man er usikker på, om man har arbejde nok så lang tid frem i tiden.

Derfor er der god ræson i netop at styrke praktikpladsernes rolle i den forbindelse, sådan at eleverne, selv om de er startet i skolepraktik, får chancen for at komme ud og gøre deres praktik færdig i en virksomhed, eller at man – hvis det er en virksomhed, der kun kan have en elev i en kortere periode – kan komme ind forbi skolepraktikcentret og komme ud og gøre praktikken færdig i en anden virksomhed.

Kl. 14:26

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Merete Riisager (LA):

Tak. Er det her ikke en total falliterklæring for et parti, som bryster sig af at sige mere frivillighed, mere marked – sådan var det i hvert fald engang – mindre tvang og mindre bureaukrati? Sociale klausuler er jo det stik modsatte.

Det er tvang, og når ordføreren står her og spørger, om ikke de borgerlige har noget imod ordet, er det jo lidt en hån af vores intellekt. Nej, vi har ikke noget imod ordet, vi har noget imod indholdet, og vi har noget imod tvang.

Så hvordan i alverden kan Det Radikale Venstre samarbejde med marxisterne på den yderste venstre fløj om mere tvang i uddannelse, og hvordan i alverden skulle det løse erhvervsskolernes meget store udfordringer?

Kl. 14:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Lotte Rod (RV):

Jeg er helt uenig i Liberal Alliances tolkning af, at det her skulle være tvang. Det, der lige præcis ligger i følg eller forklar-princippet, er jo, at enten følger man det, eller så forklarer man, hvorfor man ikke gør det. Det vil sige, at der er al mulig grund til bare at give den gas med at skabe flere af de partnerskabsaftaler, som vi er så optaget af at få flere af. Der er intet i det her lovforslag, der er til hinder for det, tværtimod.

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 14:27

Merete Riisager (LA):

Det er jo nysprog af værste skuffe, vil jeg sige til den kære ordfører. Til det her med, at det ikke er tvang, men fleksibel tvang, vil jeg helt ærligt sige, at det altså ikke holder en meter. Det er et værktøj, som fører til mere tvang. Man gør det i stedet for at gøre, som de gør i Schweiz, hvor de siger, at mere frivillighed, mere marked, mere samarbejde direkte mellem eleverne og virksomhederne virker. Hvorfor går regeringen ikke den vej i stedet for?

Kl. 14:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:27

Lotte Rod (RV):

Det gør vi da også. Altså, nærmest samtlige ordførere har stået heroppe og opfordret virksomhederne til at indgå partnerskabsaftaler. Det vil jeg gerne gøre igen. Jeg synes, det er superstærkt de steder, hvor man aftaler sig frem til det, hvor man sætter sig ned rundt om bordet, som man f.eks. har gjort i Vejle, kigger hinanden i øjnene og siger, at nu må vi altså se at skaffe nogle flere praktikpladser, for det har både de unge og virksomhederne brug for. Så jeg er fuldstændig enig med Liberal Alliance i, at det er rigtig godt, og jeg synes, at vi som politikere skal opfordre virksomhederne til at gøre det endnu mere.

Kl. 14:28

Formanden:

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:28

Lene Espersen (KF):

Jeg må indrømme, at jeg også sidder her og morer mig over, at der er en ordfører på talerstolen, der kommer fra et parti, der gik ind for en tillidsreform i den offentlige sektor, og som nu står med et lovforslag, som tvinger offentlige institutioner til nye former for bureaukrati.

Endda har man frækheden at sige, at det fremgår af lovforslaget. Hvis man havde gjort sit arbejde på forhånd og gjort noget frivilligt, så ville man se, at det fremgår af lovforslaget, at man ikke behøver at lave alt det bureaukrati. Det gør man jo. Det står jo fuldstændig klart her, at det kan være. Der står intet om, at man ikke skal. Men det er klart, at vi vil holde ordføreren op på de løfter, der er blevet givet her i Folketingssalen i dag, så vi har en sikkerhed for, at de institutioner og de kommuner, der går foran, ikke skal omfattes af alt det bureaukrati.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Erkender ordføreren ligesom den socialdemokratiske ordfører, at det at stille krav om flere praktikpladser også er noget, der koster penge for virksomhederne. Ja eller nej?

Kl. 14:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:29

Lotte Rod (RV):

Det er en omkostning for virksomhederne, men det er også en omkostning for virksomhederne, hvis de ikke gør det, for så kommer de til at mangle unge faglærte.

Formanden:

Fru Lene Espersen.

Kl. 14:29

Lene Espersen (KF):

Men hvis det er en omkostning for virksomhederne, vil jeg gerne høre, hvorfor det ikke fremgår af lovforslaget, at det har økonomiske konsekvenser for erhvervslivet? Det er en af de ting, jeg simpelt hen ikke kan forstå. Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det koster da penge. Det er da ikke gratis at ansætte praktikanter. Hvis det var det at lave praktikpladser, så havde vi jo ikke noget problem.

Jeg forstår det simpelt hen ikke, og derfor vil jeg gerne bede den radikale ordfører svare på, hvorfor det ikke fremgår af lovforslaget, at det her har konsekvenser.

Kl. 14:29

Kl. 14:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:30

Lotte Rod (RV):

Men det er jo heller ikke gratis for virksomhederne at lade være med at uddanne de unge, de har brug for. I nogle situationer hører vi jo i dag, at problemet, der er for virksomhederne, sådan set er, at de ikke kan skaffe den faglærte arbejdskraft, de har brug for. Det kan være grunden til, at nogle vælger at flytte. Derfor handler det her lovforslag om, at man som virksomhed er med til at tage ansvar for at uddanne de mennesker, som man selv har brug for lige om et øjeblik.

Kl. 14:30

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen som SF's ordfører.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Vi står på en brændende platform, hvor der i dag er over 5.000 unge, der ikke kan finde en praktikplads i en virksomhed eller som skolepraktik. I SF er vi meget optaget af at løse praktikpladsproblemerne sammen med de andre regeringspartier. Problemerne udgør en stor del af årsagen til, at så mange unge ikke gennemfører deres erhvervsuddannelse. For at kunne få flere igennem er det helt afgørende, at de kan få en praktikplads. Vi er i gang med at rette op på udviklingen. Med regeringens forslag til erhvervsuddannelsesreformen tager vi også fat på at løse praktikpladsproblemet.

Men reformen gør det ikke alene, og de hidtidige tiltag skal suppleres. Det er det, vi gør med det her lovforslag. Hvis vi ikke gør noget for at vende det nuværende billede, kommer vi nemlig til at mangle i titusindvis af faglærte i fremtiden, og Danmark har brug for dygtige faglærte.

Et element i finanslovsaftalen for 2013, som regeringen indgik med Enhedslisten, var en styrket indsats for at sikre flere praktikpladser ved offentligt udbud, og regeringen har som opfølgning besluttet, at statslige ordregivere skal følge det såkaldte følg eller forklar-princip, som vi har diskuteret i salen i dag. I SF er vi glade for indførelsen af det princip, som betyder, at ordregiverne enten skal anvende sociale klausuler om uddannelse eller praktikaftaler eller forklare, hvorfor de ikke gør det. Det glæder mig også at kunne konstatere, at mange kommuner på eget initiativ har indført krav om sociale klausuler. De sociale klausuler virker nemlig

Men de resultater, vi har set indtil nu, er ikke tilstrækkelige. Vi må gøre mere, og vi kan se, at nogle frivillige ordninger ikke kan levere varen. Vi er nødt til at stille skrappe krav om, at virksomheder opretter praktikpladser, hvis de vil have offentlige ordrer. Det er selvfølgelig frivilligt, om de vil det. Derfor mener vi i SF, at det er helt rimeligt at udvide følg eller forklar-princippet til også at gælde for en række uddannelsesinstitutioner. Med lovforslaget forpligtes institutionerne til at anvende klausuler i forbindelse med alle relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det. Vi skal have lærlinge, når det offentlige sætter gang i projekter for skatteydernes penge. Det er nødvendigt, at der bliver uddannet nye generationer af dygtige håndværkere.

SF kan selvfølgelig derfor støtte forslaget.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:33

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg har et ganske kort spørgsmål, og jeg forventer også at få et meget præcist svar: Hvor mange flere praktikpladser kommer den her lov til at medføre?

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:33

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det ved jeg ikke præcist, men der er en optælling i gang ude i de kommuner – jeg tror, det er i omkring en tredjedel af landets kommuner – som har indført sociale klausuler, og i Aalborg, min hjemby, er det en del af valgkampen, ved jeg. I de kommuner, bl.a. Aarhus, ved jeg, at de har set en signifikant stor stigning. Det præcise tal vil jeg ikke komme ind på, for nogen kunne så anklage mig for ikke at have læst på teksten.

Men nu, hvor jeg har ordet, vil jeg gerne sige til hr. Peter Juhl Jensen, der jo har denne besættelse af ordet »kan« i lovteksten, at det jo betyder, at det kan være et eksempel på, hvordan man kan bruge sociale klausuler. Du er jo også som institution velkommen til ikke overhovedet at give nogen forklaring, fordi du ønsker både at have sociale klausuler og en partnerskabsaftale. Det er jo fuldstændig op til dig selv at afgøre. Så det ord giver det ingen mening at Venstre og Konservatives ordførere bliver ved med at hænge sig i. Der er netop sat nogle eksempler op for, hvordan man kan bruge forskellige forklaringer til ikke at skulle have sociale klausuler.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:34

Peter Juel Jensen (V):

Det er det, som vi er utilfredse med. Men jeg vil dog gerne, inden jeg lige stiller mit spørgsmål, rose ordførers svar for at være det mest præcise af samtlige regeringspartiers ordføreres svar. Når der står »kan« i lovforslaget, har man fået den opfattelse, at så skal man ikke forklare noget som helst, hvis man indgår en partnerskabsaftale. De tidligere ordførere fra regeringspartierne har haft den stik modsatte holdning, så der er sådan lidt uenighed.

Jeg vil så gerne stille spørgsmålet. De beløbsstørrelser i den periode, der nu skal bygges inden for, og hvor man skal forklare det her, er jo relativt store; det vil de være ved større byggerier. Hvad nu, hvis det er en udenlandsk virksomhed, som vinder budet? Vil man

så kunne stille de samme krav med hensyn til at skabe praktikpladser over for udenlandske virksomheder, og hvordan vil det komme danske unge til gode?

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:35

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det spørgsmål blev afgjort for 3-4 år siden, da man gik i EU-retten for at få prøvet, hvad der kunne lade sig gøre inden for sociale udbud. Hvis ordføreren finder teksten frem, vil han se på side 3, at der nemlig også står noget om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at udbuddet kan gå igennem, herunder selvfølgelig de EU-retlige bestemmelser. Så de EU-retlige bestemmelser danner rammen for, hvad der kan lade sig gøre i Danmark både med danske virksomheder og med udenlandske virksomheder.

Endelig vil jeg gerne sige til specielt dem herinde på højre side, der hylder det frie marked, at det her jo overhovedet ikke er noget med tvang. Det er det samme som at sige: Jeg vil gerne købe en stol af eg, og at der så er nogle nede i Liberal Alliance, der bliver kede af det, fordi de kun fremstiller borde i ask, og så siger: Det kan I ikke være bekendt, det her er jo tvang, når I ikke vil købe den vare, vi udbyder. Der siger vi: Nej. Det, vi vil have, skal indeholde sociale klausuler.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Spørgeren fik ekstra tid i anden omgang, fordi han brugte så lidt tid i første omgang. Det er blot til forklaring. Men han får ikke ordet igen, for han har haft det to gange.

Nu er det fru Merete Riisager.

Kl. 14:36

Merete Riisager (LA):

Ordføreren må meget undskylde, men jeg forstod ikke et klap af det der med et bord i ask. Men det er sikkert udmærket, og det har formentlig en eller anden logisk forklaring. Men det, som jeg forstår mig på, er faktisk skatteborgernes penge. Og der er det jo sådan med sociale klausuler, at man bruger flere af skatteborgernes penge, hvis offentlige organisationer skal tage højde for andre ting end kvalitet og pris, når de skal ud og indkøbe en ydelse. Og derfor vil jeg høre, om ikke ordføreren også er bekymret for skatteborgernes penge, når nu man pålægger både virksomheder og offentlige organisationer mere bureaukrati.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vidste ikke, at Liberal Alliances ordfører var så bekymret for de danske skatteyderes penge, siden hovedsponsoren har sæde i Schweiz. Men det er jo en diskussion, vi kan tage en anden gang.

I forhold til pris og kvalitet vil jeg sige, at når vi taler kvalitet, f.eks. hvis man skal bygge i træ, så taler vi både træets kvalitet og den kvalitet, der er i, at vi får uddannet unge mennesker til fremtidens arbejdsmarked, til fremtidens virksomheder. Så det at se på pris og kvalitet handler også om at få uddannet nogle unge mennesker. For som ordføreren jo er klar over, har vi et vekseldannelsessystem i Danmark, og vi kan kun uddanne nok unge, hvis virksomhederne tager en del af ansvaret.

Det er jo fuldstændig op til den enkelte virksomhed ikke at tage nogen elever eller lærlinge; så får de bare ikke opgaven. Men sådan har alle frie valg her i livet jo konsekvenser.

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Merete Riisager.

Kl. 14:38

Merete Riisager (LA):

Altså, vi kan jo godt momentant bevæge os ned på det niveau, som ordføreren foreslår – så vil jeg foreslå ordføreren at spørge statsministeren, hvor hendes nærmeste familie plejer at erlægge sin skat.

Men i forhold til den her viden om at sociale klausuler virker, vil jeg spørge: Hvorfra har ordføreren sin dokumentation for, at sociale klausuler virker, og at det overhovedet har nogen som helst vægt i forhold til det, som det koster?

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:38

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Igen må jeg sige, at jeg ikke vil lægge hovedet på blokken med hensyn til, hvor stor en stigning der var sket i antallet af uddannelsesaftaler i Aarhus, men det var en markant stigning. Det var der faktisk bred enighed om i Aarhus byråd, da man evaluerede ordningerne efter stykke tid.

I forhold til pris vil jeg sige, at det kan godt være, det bliver lidt dyrere – sådan er det jo med kvalitet. Hvis du vil have bygget et hus, der ikke falder sammen om ørerne på dig, kan det også være, det koster lidt mere, end hvis det er lavet af tagblik. Sådan er det jo. Det må man jo opveje. Og ligesom de ting, der skal være på plads i forhold til både pris, kvalitet, miljølovgivning osv., er det her bare endnu et element i den samlede vurdering af, hvad der skal til, når der f.eks. skal bygges.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Nej, nu kom fru Lene Espersen. Hun havde bare ikke trykket sig ind, men det har hun nu, så hvis SF's ordfører lige vil blive et øjeblik. Værsgo, fru Lene Espersen.

Kl. 14:39

Lene Espersen (KF):

Tak. Der er jo mange ting at tage fat på, men jeg synes sådan set, at det, SF's ordfører sagde om, at man både kunne have partnerskabsaftaler og sociale klausuler samtidig, var meget interessant. Det vil jeg egentlig gerne bede SF's ordfører om at forklare, fordi sagen er jo den, at sociale klausuler er omfattet af EU's udbudsregler, og det betyder, at der er nogle helt særlige principper. Det er også derfor, at hele den her gabestoksdokumentation, som man nu sætter i værk med det her lovforslag med følg eller forklar, er begrænset af nogle EU-regler. Som jeg har forstået det, er partnerskabsaftalerne, som er frivillige, ikke begrænset af EU-reglerne. Derfor vil jeg gerne høre, hvordan to regelsæt, hvoraf det ene for at være proportionalt kører efter EU-regler, og det andet, der er frivilligt, ikke kører efter EU-regler, kan køre samtidig på de samme udbud. Det må ordføreren meget gerne forklare mig.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:40

Kl. 14:43

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

For det første ser vi ikke det her som nogen som helst gabestok, fordi det jo også er en mulighed for en uddannelsesinstitution, eller hvem der ellers er indbefattet i følg og forklar, for at gøre lidt reklame for de gode aftaler, de laver lokalt, f.eks. partnerskabsaftaler. Vi synes, at der er meget mere gabestok i at udstille skoler på ranglister f.eks., så jeg kan ikke rigtig forstå, hvorfor det ene skulle være gabestok og det andet ikke ifølge den konservative ordfører.

Det, som jeg prøvede at sige før, var, at fru Lene Espersen og Venstres ordfører var meget optaget af det her ord »kan«, og det var, fordi nogle af de beskrivelser, der er i lovteksten, giver eksempler på, hvordan man kan undgå at skulle have sociale klausuler, fordi man bruger f.eks. lokale partnerskabsaftaler, eller man er indbefattet af nogle af de EU-rammer, der er i forhold til størrelsen. Det, der også står her, er, at det skal være af en vis størrelse for at være i overensstemmelse med EU-retten i forhold til sociale klausuler, altså det skal have en vis størrelse eller en vis pris, før det kan komme i spil.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lene Espersen.

Kl. 14:41

Lene Espersen (KF):

Nå, så fik vi altså sådan et svar på, at det kunne man ikke alligevel, og at det er et enten-eller, og så er vi sådan set tilbage ved udgangspunktet igen.

Lad os så tage fat på hele spørgsmålet om, hvorvidt sociale klausuler virker. SF's ordfører henviser til Aarhus. Skal vi ikke lige tage noget, der sætter proportionerne fuldstændig på plads. I København, der har et anlægsbudget på 9 mia. kr., og hvor man bruger sociale klausuler, har man præsteret at etablere 183 lærlingepladser. I Roskilde har man med et anlægsbudget på 164 mio. kr., altså en brøkdel af det, etableret 101 praktikpladser. Så er mit spørgsmål til SF's ordfører: Hvad virker bedst, tvang via sociale klausuler eller partnerskabsaftaler, hvor man får alle med?

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Der er jo netop ikke nogen tvang, fordi hvis man alle steder i landet havde fantastiske lokale partnerskabsaftaler, stod vi jo ikke med det problem, at 5.000 unge manglede en praktikplads. Så jeg kan ikke forstå, når fru Lene Espersen siger, at der er nogle fantastiske aftaler rundtomkring, hvorfor man så ikke bare har dem i alle kommuner. Det ville jeg jo synes var fantastisk. Vi har bare set, at der ikke er de frivillige aftaler rundtomkring, men vi indfører ikke tvang. Vi siger bare, at når vi bruger skatteydernes penge fornuftigt på at bygge ting f.eks., skal der selvfølgelig også løftes et samfundsansvar samtidig med. Jeg ved ikke, om 2.000 kr. for et par sko og 200 praktikpladser er i småtingsafdelingen. Det betyder sikkert noget for dem, der får de praktikpladser.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så siger vi tak til SF's ordfører, og så går vi til Enhedslistens ordfører, fru Rosa Lund.

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. I dag er en god dag for både nuværende og kommende erhvervsskoleelever, for med det her lovforslag vil der blive oprettet flere praktikpladser. Vi er i Enhedslisten klar over, at lovforslaget ikke løser problemet med praktikpladsmangel. Det sikrer altså ikke, at der kommer praktikpladser til alle de erhvervsskoleelever, som mangler en praktikplads i dag, men det er et godt skridt på vejen, for det sikrer, at selvejende uddannelsesinstitutioner skal bruge sociale klausuler efter følg eller forklar-princippet.

Jeg tror ikke, jeg behøver gå nærmere ind i, hvad følg eller forklar-princippet betyder, på baggrund af de tidligere ordførertaler. Jeg vil bare sige, at spørgsmålet om praktikpladser er fuldstændig afgørende for at få flere til at søge ind på en erhvervsuddannelse og få flere til at gennemføre en erhvervsuddannelse.

Egentlig skulle man jo tro, at lige præcis en uddannelsesinstitution forstod vigtigheden af lærepladser og derfor allerede i forvejen stillede krav om praktikpladser, når de købte en tjeneste. Men sådan hænger det desværre ikke sammen. Når Panum bliver bygget ud og der ikke bliver brugt lærlinge, når Københavns Tekniske Skole bygger om og der ikke bliver brugt lærlinge, synes jeg, det bekræfter, at det her lovforslag er tvingende nødvendigt. Det er bare to eksempler.

På samme måde har jeg meget, meget svært ved at forstå, at virksomhederne ikke bare opretter praktikpladser af sig selv, for om få år kommer vi til at mangle faglært arbejdskraft. Så hvis virksomhederne vil have veluddannet arbejdskraft i fremtiden, er det nu, de skal oprette praktikpladserne.

Både det offentlige og det private har ansvaret for at sikre praktikpladser, og det skal vi forpligte dem på. I første omgang skal vi selvfølgelig forpligte det offentlige, og også i højere grad, end dette lovforslag medfører. Det skal være sådan i Danmark, at når det offentlige bruger penge, er det med uddannelse af fremtidens arbejdskraft for øje, og her er følg eller forklar-princippet ikke tilstrækkeligt. Samtidig berører det her lovforslag primært bygge- og anlægsbranchen og skaber altså ikke nogen praktikpladser til f.eks. SOSU-assisterter, SOSU-hjælpere eller pædagogiske assistenter. Vi kunne godt tænke os at have en drøftelse med Folketingets partier om, hvordan vi kan skabe praktikpladser til denne gruppe af elever.

Som sagt løser lovforslaget ikke problemet, men det er et skridt på vejen, fordi vi i højere grad end tidligere forpligter det offentlige. For at komme praktikpladsmanglen til livs er det derfor også vigtigt, at vi løbende ser på, hvilke forklaringer det er, institutionerne bruger, ifald de ikke kræver praktikpladser i forbindelse med udbud, så vi kan bruge den viden til at skabe flere praktikpladser.

Vi støtter det her lovforslag, og vi håber, at vi for fremtiden kan forpligte både det offentlige og det private i højere grad på at skaffe de praktikpladser, der mangler. I Enhedslisten har vi i lang tid ønsket, at man stillede større krav til virksomhederne om at leve op til uddannelsesansvaret, og vi er meget glade for, at regeringen har imødekommet dette ønske.

Til sidst vil jeg bare lige knytte en kommentar til ordet tvang og spørge: Tvang for hvem? For jeg mener sådan set, det er tvang, at der er over 12.000 lærlinge i dag, som ikke kan få en praktikplads og derfor ikke kan gøre deres uddannelse færdig, og som nu bliver tvunget ud i et nyt grundforløb, i en anden uddannelse, i arbejdsløshed eller over på kontanthjælp. Jeg mener, at det her lovforslag faktisk er frihed for erhvervsskoleeleverne i Danmark, og derfor støtter Enhedslisten lovforslaget.

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:47

Kl. 14:50

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg vil gerne rose ordføreren for at formulere sig så klart. Det har været lidt et problem med regeringsordførerne, men nu kan jeg forstå, at forslaget her er vokset i ordførerens baghave, og det er jo altid rart, når man kommer igennem med sin politik. Jeg er dog lidt ked af, at jeg ikke kommer igennem med min her i dag.

Jeg regner ikke med, at Enhedslisten går ind i en aftale, uden at man ved, hvad man får ud af det, så kan ordføreren fortælle mig her i dag, hvor mange ekstra praktikpladser til unge danskere det her kommer til at betyde?

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Rosa Lund (EL):

Nej, jeg kan desværre ikke sætte tal på, hvor mange praktikpladser det her kommer til at skabe. Jeg ville ønske, at man, da Venstre og Dansk Folkeparti og Konservative havde magten, havde turdet stille krav til virksomhederne, så vi nu havde nogle erfaringer at bygge på, så vi rent faktisk kunne sige, hvor mange praktikpladser det her vil skabe. Men jeg kan desværre ikke sætte et præcist tal på.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Juel Jensen.

Kl. 14:48

Peter Juel Jensen (V):

Der er hvert fald ikke nogen evidens, der taler for, at det her giver flere praktikpladser. Tværtimod kan vi se, at der, hvor man bruger de lokale partnerskaber, kaster det betydelig flere praktikpladser af sig.

Så til hele diskussionen om det lille ord kan: Der står nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, at partnerskaber kan være en forudsætning for, at man ikke skal forklare sig nogen steder. Regeringspartierne har været rundt i, om det »kan« skal være et »skal«, eller om det er et »skal«, der kan være et »kan«, osv. Kan ordføreren for Enhedslisten, der har været med til at forhandle det her, bidrage til at bringe lidt kendsgerninger ind i billedet, så vi kan få at vide:

Hvis man nu har en partnerskabsaftale, er det så ensbetydende med, at man ikke skal forklare sig, som nogle ordførere fra regeringspartierne hævder, eller er der tale om et »skal« lige meget hvad, som andre hævder?

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:49

Rosa Lund (EL):

Nu er det desværre, vil jeg sige, ikke Enhedslisten, der skal sidde og bedømme, hvilke forklaringer der er gode nok til, at man ikke kan have lærlinge. Det job kunne jeg ellers godt ønske mig. Men jeg vil da sige, at en partnerskabsaftale er en god undskyldning for at omgå den sociale klausul. Så der er altså en mulighed. Det er sådan, vi læser lovforslaget.

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Lene Espersen (KF):

Jeg har to korte spørgsmål til ordføreren. Når fru Rosa Lund ikke kan komme med noget som helst tal for, om det her overhovedet virker, når fru Rosa Lund kan stå her og påstå fra talerstolen, at det kommer til at skabe flere praktikpladser i Danmark, hvor har fru Rosa Lund så den viden fra, hvad er det for evidensbaseret materiale, vi har her i Folketingssalen, der gør, at man kan sige: Det her er hundrede procent det, der virker? Det er punkt 1.

Som opfølgning på det vil jeg spørge, om fru Rosa Lund kan bekræfte, at det også kan være udenlandske elever, der får de praktikpladser, der bliver etableret med det her lovforslag, og ikke danske, så det danske praktikpladsproblem dermed ikke bliver løst med lovforslaget.

Kl. 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Rosa Lund (EL):

Tak. Som jeg også sagde til Venstres ordfører, har jeg desværre ikke et præcist tal, men jeg synes, at det er ret logisk, at når der bliver stillet krav til at byde på en opgave, altså at man skal have lærlinge, vil det skabe flere praktikpladser. Jeg vil da også gerne lige sige, at alle de andre initiativer, man har prøvet her fra Christiansborgs side, for at skabe flere praktikpladser, jo ikke har virket. Vi har prøvet med konsulenter, vi har prøvet med oplysningskampagner, vi har prøvet med bonusordninger, vi har jo været i gang med så mange forskellige initiativer, som ikke har virket, så jeg rent faktisk mener, at vi har det med de sociale klausuler tilbage at prøve af. Så er det helt rigtigt, at det her lovforslag selvfølgelig er underlagt nogle EU-udbudsregler, og jeg kunne da godt lave en god tilføjelse til det her forslag, som var, at det skulle det ikke være. I Enhedslisten kunne vi godt tænke os, at EU ikke skulle bestemme, hvor mange lærlinge man kan ansætte.

Kl. 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Merete Riisager (LA):

Tak. Enhedslisten vinder, alle andre taber. Med det her forslag får vi mere tvang. Vi får dårlige uddannelser, når de unge kommer ud i virksomheder, som ikke ønsker at være uddannelsessteder. Vi får mere bureaukrati, vi får et højere offentligt forbrug. Men kredit til Enhedslisten for rent faktisk at få indflydelse på regeringen, for det er der nogle der tror at Enhedslisten ikke har. Det har Enhedslisten. Så jeg regner ikke med at få nogen, hvad skal man sige, indrømmelser fra Enhedslistens side i dag, men når nu ordføreren siger, at det her forslag ikke løser praktikpladsudfordringen, hvad gør vi så?

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg vil nu sige til fru Merete Riisager, at det jo ikke kun er Enhedslisten, der vinder i dag – det er sådan set også landets lærlinge og landets folkeskoleelever, som forhåbentlig søger ind på en erhvervsuddannelse.

Noget af det, som vi i Enhedslisten tror kunne gøre en stor forskel og skabe flere praktikpladser, ville være, hvis man i arbejdsgi-

vernes uddannelsesbidrag sikre, at de virksomheder, som rent faktisk løfter deres ansvar, tager opgaven på sig, betaler lidt mindre, mens de virksomheder, som ikke vil løfte uddannelsesansvaret, betaler lidt mere til arbejdsgivernes uddannelsesbidrag, som jo finansierer skolepraktiklønner, altså den praktik, som lærlingene jo skal ud i, hvis de ikke kan få en rigtig praktikplads.

Så jeg tror, at hvis virksomhederne kan mærke på bundlinjen – det må være et sprog, Liberal Alliance kan forstå – at det betaler sig at have en lærling, så opretter de også praktikpladsen.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):
Merete Riisager.

Kl. 14:54

Merete Riisager (LA):

Det kan godt være, at man kan tvinge virksomheder til at oprette praktikpladser, men som ordføreren jo også har udtalt, kan man godt tvinge folk til være sammen i et uddannelseslokale, men det betyder ikke, at de lærer en dyt. Så der kan jo godt komme til at sidde nogle elever ude i nogle virksomheder, f.eks. i en lagerbygning og kigge ind i en væg, eller de kan fejle lidt rundt med nogle spåner. Men er det det, Enhedslisten gerne vil opnå?

Når Enhedslisten siger, at tvang ikke virker og ikke er et godt værktøj, når det handler om de unge, hvorfor skulle det så være det i forhold til virksomhederne? De mennesker, som arbejder i virksomhederne, er vel også en slags mennesker – eller hvad?

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:54

Rosa Lund (EL):

De mennesker, som arbejder i Danmark, er da i den grad en slags mennesker. Nu kommer jeg fra et parti, som gerne skulle repræsentere den del af den danske befolkning, som er i arbejde – men lad nu det ligge.

Jeg mener ikke, at der er tale om tvang, når virksomhederne har en mulighed for at betale sig fra det, hvis de ikke ønsker en lærling. Så kan de betale sig fra det. Og jeg synes, det er meget, meget ansvarligt, hvis regeringen, hvis et flertal her i Folketinget tør stille krav til virksomhederne om at oprette praktikpladser. Det har man jo ikke turdet førhen. Da har man ikke turdet stille det krav, man har jo nærmest – da vi havde et tidligere flertal – lukket øjnene for, at praktikpladstallet bare steg og steg, og at køen blev længere og længere.

Når jeg har været kritisk over for tvang, handler det om uddannelsespålægget for de unge mennesker, ikke for virksomhederne. Og jeg mener bestemt, der er forskel på at være elev og at være virksomhed.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det fru Merete Riisager, denne gang som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:56

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Danmark havde engang håndværksuddannelser, der byggede på virkelyst og frivillighed, uddannelser, der var koblet direkte til behovet hos de virksomheder, der havde brug for håndværkerne, og som blev startet i samarbejde med disse. Håndværkstraditioner og faglig stolthed gik hånd i hånd, uddannelse og arbejdsmarked var afhængige af hinanden og fungerede som et samlet hele.

I dag trækker vi håndværksuddannelserne længere og længere væk fra det arbejdsmarked, der uddannes til. Med det ene tiltag efter det andet sætter staten standarder, der nok er velmente, men som undergraver hele ideen med et vekseluddannelsessystem.

Resultatet er klart for enhver: Uddannelser, som mange unge opfatter som uattraktive; skolepraktik, hvor de unge sidder og keder sig; stort frafald; unge, der kommer ud med uddannelser, der ikke ruste dem til konkurrence på et internationalt arbejdsmarked. Det er et svigt af rang.

Regeringen kan ikke ryste den tanke af sig, at man kan skabe gode uddannelser ved tvang – det kan man ikke. Tvang og læring harmonerer meget, meget dårligt, derfor er sociale klausuler også en falliterklæring. Det er den yderste venstre fløjs hede drøm om at få krammet på det onde erhvervsliv, og det er et enormt svigt af ungdommen.

Derfor kommer, at sociale klausuler skaber bureaukrati og større offentlige udgifter, når det offentlige skal indkøbe efter andre parametre end pris og kvalitet, for så stiger prisen selvfølgelig. Og vi kan ansætte bureaukrater, der kan sidde og gennemgå Excelark – det kommer der som bekendt ingen værdi ud af.

Dette er en regering, der tror på tvang, der ønsker styring af mennesker i stedet for at give luft og rum til initiativ, motivation og virkelyst. Mennesker, der skaber værdi, bliver mistænkeliggjort. Her står vi så midt i en værdikamp og en kamp om de unges fremtid.

I Liberal Alliance vil vi hellere se på, hvad der faktisk holder de unge ude af praktikpladserne, nemlig et misforhold mellem den værdi, eleverne med rimelighed kan levere, og den omkostning, det har for virksomheden. Det er ikke særlig populært at sige, men hvis ikke der er nogen, der tør sige det, så kommer vi jo ikke videre.

En uddannelse er investering i fremtiden. Hvis det er en god uddannelse, er det en investering, der er værd at gøre. I stedet for spiser vi de unge af med middelmådighed og tvangsbaseret praktik. Det er på tide, vi får rettet op.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det den konservative ordfører, fru Lene Espersen. Nu kom der minsandten en kort bemærkning. Nej, den er opgivet. Så er det fru Lene Espersen. Tak til fru Rosa Lund for de korte bemærkninger, og værsgo til fru Lene Espersen.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Hvis ikke det allerede skulle stå klart for de personer, der følger debatten her i dag, så vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti er imod dette lovforslag. Jeg må også indtil videre efter at have hørt debatten sige, at jeg næsten også opfatter det som det partiløse lovforslag, for det virker ikke helt, som om der er nogen partier, der faktisk bakker helhjertet op om lovforslaget.

Men vi er modstandere af det, og det er vi simpelt hen, fordi regeringen sammen med Enhedslisten har besluttet at indføre et følg eller forklar-princip ved statslige udbud, således at der skal indføres sociale klausuler i forbindelse med uddannelses- og praktikpladser, eller også skal man kunne forklare sig. Vi tror ikke, at tvang er vejen frem, vi tror ikke, at bureaukrati er vejen frem, og vi tror slet ikke, at bureaukrati og tvang er vejen frem, hvis vi konstruktivt skal skabe uddannelsespladser til vores unge.

Grundlæggende hviler lovforslaget og også den finanslovsaftale, som er baggrunden for det, på den helt fejlagtige forudsætning, at man tror, at virksomhederne ikke ønsker at etablere praktikpladser, på trods af at virksomhederne er afhængige af at have elever. Tvang er ikke vejen til at få flere pladser. Vi mener, at langt de fleste danske virksomheder helt frivilligt, og fordi det er godt for virksomhederne, faktisk gerne vil etablere praktik- og uddannelsespladser, pri-

mært fordi det gavner virksomhederne selv, men faktisk også fordi danske virksomheder påtager sig et samfundsansvar.

Derfor er det helt fejlagtigt med den her tone af mistænkeliggørelse, der ligger i hele lovforslaget, nemlig at hvis virksomhederne ikke selv kan forstå det, så må man jo ligesom tvinge dem til det ved hjælp af en gabestok. Vi mener ikke, at en gabestoksmodel, hvor statslige ordregivere skal redegøre for, om de vil indføre sociale klausuler over for virksomhederne, eller redegøre for, hvorfor de ikke vælger gøre det, er en god idé. Jeg synes, at det lugter langt væk af, at man skal hænges ud, hvis man ikke etablerer dem.

Endnu værre bliver det så, når man begynder at undersøge, om der er nogen evidens for, at sociale klausuler virker. End ikke Enhedslisten, som er den største tilhænger af det, kan pege på bare et eneste stykke dokumentation for, at det virker – og det gør det ikke. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har lavet en rapport, der har gennemgået det her område, og der er ikke nogen evidens for, at sociale klausuler skulle virke – og slet ikke så godt som f.eks. det at lave partnerskabsaftaler. Det er mig ubegribeligt, at man ikke vælger at bruge nogle af de instrumenter, der rent faktisk virker ude i kommunerne, og så med gulerod forsøger at lokke flere til.

Af hørings svarene fremgår det også klart, at såvel Håndværksrådet som Dansk Industri fremhæver, at de sociale klausuler jo ikke er gratis, og det er måske en anden del, som vi slet ikke har haft tid til at diskutere godt nok i dag. For hvad er konsekvensen, hvis vi pålægger danske virksomheder noget, der er omkostningsfyldt i den ene ende, altså i form af praktikpladser? Betyder det så ikke bare, at vi fjerner nogle arbejdspladser, der er permanente, i den anden ende? Det er jo lidt ligesom at tisse i bukserne for at holde sig varm. Man siger: Ja, I kan få en praktikplads, men I bliver så sandelig fyret lige bagefter, for der er ikke plads til jer bagefter. Jeg har meget svært ved at se logikken i det.

Grundlæggende har Det Konservative Folkeparti altså også det synspunkt, at Danmark ikke har brug for, at vi øger virksomhedernes omkostninger. Vi er i skarp konkurrence med resten af verden. Hvis vi ønsker at etablere flere praktikpladser – og det ønske deler vi – end de 73.000, der er blevet etableret i forvejen, så skal vi gøre det ved at lave bedre rammeaftaler og ikke mindst ved at højne kvaliteten af vores erhvervsuddannelser. For hvis der er noget, der har harmet mig i dag, så er det, hvor få der egentlig har set på, hvad der er årsagen til, at det står så sløjt til. Der er en af tingene, vi bliver nødt til at gøre noget ved, simpelt hen vores erhvervsuddannelser, der skal være bedre. Så jeg tror på, at det er ved at højne kvaliteten, ved at fremme rammevilkårene og ved at sikre bedre vilkår, at man får langt flere praktikpladser ud af det, end ved at anvende tvang.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:03

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jo en ærlig sag, at man er ordfører for et parti, der ikke ønsker sociale klausuler. Men jeg synes bare, at debatten i dag har bevæget sig ud i en sådan nogle mytedannelser. Punkt 1 er der det med tvang. Jamen der er jo ikke tvang, det er frivilligt. Du får som virksomhed bare ikke den ordre, hvis du ikke har et vist antal lærlinge eller praktikanter. Men det princip kan jo fraviges, hvis du opererer i et lokalområde, hvor der ikke er praktikpladsmangel. Det princip kan også fraviges, hvis det er en meget, meget specifik opgave, hvor det simpelt hen ikke er muligt at tage praktikanter eller lærlinge ind. Det princip kan også fraviges, hvis opgaven er lille, af kort varighed eller lille i pris. Så den fleksibilitet er jo netop til stede.

Ordføreren sagde, at Danmark ikke har brug for at øge virksomhedernes omkostninger. Men Danmark har jo heller ikke brug for, at der er 5.000 unge, der ikke har en praktikplads eller en skolepraktik-

plads. Så det her burde netop være et kompromis, som højre og venstre her i salen kunne mødes om, nemlig at sige: Vi ønsker at stille nogle krav, når vi bruger skatteydernes penge. Der gælder regler for arbejds miljø- og miljølovgivning, og der er også alle de andre regler om pris og kvalitet. Der ønsker vi også at få uddannet de unge, og hvis man vælger ikke at gøre det, er sandsynligheden for, at man får opgaven, bare ikke særlig stor, ligesom hvis man vælger ... (*Formanden: Ordføreren!*) ikke at følge nogen af de andre regler.

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Lene Espersen (KF):

Undskyld mig, en gang imellem, når der er debatter her i Folketingsalen, virker det simpelt hen, som om der ingen er i den her sal, der nogen sinde har bevæget sig uden for Christiansborg. SF's ordfører taler om, at vi har brug for de praktikpladser, og at dem må man jo bare etablere. En virksomhed har et budget, har en omsætning, har x antal kroner til rådighed til at betale for nogle lønninger. Hvis man skal etablere en praktikplads, man ikke har råd til, så koster det et andet sted.

Det nytter ikke noget, at regeringen og venstrefløjens forsøger at tvinge erhvervslivet til at etablere nogle praktikpladser, der ikke er brug for. Hvis ikke der bliver etableret praktikpladser, er det, fordi virksomheden ikke har nogen ordrer. Der er da ikke noget, en håndværksmester hellere vil end at få elever ind. De er billige, fulde af energi og kan give en masse dynamik til virksomheden. Men hvis ikke der er penge til det, kan man ikke betale for det.

Det her er tvang. Det er jo det, der er hele formålet med det.

Tvangen er at sige til statslige udbydere: Enten laver I sociale klausuler og tvinger praktikpladserne igennem, eller også skal vi have en forklaring på, hvorfor I ikke gør det. Man kan sige, at hvis lovforslaget havde været gennemtænkt, havde man trods alt skrevet, at hvis ikke der er behov for praktikpladser, skal I ikke gøre det. Det står der ikke. Så kan I ikke gøre det. Og det er det, der er et af problemerne.

Men jeg synes, at det er virkelighedsfjernt, det er meget, meget virksomhedsfjendtligt, og det kommer ikke til at skabe flere praktikpladser. Det giver bare bureaukrati.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det passer simpelt hen ikke. Der står i lovforslaget på side 3, at hvis man opererer lokalt i et område, hvor der ikke er praktikpladsmangel, så vil det være et helt legalt bud på, hvorfor man ikke bruger sociale klausuler.

Vi bliver ved med at tale om tvang, men er ordføreren bekendt med, at det er små og mellemstore virksomheder, der løfter den allerstørste opgave i forhold til praktikanter og lærlinge? Det er de meget store virksomheder, som proportionalt set løfter mindst. Det er også de meget, meget store virksomheder, der tit vinder de her store udbud, hvad angår byggeri, altså supersygehuse og veje osv. Det her kan jo være en måde til at få de meget store virksomheder, som udkonkurrerer de små, på banen i forhold til praktikanter og lærlinge.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Kl. 15:09

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til fru Lisbeth Bech Poulsen, at meget kan vi være uenige om, men ordet kan vi simpelt hen umuligt have en lang diskussion om. Kan er en fortolkning. Det er en mulighed. Det er ikke en absolut regel. Det vil sige, at der kan være tilfælde, hvor der ikke er brug for praktikpladser, eller hvor man allerede har indgået partnerskabsaftaler, hvis vi læser på side 3 i lovforslagets bemærkninger. Så kan der være det, hvor man alligevel skal følge det her gabestoksprincip. Og hvis fru Lisbeth Bech Poulsen under udvalgsbehandlingen kan fremvise, hvor det af lovforslagets tekst fremgår, at det er helt legalt at sige, at så følger vi bare ikke lovforslaget, så skal jeg nok lægge mig ned og sige undskyld. Men det er altså ikke det, der står i lovforslaget. Der står ordet kan. Og det er altså en fortolkningsregel. Så jeg har meget, meget svært ved at se, at det her ikke er tvang.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 15:07

Rosa Lund (EL):

Tak. Nu siger ordføreren fra Det Konservative Folkeparti, at det er en god idé for en virksomhed at have en lærling. Det er jeg sådan set enig i. Så vil jeg bare gerne spørge fru Lene Espersen, hvordan det kan være, at de virksomheder, der i dag har et kæmpe overskud, ikke tager lærlinge, og hvordan det kan være, at virksomhederne, dengang det gik godt i Danmark, dengang der var opsving, dengang især bygge- og anlægsbranchen havde masser at lave, så sagde, at de simpelt hen ikke havde tid til at have en lærling. Nu siger de så: Vi har simpelt hen ikke opgaver nok til at have en lærling. I Enhedslistens øjne er det ikke andet end dårlige undskyldninger. Hvordan betragter man det i Det Konservative Folkeparti?

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg er fuldstændig uenig med fru Rosa Lund. Fru Rosa Lund har også stået her på talerstolen og startet med at sige, at sociale klausuler virker, og når man så spørger, hvor ordføreren har det fra, kan ordføreren ikke svare på det. Fru Rosa Lund stod her på talerstolen og sagde, at der ikke bliver etableret nogen praktikpladser. Der bliver etableret 73.000 praktikpladser for øjeblikket.

Altså hallo, skal vi ikke lige vågne op og så se på, hvad der foregår ude i virkeligheden? Der blev etableret masser af praktikpladser, da det gik godt i byggeriet. Jeg ved ikke, hvor fru Rosa Lund har de der mystiske påstande fra, for det er da simpelt hen ikke rigtigt. Der bliver etableret praktikpladser; det gør der mange steder. Der er masser af virksomheder, der gerne vil det. Enhedslisten må bare forstå, at man for at have en praktikplads både skal have råd til at have en til at tage sig af den lærling, der er der, men man skal selvfølgelig også have råd til at betale vedkommende. Så jeg har meget, meget svært ved at forstå, hvad det er, Enhedslisten egentlig sigter efter. Sigter Enhedslisten efter, at danske virksomheder ikke løfter deres virksomhedsansvar? For det lyder jo sådan.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Rosa Lund.

Rosa Lund (EL):

Jeg er ked af, hvis jeg ikke har udtrykt mig klart nok. Selvfølgelig bliver der oprettet praktikpladser i Danmark. Men der mangler altså over 12.000 praktikpladser. Jeg vil sådan set gerne invitere den konservative ordfører med ud i virkeligheden, med ned på Teknisk Skole nede på Rebslagervej på Nørrebro, hvor der går tømrere og murere. Det er ude i virkeligheden. Der er det første, eleverne svarer, når man spørger dem, hvad det største problem er på deres uddannelse, det, at de ikke kan få en praktikplads. Det er derfor, vi i Enhedslisten er så optaget af det her, nemlig fordi vi rent faktisk har været ude i virkeligheden.

Jeg har et andet spørgsmål, som går på, at der for et års tid siden kom en rapport fra Erhvervs- og Vækstministeriet, som sagde, at man sagtens kan bruge sociale klausuler til at skabe praktikpladser. Så vil jeg bare gerne høre Det Konservative Folkepartis kommentar til den rapport. For ordføreren henviser selv til en rapport, som siger, at det ikke giver mening.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Lene Espersen (KF):

Først vil jeg lige sige til fru Rosa Lund, at jeg ikke ved, hvor det med de 12.000 kommer fra. Altså, i det lovforslag, som Enhedslisten selv har været med til at lave, står der, at det er 5.400, så skal vi ikke bare blive enige om at bruge det samme tal i dag? Så vil jeg sige til fru Rosa Lund: Jo, vi er da fuldstændig enige i, at vi gerne vil have etableret flere praktikpladser, men pengene skal jo være der til det. Det er punkt 1.

Punkt 2 er: Hvad er det, vi kan se ude i virkeligheden der virker? Et af de store problemer, der er med hensyn til sociale klausuler, er jo, at man på grund af reglerne, som de nu er, ikke kan stille strengere krav til de store virksomheder end til de små virksomheder, med det resultat, at det også er en skæv måde at regulere på, fordi man sådan set proportionalt stiller skrapere krav til de små virksomheder end til de store. Hvis man i stedet for havde valgt at lave partnerskabsaftaler og frivillige aftaler, havde der været meget, meget bedre mulighed for at blive bedre dækket ind. Så jeg vil sige til fru Rosa Lund, at man, hvis man bevæger sig ud i virksomhederne og ser på, hvad Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport siger, kan se, at den bl.a. peger på, at partnerskabsaftaler er en rigtig god vej at gå.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Lotte Rod for en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Lotte Rod (RV):

Der er vist ikke nogen, der er i tvivl om, hvad vi er uenige om, så lad os prøve at se, hvad vi kunne blive enige om. For som jeg hører det, er vi faktisk enige om, at vi gerne vil skabe flere praktikpladser. Vi er også enige om, at de steder, hvor man laver partnerskabsaftaler, er det supergodt. Derudover siger den konservative ordfører, at for at skabe flere praktikpladser skal vi hæve kvaliteten på erhvervsuddannelserne. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge: Hvis ikke man vil være med til det her, hvordan er det så helt konkret, man vil finde de flere praktikpladser, som de unge står derude og mangler?

Kl. 15:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Kl. 15:14

Lene Espersen (KF):

Vi mener, det er meget klart, og det fremgår også af vores 2020-plan for dansk økonomi: Vi mener, at der skal være bedre rammevilkår for vores virksomheder, for det, som rigtig mange ordførere i dag simpelt hen savner en helt grundlæggende forståelse af, er, at hvis man skal have råd til at have flere elever, og hvis man skal have råd til at have flere ansatte i sin virksomhed, skal man tjene penge. Man har jo ikke en seddelmaskine stående ude bagved, hvor man bare kan trykke nogle sedler og give til vedkommende. Så der skal simpelt hen være bedre rammevilkår for vores virksomheder. De skal have gang i deres omsætning, tjene flere penge, få flere ordrer ind. Det er den vej, det kommer.

Alt det her kunstige cirkus med at stille krav osv. bliver ikke noget, der kommer til at skabe flere praktikpladser. Det kommer bare til at skabe nogle flere arbejdspladser i bureaukrati.

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lotte Rod.

Kl. 15:13

Lotte Rod (RV):

Vi kan ikke blive uenige om, at gode rammevilkår skal være noget at stile efter. Men til de elever, der står der her og nu, og hvor nogle af dem ender med at droppe ud, nogle ender med at skifte og nogle ender med slet ikke at starte på en erhvervsuddannelse, fordi de er bekymret for ikke at finde en praktikplads, har vi jo altså en helt konkret opgave i at sikre, at vi skaffer flere praktikpladser, ikke når de gode rammevilkår om mange år kan komme til at virke, men her og nu.

Så hvis ikke De Konservative vil være med til det her lovforslag, som vi faktisk har gjort os meget umage med at lave – et meget balanceret forslag, vi har inddraget høringssvarene fra erhvervslivet – hvad er det så, der konkret, her og nu ville kunne skaffe tilsvarende praktikpladser?

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Lene Espersen (KF):

Jamen det, der er problemet med det her lovforslag, er, at det jo ikke skaber en eneste praktikplads. Og der er ikke én eneste i denne sal i dag, der har kunnet fremlægge nogen som helst form for dokumentation for, at det her, der gør det dyrere at være virksomhed og skaber en masse administration og bureaukrati, skaber én eneste praktikplads. Så skal vi ikke lige starte med at blive enige om, at der ikke er nogen, der aner, om det her overhovedet virker, eller om konsekvensen bare bliver, at der bliver noget bureaukrati, at der bliver lavet nogle få pladser, og at der er nogle andre voksne mennesker, der mister deres arbejde, fordi der var nogle virksomheder, der skulle have den ordre, og så skulle de etablere nogle praktikpladser?

Jeg tror, at det her bare er at omfordele internt, men mest af alt at bruge penge på bureaukrati, og jeg må bare sige til fru Lotte Rod, at jeg ikke har nogen mirakelformular: Vi gør lige det her, og så har vi etableret permanente 5.000 eller 6.000 nye praktikpladser på præcis de områder, hvor unge mennesker gerne vil have én. Jeg tror, det er den lange seje vej at gå, og det er at sørge for, at vores erhvervsliv får bedre vilkår.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 15:15

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg hæftede mig ved, at ordføreren sagde, at det her ikke kommer til at skabe en eneste ekstra praktikplads. Er ordføreren af den samme overbevisning som jeg, i forhold til at det her i værste fald kan betyde, at der kommer færre praktikpladser? Mener ordføreren ikke, at en virksomhed, som er klemmt på økonomien, vil afvente med at ansætte en lærling, indtil der måske lige bliver et udbud i det offentlige, hvor det bliver et krav, sådan at man venter med at ansætte en lærling, indtil man får det behov?

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Lene Espersen (KF):

Jo, der kan sagtens være en flaskehalseffekt i det her, og det vil så betyde, at vi bare udskyder og gør problemet endnu større på sigt. Men det, jeg synes er det mest bekymrende, er sådan set, hvis vi ser på den forskning og den viden, der er på området i dag, at man overhovedet ikke aner, om det her virker. Det er sådan noget følelsesmæssigt noget, hvor man siger: Jeg tror, det virker, hvis vi forsøger at tvinge nogen til noget. Jeg synes bare, at tallene taler for sig selv. Når en kommune som Københavns Kommune, som har et anlægsbudget på 9 mia. kr. alene er i stand til at etablere under 200 praktikpladser, mens Roskilde Kommune, der går frivillighedens vej, kan etablere nærmest det halve for et anlægsbudget på, jeg tror, det er omkring 160-170 mio. kr., så fortæller det mig, at sociale klausuler er spild af penge og spild af bureaukrati, og vi skal altså den anden vej: mindre bureaukrati, mere gang i væksten.

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Juel Jensen.

Kl. 15:16

Peter Juel Jensen (V):

Tak for svaret. Jamen det vil så sige, at ordføreren er enig med mig i, at alt, hvad ministeren har lavet indtil videre, har været med et argument om, at det var evidensbaseret. Her har vi en forhåbning om, at det skaber flere praktikpladser, men reelt kommer det her lovforslag ikke til at skabe flere praktikpladser. Er ordføreren enig med mig i det?

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Lene Espersen (KF):

Jeg er meget enig. Jeg har i hvert fald ikke set nogen evidens for, at det skulle skabe flere praktikpladser, og jeg er selvfølgelig dybt bekymret over, at vi nu i hvert fald fra regeringsordførernes side har hørt en erkendelse af, at det her også kommer til at koste virksomhederne penge, men det fremgår ikke af lovforslaget, at det kommer til at gøre det. Og det kommer vi selvfølgelig også til at børe i udvalgsbehandlingen, altså hvordan man fremsætter lovforslag, hvor der står, at det ikke har økonomiske konsekvenser, når det her jo *må* have økonomiske konsekvenser, hvis ellers der skal etableres bare så meget som én praktikplads, for det er nemlig ikke gratis at etablere.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så giver jeg ordet til undervisningsministeren, hvis hun ønsker det.

Kl. 15:17

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Den diskussion, vi har her, afspejler jo en vigtig samfundsmæssig udfordring, vi har i fællesskab. Vi har jo den samfundsmæssige udfordring, at vi – vil jeg gerne understrege – heldigvis på mange måder har et velfungerende erhvervsuddannelsessystem, som bygger på det, der hedder vekseluddannelse. Det betyder, at det er en kombination af, at man er i praktik ude i virksomheder, samtidig med at man også får den teori, der skal til, uanset om man skal være tømrer, murer eller andet, på erhvervsskolen. Vekseluddannelsen betyder, at vi har nogle meget veluddannede unge, hvis de vel at mærke gennemfører deres erhvervsuddannelse. Det diskuterer vi så i andet regi, altså hvordan vi får en god erhvervsuddannelsesreform, men de unge, der gennemfører en erhvervsuddannelse, har en rigtig god håndværksmæssig uddannelse med sig i bagagen, men det forudsætter, at de kan få en praktikplads.

Vi har lavet en bred praktikpladsaftale tidligere her i Folketinget, som bl.a. betyder, at der nu er blevet etableret praktikcentre 50 steder fra september. Vi gør alt, hvad vi kan, for i samarbejde med virksomhederne at sørge for, at der også bliver oprettet ordinære praktikpladser, og nu kigger vi yderligere på, hvordan vi igennem sociale klausuler eller uddannelsesaftaler kan skabe endnu flere praktikpladser. Det er den opgave, vi diskuterer, og det her lovforslag er et lille, men vigtigt bidrag til det.

Når vi i regeringen har valgt at gennemføre en række massive offentlige investeringer, bl.a. inden for det statslige område i forhold til Femern Bælt-broen, supersygehuse og andet, er det for at stimulere den vækst, som vi alle sammen håber der kommer gang i. Når det er krisen kradser, og det gør den nu, kan det offentlige som en stor arbejdsgiver være med til at sætte gang i offentlige investeringer, som betyder, at der bliver skabt private jobs, vækst i private virksomheder. Det er hele ideen omkring sociale klausuler, altså at sige, at når det offentlige vælger at lave massive investeringer til gavn for vækst, for arbejdspladser, for erhvervsliv, er det en god idé samtidig at løse den udfordring, vi har, når vi har et vekseluddannelsessystem, altså at vi kommer til at mangle lærepladser, medmindre vi stiller krav om, at de virksomheder, der gerne vil byde på de offentlige investeringer, som jo altså giver virksomhederne en god ordre, giver virksomheden vækst, giver virksomheden mulighed for at skabe arbejdspladser og dermed også giver virksomheden mulighed for at lave en uddannelsesplads, en plads, så der kan komme en lærling ud og dermed gennemføre en uddannelse.

Vi synes i regeringen, at det giver dyb mening at se de her ting i sammenhæng, og derfor vil jeg også bare stilfærdigt minde om, at det offentlige investeringsniveau i 2012 er det højeste, det har været de sidste 30 år, og det skal vi selvfølgelig bruge til også at få skabt nogle uddannelsespladser. Det er jo frivilligt for virksomheder, om man vil byde på offentlige opgaver. Nu har vi i første omgang gennemført sociale klausuler, uddannelsesklausuler, i forhold til statslige udbud. Fra det kommende år vil det gælde i forhold til kommunale og regionale udbud, og det lovforslag, vi diskuterer her, er så det bidrag, vi kan give inden for området med selvejende uddannelsesinstitutioner. Det er jo også statslige virksomheder, som nogle gange skal have udført forskellige offentlige opgaver; det kan være udbygninger, det kan være renoveringer. Her vil det også være naturligt, hvis man kan, og jeg vil gerne understrege, hvis man kan. Det er der jo et regelsæt om, der er nemlig det regelsæt, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har lavet en vejledning om i august 2013, om, hvordan man kan anvende sociale klausuler. Det giver en mulighed

for, at de selvejende uddannelsesinstitutioner også kan være med til at give deres bidrag til, at vi kan få skabt nogle flere praktikpladser.

Når Venstre får sagt, at dette lovforslag, hvis man f.eks. på en erhvervsskole skal bygge et nyt værkstedsmiljø, et gymnasium skal bygge nogle nye idrætsfaciliteter, er med til at underminere hele vekseluddannelsesprincippet, tror jeg, det måske lige er at tage mun- den for fuld.

Kl. 15:22

Det her er et lovforslag, der som sagt betyder, at man, når man udbyder ordren, siger, at hvis man kan – der er et regelsæt omkring det – skal man også tilbyde en læreplads. Det er faktisk med til at understøtte vekseluddannelsesprincippet og ikke det modsatte. Derfor vil jeg også sige tak for den brede tilslutning, selv om diskussionen har været højlydt, der har været til det. Tak til både Enhedslisten, tak til Dansk Folkeparti til at gå ind i det, som er formålet med det, nemlig at vi har en fælles forpligtelse til at gøre alt, hvad vi kan, for at skabe praktikpladser ude i virksomheder, alternativt igennem bedre kvalitet med de nye praktikcentre, der er, igennem delaftaler, hele den vifte af initiativer, vi sætter i gang, herunder bedre muligheder igennem sociale klausuler. Tak til Enhedslisten og Dansk Folkeparti for at gå ind i det, som diskussionen rettelig handler om.

Det her handler ikke om at ramme virksomheder, det handler om det modsatte. Det handler om at uddannelsesdække en bred vifte af erhvervsuddannelser, hvor vi ved, at hvis vi ikke får skabt tilstrækkelig mange praktikpladser, står selv samme virksomhed og mangler veluddannede unge med en fuld faguddannelse i hånden om ganske få år, når vi forhåbentlig for alvor får gang i væksten igen.

Det, som lovforslaget handler om – bare for lige at minde om det, for det kunne man næsten glemme i den diskussion, der var – er at forpligte gymnasier, VUC'er, erhvervsskoler, private gymnasier m.v. til i forbindelse med udbudsforretninger at anvende klausuler om uddannelses- og praktikaftaler. Det er, som det er blevet diskuteret her, et følg- eller forklar-princip. Dermed vil jeg også til diskussionen om, om man laver frivillige partnerskabsaftaler, sige, at det jo er fremragende de steder, hvor man har lavet frivillige partnerskabsaftaler, som rent faktisk er med til at skabe flere praktikpladser, og der er med lovforslaget her intet, der udelukker, at man fortsat kan lave frivillige partnerskabsaftaler, men det skal selvfølgelig være frivillige partnerskabsaftaler med kvalitet, og det er derfor, der lige præcis står, at det kan man gøre, og at der ikke står, at det skal man gøre, for det er jo ikke nok at sige, man har lavet en frivillig partnerskabsaftale, hvis der i realiteten ikke er nogen substans i den. Det er lige præcis derfor, det er formuleret sådan, som det er. Derfor er der et regelsæt om, hvornår man *skal* anvende det, hvornår man *kan* anvende det, men er man i tvivl, kan man bruge den vejledning, som blev lavet fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, for, hvordan man anvender uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud.

Jeg glæder mig til at svare på de spørgsmål, som måtte komme fra Venstre og Konservative, som havde en række tekniske spørgsmål – sådan måtte jeg forstå det. Jeg håber så også, at det får Venstre og Konservative til at overveje, når der forhåbentlig er gode svar på de tekniske spørgsmål, om det alligevel ikke er en god idé at give muligheden for at bruge sociale klausuler og uddannelsesaftaler som et supplerende værktøj til viften af initiativer, der i øvrigt bliver taget for at skaffe et tilstrækkeligt antal praktikpladser og lærepladser til de unge. Vi har brug for det, det er nemlig det, som vekseluddannelsen står og falder med, nemlig at vi får nok praktikpladser, og sociale klausuler er et frivilligt tilbud, hvor virksomheder får en ordre i kassen og samtidig også skaber nogle uddannelsespladser, som der er hårdt brug for i forhold til de unge.

Men igen vil jeg sige tak for, at der er bredt flertal bag lovforslaget; det er et lille, men vigtigt forslag, der er med til at bidrage til flere praktikpladser for de unge.

Kl. 15:25

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der kommer et spørgsmål allerede nu, nemlig fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 15:25

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Hvad evidens har ministeren for, at sociale klausuler virker og giver flere praktikpladser?

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:25

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er jo meget interessant, for nu har det spørgsmål været der hver gang, og i virkeligheden kom det fra den konservative ordfører, der selv havde nogle udmærkede eksempler på, at der jo er nogle kommuner, som er gået i gang med at anvende sociale klausuler på deres udbud. Det er korrekt, at det ikke er så mange lærepladser, det er blevet til endnu. Det er jo en af grundene til, at regeringen har strammet op i forhold til sociale klausuler, sådan at vi nu har det, der hedder følg eller forklar-princippet, og det vil sige, at som udgangspunkt, når det er en statslig myndighed, for det kommende år også kommuner og regioner og også i forhold til selvejende institutioner, skal man som udgangspunkt anvende sociale klausuler. Hvis ikke man gør det, og det kan der være nogle gode grunde til, skal man forklare, hvorfor man ikke gør det.

Derfor er det klart, at der ikke er så meget skub i det i endnu, og det er lige præcis derfor, at regeringen har valgt at stramme op om det, sådan at der bliver langt højere grad af forpligtelse for offentlige institutioner, når det er, de skal have lavet forskellige opgaver, til at man anvender sociale klausuler. Men sådan set var den konservative ordfører jo den, der allerede gav nogle eksempler på, at på trods af at der ikke har været så skarpe rammer og regler nu, er der faktisk blevet oprettet lærepladser med sociale klausuler allerede i dag.

Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Juel Jensen.

Kl. 15:26

Peter Juel Jensen (V):

Der er ikke så meget skub i det, siger ministeren, men noget af det, der er skub i, er de frivillige partnerskaber, for de giver jo betydelig højere antal praktikpladser. Men man kan ikke forestille sig, at man både har tvang, og at man har de frivillige aftaler, og det vil så sige i min regnebog, at der kommer man til at tabe praktikpladser på det her. Det er derfor, jeg siger, at ministeren gambler med vekselsystemet.

Ministeren sagde i sin indledning, at det her lovforslag handler om at sikre, at når det offentlige går ud og bygger Femern Bælt og supersygehuse osv., skal der sikres det nødvendige antal praktikpladser. Kan ministeren ikke ganske kort, inden ministeren svinger sig helt op og snakker om Femern Bælt og supersygehuse, fortælle os alle sammen, der sidder hernede og undrer os: Hvem kommer det her lovforslag til at omhandle? Går erhvervsskoler ud og bygger supersygehuse og Femernforbindelser, eller hvem kommer det her lovforslag til at omhandle i sidste ende?

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslaget her ville betyde, at hvis selvejende institutioner, og det kan være gymnasier, det kan være erhvervsskoler, VUC'er og andre selvejende uddannelsesinstitutioner, skal renovere, bygge ud, og på anden måde har offentlige udbud, skal de, så vidt det er muligt, anvende uddannelsesklausuler, sådan at det også betyder, at der kommer nogle lærepladser, når det er, at de f.eks. udbygger en erhvervsuddannelse.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:28

Lene Espersen (KF):

Nu har vi jo fået svaret om, at der ikke rigtig er noget evidens for, hvordan sociale klausuler virker. Man kan i hvert fald sige, hvis man sammenligner Københavns Kommune og Roskilde Kommune, at så er de sociale klausuler dumpet med et brag. Så er det frivillige aftaler, der virkelig giver et skub fremad.

Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig så, selv om jeg udmærket godt ved, at det her måske ikke er ministerens hovedområde, at spørge ind til, hvorfor regeringen ikke i stedet for har sat fokus på, hvordan man kan få udbredt de frivillige aftaler noget mere, når de partnerskabsaftaler så tydeligt leverer et langt mere effektivt resultat end det, de sociale klausuler kan levere.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:28

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Regeringen ser det ikke som et enten-eller, men et både-og. Vi er optaget af at bruge alle de forskellige virkemidler, vi kan, for at få skabt så mange praktikpladser som overhovedet muligt. Derfor er det vigtigt – det vil jeg godt anerkende den konservative ordfører for – at sige, hvor mange der faktisk er ude i ordinær praktik i dag ude i virksomhederne, og det er 73.000-75.000, sådan som jeg husker det, men det er desværre ikke tilstrækkeligt.

Derfor er vi optaget af at være med til at dele viden om de frivillige partnerskabsaftaler – rigtig god idé – Region Hovedstaden bare for at nævne en, der ikke har været her, der har været rigtig god med nogle jobkonsulenter derude for at hjælpe med at få lavet endnu flere praktikpladser – rigtig god idé – og vi vil gerne give et yderligere skub til, at der bliver skabt lærepladser ved, at man ved offentlige udbud anvender sociale klausuler, så vidt det er muligt. Og kan man ikke, og det kan der være gode grunde til, skal man forklare, hvorfor man ikke kan.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lene Espersen.

Kl. 15:29

Lene Espersen (KF):

Nu svarede ministeren sådan set ikke på mit spørgsmål, for jeg spurgte, hvad regeringen havde tænkt sig at gøre, for at de frivillige partnerskabsaftaler bliver mere udbredt, men det spørger jeg bare om skriftlig, og det kan også være, at der er andre ministre, der skal bidrage til det.

Så vil jeg egentlig godt spørge ind til, hvorfor det fremgår af lovforslagets bemærkninger om de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, at der ikke er nogen, for det er jo entydigt sådan, selv

om man kan sige, at det under noget af debatten i dag har været lidt mærkeligt, fordi nogle nærmest har troet, at det at etablere praktikpladser er gratis, men det koster at etablere praktikpladser. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvorfor det så ikke fremgår af lovforslaget, hvis man tror, det virker, at det har konsekvenser for erhvervslivet økonomisk.

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:30

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det, der er med det her lovforslag, handler om, at selvejende uddannelsesinstitutioner skal anvende sociale klausuler. Så er det jo frivilligt for virksomhederne, om de vil byde på de opgaver, man måtte udbyde. Derfor har det jo ikke en økonomisk konsekvens for virksomheden. Man kan sige, at det kan have den positive økonomiske konsekvent, at hvis de byder på opgaven og vinder opgaven, får de faktisk en ordre i kassen. Med den ordre i kassen er der også et fundament for, at de kan udbyde nogle lærepladser i samme ombæring.

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.
Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Indførelse af forvaltningsrevision m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 10.10.2013).

Kl. 15:31

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til Venstres ordfører, hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, hr. formand. Lovforslaget er en imødekommelse af en anbefaling fra Rigsrevisionen om, at revisionen af administrationen af Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrags ordninger fremover foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revision af statens regnskaber m.m. Venstre bifalder lovforslaget.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Ane Halsboe-Jørgensen.

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Det kan også gøres kort herfra. Formålet med det her lovforslag er, at revisionen af administrationen af alle AUB-ordninger fremover udvides til at omfatte forvaltningsrevision. Det handler om rigtig mange penge, og jeg er glad for, at vi nu tager det her skridt.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Marie Krarup.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Tak. I Dansk Folkeparti anser vi også det her lovforslag for en teknikalitet, som vi selvfølgelig støtter.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det den radikale ordfører, fru Lotte Rod. Der er næsten træk heroppe fra alle de talere, der går frem og tilbage.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Vi lytter også til Rigsrevisionen, som jo har foreslået, at revisionen af AUB's ordninger skal ske i overensstemmelse med god, offentlig revisorskik, som det er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber. Jeg er ikke revisor, men som politiker er jeg optaget af, at der er styr på tingene, og nu, hvor AUB administrerer for over 5 mia. kr., kan vi som radikale godt støtte dette forslag.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen for SF.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil bare nøjes med at sige, at SF støtter forslaget, og at det er blevet gennemgået så glimrende af mine kollegaer, så jeg vil ikke bruge mere tid på det.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Nu er der kapløb mellem fru Rosa Lund og fru Merete Riisager, men fru Rosa Lund slog fru Merete Riisager på strengen. Værsgo.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg kan bare sige, at vi i Enhedslisten støtter det her lovforslag. I samme ombæring vil jeg sige, at jeg håber, at regeringen på et eller andet tidspunkt inviterer til en forhandling eller en debat om, hvordan vi kan bruge Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag til at skabe flere praktikpladser. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er Liberal Alliances ordfører, fru Merete Riisager.

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Før Enhedslisten kommer for godt i gang med at tale om mere tvang i uddannelsessystemet, vil jeg bare lige sige, at Liberal Alliance støtter L 43. Lovforslaget pålægger revisorer for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag til at udføre forvaltningsrevision. Det kan vi støtte.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Og så er det den konservative ordfører, fru Lene Espersen.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Det er et udmærket forslag, hvor vi følger en anbefaling fra Rigsrevisionen. Vi støtter forslaget.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det undervisningsministeren, der runder af.

Kl. 15:35

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Så tror jeg simpelt hen, at jeg vil nøjes med at sige tak for den meget brede støtte til lovforslaget. Tak.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om sommerhuse på fremmed grund.

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 09.10.2013).

Kl. 15:35

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg giver først ordet til Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg skal indledningsvis sige, at jeg også taler på vegne af fru Benedikte Kiær fra Det Konservative Folkeparti, der ikke kunne være til stede her i dag.

Dansk lejelovgivning er, havde jeg nær sagt, i forvejen noget af et kludetæppe. Det er en indviklet forestilling, og ministeren har da også ved flere lejligheder tilkendegivet det og har aktivt arbejdet for at forenkle dansk lejelovgivning. Det tror jeg alle har kunnet hilse med glæde. Det har imidlertid været særdeles vanskeligt, og opgaven pågår stadig væk.

På den baggrund kunne man måske nok undre sig over, at vi nu ikke bare har lejeloven, boligreguleringsloven, den almene lejelov og erhvervslejeloven, men nu også får en femte lejelov, nemlig en lejelov, der gælder for sommerhusgrundudlejning, altså udlejning af grunde, hvorpå der står eller skal etableres et sommerhus.

Det er i forvejen et kludetæppe, og vi må sige, at det jo bliver noget mere indviklet, når man skriver i forslaget, at det opbygges over erhvervslejelovens regler. Erhvervslejeloven, som blev vedtaget i år 2000, var baseret på en liberal holdning, hvorefter parternes aftale skulle være det gældende, men det her lovforslag, vi har foran os i dag, er baseret på det modsatte, nemlig på en præceptiv lovgivning, altså en lovgivning, der overruler parternes aftale.

I Venstre er vi altid påpasselige, når vi bliver præsenteret for præceptiv lovgivning. Det kræver i hvert fald en rigtig god grund, og det kræver, at vi er helt sikker på, hvad det er, vi gør, når vi vedtager en lovgivning, der er præceptiv, altså går forud for det, to voksne mennesker har aftalt. Det må som sagt kræves, at der er rigtig gode grunde til det. Vi kender præceptiv lovgivning inden for andre områder – lærlinge, funktionærer, boliglejeret osv. Det er alt sammen kendetegnet ved, at der er en svag part på den ene side og en stærk part på den anden. Så er der rigtig god grund til at beskytte den svage part. Det er så spørgsmålet, hvordan det forholder sig i relation til det her forslag – om vi ligesådan har en stærk og en svag part på hver sin side.

Jeg kan indledningsvis i relation til forslaget sige, at det jo altså ikke kommer til at omfatte eksisterende aftaler. Det er kun fremtidige aftaler, det skal omfatte. Og der er en række spørgsmål, som vi i hvert fald gerne vil have afklaret, før vi tager endelig stilling til forslaget, for vi er som sagt særdeles skeptiske over for det her med præceptiv lovgivning her i Folketinget.

Det må ligge rimelig klart, om det er sådan – sådan kunne det i hvert fald se ud for mig – at der ikke kan aftales huslejevafri i en længere periode, selv om lejer og udlejer er enige om, at huslejen ikke skal reguleres i måske 12 år. Det synes nemlig at fremgå af lovforslagets § 4, jf. § 1, stk. 4, at der er præceptivitet, og at lovens regel om 5-årige reguleringer så træder ind og overruler parternes aftale. Vi må have klarhed over, om det er en misforståelse, eller om det bare er sådan, må jeg sige.

Tilsvarende ser det for mig ud til, at man ikke kan aftale længere opsigelsesvarsler end 6 måneder fra lejerens side. Er det rigtigt? Er det også en korrekt fortolkning af præceptivitetsbestemmelsen? Endelig kunne det se ud til, at lejeren altid har afståelsesret. Det vil sige, at den udlejer, der har baseret sin udlejning på en bestemt lejer, via loven måske bliver tvunget til at acceptere en anden lejer, som han dog selv kan godkende – det er et vilkår deri. Men i hvert fald gives der denne lejer nummer et en afståelsesret.

Så jeg gentager, hvad jeg sagde før: Præceptiv lovgivning er noget, vi skal passe på med, og vi skal være helt stensikre, når vi vedtager sådan noget her i Folketinget. På den baggrund vil jeg sige, at jeg under udvalgsbehandlingen godt vil have nærmere dokumentation dels for de beskyttelsesværdige interesser hos hver af parterne, dels for, hvorledes de konkrete tilfælde, som vi vil spørge om, og som jeg har præsenteret her, vil blive behandlet i relation til lovens tekst. Tak.

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 15:39

Lars Dohn (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Når nu det her lovforslag ikke omfatter gældende kontrakter, hvad skal en lejer af sådan en sommerhusgrund gøre, der har en 30-årig urimelig kontrakt? Hvad skal ved-

kommende gøre? Vil Venstre ikke arbejde for, at der bliver mulighed for at ophæve indgåede kontrakter, der er åbenlyst urimelige?

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:40

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg kan sige til det spørgsmål, at ifølge lovens tekst har hr. Lars Dohn ret i, at så er der ikke rigtig noget at gøre for lejerne. Han er jo kun omfattet af den aftale, der gælder med sin udlejer. Men helt generelt hviler aftalelovens regler, herunder ikke mindst aftalelovens § 36, der regulerer urimelige lejeaftaler, jo over alle lejeaftaler, herunder også eksisterende lejeaftaler om grunde. Og hvis vi kigger efter i baggrundsmaterialet til forslaget, vil man jo netop kunne se, at en af de domme, som ministeriet har henvist til, er en dom, der netop anvender aftalelovens § 36 i den her forbindelse.

Så svaret til hr. Lars Dohn må være, at den eksisterende lejer ikke kommer til at søge nogen tryghed i den her lov med den formulering, den har. Han må forsøge at søge sin tryghed i aftaleloven, herunder aftalelovens § 36, hvis vilkårene i den lejeaftale, som han har indgået med udlejer, er urimelige.

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Dohn.

Kl. 15:41

Lars Dohn (EL):

Nu er aftalelovens § 36 vel også den, der i folkelig omtale kaldes for bondefangerparagraffen – nå, jeg vidste ikke, at det var et stående udvalg, jeg sad i – og det ville måske være hensigtsmæssigt at have noget, som kunne opfange aftaler, som ikke direkte kunne omfattes af bondefangerbestemmelsen.

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Preben Bang Henriksen (V):

Ja, jeg forstår godt, hvad der menes fra hr. Lars Dohns side. Jeg kunne jo lave parallellen til erhvervslejelovens § 7. Der har man jo igen en lov, der er meget liberal, der satser på parternes aftale, men der har man netop fra Folketingets side valgt at indsætte en bestemmelse, der siger, at hvis aftalen er urimelig, kan den tilsidesættes. Og man henviser netop i erhvervslejelovens § 7 til brugen af aftalelovens § 36. Så det ville man måske også kunne gøre i det her tilfælde.

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

I Folketinget taler man stående og dør stående.

Så giver jeg ordet til hr. Jan Johansen. Værsgo.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det, hr. formand. I Danmark findes der omkring 15.000 sommerhusejere, der har et sommerhus på lejet grund. Det vil sige, at der er 15.000 borgere, der ejer et sommerhus, men på en grund, som de ikke selv ejer, men lejer sig ind på. De 15.000 sommerhusejere fordeles sig på ca. 9.000 sommerhuse, hvilket har ligget nogenlunde stabilt siden vedtagelsen af sommerhusloven i 1972.

I dag findes der ingen særlig forbrugerbeskyttelse til lejerne af sommerhusgrunde. Det kommer især til udtryk, når den eksisterende

lejeaftale udløber og en ny skal genforhandles mellem udlejere og lejere af sommerhusgrunde. I den situation står lejerne i dag meget svagt. Vi har eksempler på, at udlejer har stillet krav om lejestigninger på op til flere hundrede procent – stigninger, som lejerne kan føle sig tvunget til at acceptere, ellers er alternativet nemlig, at lejerne skal flytte, fjerne eller overdrage sit sommerhus på den lejede grund. På den anden side kan de lange kontrakter gældende i op til 30 år uden regulering også være uhensigtsmæssige i forhold til udlejeren. Den oprindelige aftalte leje kan nemlig efter en årrække være langt fra lejen af den tilsvarende grund.

Den manglende regulering på området har ført til flere tvister mellem udlejere og lejere. For sommerhusene på Bøgebjerg Strand i Kerteminde, hvor jeg selv kommer fra, har der kørt en mangeårig retssag i både by- og boligretten. Her blev lejerne mødt med et krav om store lejestigninger på deres sommerhusgrunde, først på 350 pct. og senere på 137 pct. Dertil kommer, at Forbrugerombudsmanden har været inde over tilsvarende sager, hvor lejer og udlejer har været uenige om prisen og vilkårene i de nye lejeaftaler. Det førte bl.a. til, at Forbrugerombudsmanden i 2008 opfordrede den tidligere regering til at se nærmere på forholdene omkring sommerhuse på lejede grunde. Der er derfor god grund til, at vi nu går ind og gør retsstillingen på området klar og fastsætter regler for de centrale dele af lejeforholdene vedrørende sommerhusgrunde.

Lad mig præcisere: Punkt 1: Parterne kan aftale, at lejen reguleres årligt med en udvikling på nettoprisindekset. Punkt 2: Begge parter kan hvert femte år forlange lejen reguleret til markedslejen, hvis den gældende leje afviger væsentligt fra markedslejen. Punkt 3: Lejeren kan indsætte en anden lejer i sit sted, hvor udlejeren er forpligtet til at fortsætte lejeforholdet med en ny lejer på uændrede vilkår. Punkt 4: Ved dødsfald har lejerens ægtefælle ret til at fortsætte lejeforholdet. Punkt 5: Lejeren kan frit opsig lejeforholdet med 6 måneders opsigelsesfrist.

Loven får kun virkning for fremtidige aftaler og omfatter derfor ikke eksisterende aftaler. Med lovforslaget får vi præciseret aftaleforholdene mellem ejere og lejere i forhold til lejefastsættelsen og den løbende regulering af lejen. Med lovforslaget sikres lejerne større tryghed omkring fremtidige lejeaftaler, risikoen for et stort pris-hop i lejen bliver reduceret, og gennemsigtigheden og forbrugerbeskyttelsen bliver øget.

Med disse bemærkninger kan jeg derfor meddele, at Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:46

Ole Birk Olesen (LA):

Der ligger jo de her lejekontrakter for jorden derude, og de er jo indgået under nogle bestemte forudsætninger, en bestemt aftale, en bestemt kontrakt, og de er bindende. Nu kommer så det her lovforslag fra regeringen, hvormed regeringen vil lave nogle helt andre aftaleforhold mellem de to parter, ikke med noget, som de to parter har aftalt, men med noget, som regeringen pålægger de to parter for at begunstige den ene part på bekostning af den anden part.

Hvad nu, hvis den part, som ikke bliver begunstiget ved det her, men tværtimod bliver stillet dårligere, under de forhold ikke ville have indgået aftalen: Er det ikke en helt uholdbar situation, at vedkommende er i en aftale, som bliver ændret af regeringen, og som vedkommende så ikke har en mulighed for at komme ud af? Synes Socialdemokratiets ordfører ikke, det er et problem?

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Jan Johansen (S):

Først mener jeg ikke, at der er nogen af parterne, der bliver tilsidesat ved den her lovgivning, og dernæst, at de gældende aftaler, der er indgået, slet ikke bliver berørt af den her aftale.

Så jeg synes faktisk, at det her er en god afvejning af, at begge parter bliver tilgodeset. Udlejer kan hvert år få den indeksprisstigning, som passer til grunden, og hvert 5. år har begge parter ret til at forlange at få den vurderet for at prøve, om den nu passer med det, som man betaler. Så jeg synes, at den her lovgivning er meget godt afbalanceret.

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ole Birk Olesen.

Kl. 15:48

Ole Birk Olesen (LA):

Udlejer har jo aftalt med en lejer, at lejer har jorden i et stykke tid. Når så den tid er udløbet, er det, at regeringens lovforslag bliver gældende, og det betyder jo, at udlejer har indgået aftalen med en person på et bestemt aftalegrundlag, og når så den skal genforhandles, kan udlejer ikke selv bestemme, om det aftalegrundlag skal fortsætte, for der bliver vedkommende pålagt regeringens aftalegrundlag, om man så må sige. Han kan jo ikke selv vælge. Han kan ikke sige: Jamen så vil jeg sætte min lejer ud – går jeg ud fra. Ellers har jeg læst lovforslaget forkert.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Jan Johansen (S):

Lovforslaget lægger op til, at de regler, der gælder for de kontrakter, der er underskrevet, fortsætter. Ved genudlejning, altså en fornyelse af kontrakten, går den her lovgivning i gang. Men jeg må stadig væk sige, at den er afbalanceret, for det er stadig væk markedsløjen, man går ud fra den skal forhandles efter.

Så derfor mener jeg helt klart, at begge parter er tilgodeset i det her lovforslag, og jeg synes ikke, vi røkker ved noget. Vi giver selvfølgelig en lille smule beskyttelse til den, der lejer, men man må vel også sige, at der skal være en lille smule sikkerhed for den, der lejer og stiller et sommerhus til 1 mio. kr. på en lejet grund.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så går vi til den næste ordfører. Det er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg var også blevet overrasket, hvis hr. Jan Johansen havde sagt, at han ikke støttede lovforslaget. Dette lovforslag indeholder forslag om regulering af aftaleforholdet mellem udlejer og lejer af grunde, hvorpå lejer har opført et sommerhus. Og der kan jo være flere grunde til at se nærmere på området.

Med dette lovforslag foreslås der indført et regelsæt, som fastsætter nærmere regler for de centrale dele af lejeforholdet om sommerhusgrunde. Reglerne vedrører: Lejefastsættelse ved lejeaftalens indgåelse, lejeregulering i lejeperioden, lejers ret til at sætte en ny lejer i sit sted, opsigelse og fraflytning.

Det får mig til at stille nogle spørgsmål til ministeren, bl.a. om man ved at fremsætte det her forslag dermed fratager parterne mulig-

heden for selv at aftale, hvordan lejeforholdet skal være, når lovforslaget lægger op til en regulering på området. Muligheden for at leje en grund og på grunden opføre et sommerhus eller overtage et på grunden værende sommerhus findes i dag, og ifølge Bygnings- og Boligregistret er der knap 9.000 registrerede sommerhuse, som tilhører lejeren af den grund, hvor sommerhusene er beliggende.

Det, der undrer mig, er, at i et af høringssvarene skriver Advokatrådet, at lovforslaget alene indeholder en summarisk gengivelse af gældende ret. Det får mig til at tænke på, om det her lovforslag er gennemtænkt, om det er godt nok. Måske kan ministeren uddybe det også.

I forhold til det her lovforslag ønsker jeg også oplyst, om det her lovforslag også kommer til at omhandle kolonihaver, eller om det kun drejer sig om decideret sommerhuse på lejet grund.

Så kunne jeg også godt tænke mig at høre, om ministeren – efter at have fremsat det her lovforslag – har fået rigtig mange henvendelser fra de her 9.000 sommerhusejere om, at de har kæmpeproblemer inden for det her område i forhold til de aftaleretlige regler, der er på området. Vi har en række spørgsmål til det her lovforslag, som vi gerne vil have svar på, så vi kan ikke sige, om vi støtter eller ikke støtter lovforslaget på nuværende tidspunkt, da det kræver lidt afklaring. Tak for ordet.

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den radikale ordfører, fru Liv Holm Andersen.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. Der har indtil nu eksisteret et hul i lovgivningen og dermed på sin vis også et hul i retssikkerheden for en særlig type af sommerhusejere i Danmark, nemlig de sommerhusejere, som har et sommerhus på en lejet grund. Der findes nemlig ingen særlig forbrugerbeskyttende regulering for sommerhuse på lejet grund, idet leje-lovgivningen kun omfatter aftaler om leje af hus eller lokaler og erhvervslejeloven kun omfatter aftaler om leje af lokaler til erhvervsbrug. Således er der nogle lovfastsatte aftalekrav, bl.a. om lejers mulighed for at afhænde sit sommerhus på de eksisterende lejebetingelser, altså i forhold til grunden, samt for begge parter opsigelse, som der er blevet redegjort for af bl.a. den socialdemokratiske ordfører.

Men i Radikale Venstre er vi egentlig glade for, at der bliver rettet op, at der kommer nogle regler på det her område, og at vi på den måde styrker retssikkerheden for den her særlige gruppe af sommerhusejere, og derfor kan vi som sagt støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører, som jeg kan forstå også talte på SF's vegne, da hr. Eigil Andersen ikke kan være til stede. Så er det hr. Lars Dohn, der taler for Enhedslisten.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Først en bemærkning om høringsprocessen i forbindelse med det her lovforslag: Der er kun ganske få organisationer, som er blevet bedt om høringssvar, og da der er mange organisationer, som er interesseret i, hvilket lejelovsbegreb og hvilken lejeberregning man skal have i det her land, havde det været fornuftigt også at give andre organisationer med den interesse mulighed for at udtale sig. Men principielt er det rigtig godt, at det område bliver lovreguleret.

Aftalelovens bestemmelser er ikke tilstrækkelige til at sikre den svage part, nemlig lejeren, mod ublu aftaler. Så det er godt, at der nu

kommer en lovregulering. Det siger jeg, selv om jeg har nogle kritiske bemærkninger til lovforslaget.

Loven gælder først, når en eksisterende aftale udløber, og det er jo en åbenlys svaghed ved den. Der bliver nævnt fra den socialdemokratiske ordførers side en aftale fra Bøgebjerg Strand, som umiddelbart virker urimelig, men det skal så lige med, at lejerne på Bøgebjerg Strand har tabt den sag i retssystemet. Derfor er der behov for en eller anden adgang til at få prøvet indgåede aftaler, og det vil vi gå efter i udvalgsarbejdet.

Ligesådan med hensyn til spørgsmålet om lejefastsættelsen må man sige, at det bærende princip for lejefastsættelse i det her forslag er markedslejen og en mulighed for løbende regulering efter prisindekset. Enhver, der kender lidt til Enhedslistens holdning til boligpolitik og lejefastsættelse, ved, at det med markedsleje ikke lige er vores kop te, så det kan ikke komme bag på nogen, at vi vil arbejde for at få indarbejdet lejelovens bestemmelser om lejefastsættelse i det her, men stadig væk med retten som tvistorgan.

Når ministeren så vælger en model, der ligger meget tæt op ad erhvervslejeloven, ville det være rigtig godt, hvis han tog hensyn til dem, der skal føre de her sager, det er jo ikke noget, de gør hver dag. Det er jo ikke, ligesom det er med Venstres ordfører, der har professionel erfaring ud i de her sager og har det som noget, han gør dagligt. I de her sager er det once in a lifetime, og derfor ville det være godt at indføre en tjekliste, ligesom der er i erhvervslejeloven – jeg tror, det er en forglemmelse, at det ikke er kommet med. Så det vil jeg gerne høre ministerens bemærkning til.

Så Enhedslisten betragter forslaget som en forbedring, men vi vil altså i udvalgsarbejdet gå efter at sikre, at loven også kommer til at omfatte eksisterende aftaler, og vi vil have ændret lejefastsættelsen fra markedsleje til leje efter lejelovens bestemmelser, der tager udgangspunkt i det lejedes værdi. Tak.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance kan ikke umiddelbart støtte det her lovforslag, for vi går ind for fri aftaleret mellem lejer og udlejer. Det er det, som regeringen vil gøre op med her. Regeringen siger, at lejerer er så dårligt stillet, at den bliver nødt til at lave lovgivning omkring lejens vilkår og pris. Vi siger, at det må lejer aftale med udlejer som i enhver anden frivillig aftale.

Der har så været noget snak tidligere og i årene op til, at det her lovforslag er blevet formuleret, hvor man har sagt, at der har været nogle helt vilde jordlejestigninger på det her område, og det bliver vi nødt til at beskytte ejerne af sommerhuse imod. Men man må jo også sige, at markedet for sommerhuse har udviklet sig betydeligt i den periode, de her lejeaftaler har eksisteret.

I perioden op til 2008 steg prisen på sommerhuse helt generelt meget, rigtig meget endda, sommerhuse gik fra at være noget, som rigtig mange havde råd til, til efterhånden at være lidt af et luksusgode, især de sommerhuse, som havde en attraktiv beliggenhed. Det skal selvfølgelig også afspejle sig i den leje, man betaler, når man lejer en jord, og det er sådan set det, der er sket derude.

Endelig vil vi gerne påpege, at hvis man indskrænker udlejers rettigheder til at opkræve den leje, man gerne vil ved genudlejning, og den regulering af lejen, man gerne vil, så falder jo altså markedsværdien af udlejers jord, eller også stiger kravet om, hvad udlejer skal have i husleje, altså når betingelserne er bedre for lejer, må lejen også være højere, hvis den bestemmes på markedsbaseret niveau. Markedslejen må være højere, når lejer stilles bedre, end når lejer ik-

ke er så godt stillet. Det må jo så betyde, at folk, der i dag betaler x kr. i leje, fremover vil komme til at betale x kr. plus et eller andet ekstra, som er en kompensation til udlejer, som markedet ville sætte.

Så hvis ministeriet virkelig har en intention om, at der skal være markedsbaseret udleje i begyndelsen af aftaleforholdet, må det betyde, at det fører til større omkostninger for lejerne af grundene. Det tror jeg måske ikke ministeriet har tænkt så meget over, men det burde man gøre.

Men som det ligger her – og formentlig også, når det kommer til afstemning – kan vi ikke støtte det.

Kl. 16:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jan Johansen har en kort bemærkning.

Kl. 16:01

Jan Johansen (S):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, hvordan ordføreren har det med en lejer, som har siddet der i 10, 15, 20 år og lige pludselig bliver præsenteret for en kæmpe stigning i lejen af grunden, hvorpå lejerer har sat et hus til 1 mio. kr., og hvor de ikke kan blive enige. Den her borger bliver altså nødt til at sige pænt tak og så lade huset stå eller rydde det. Hvordan har man det over for den lejer, og hvordan har man det egentlig med den værdi, udlejer så kan få i leje for sommerhusgrunden?

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen hvis den nye leje, som udlejer kræver, er i overensstemmelse med den faktiske værdi, som grunden har, så mener jeg, at det er rimeligt, at huslejen stiger til det niveau, for alternativet ville jo være, at lejer bliver begunstiget med et særligt privilegium af lovgivningen, som andre ikke har. Når grunden er steget i værdi, så må lejen også stige. Hvis lejestigningen modsvarer den grundstigning, der er, så har jeg ikke nogen problemer med det.

Kl. 16:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jan Johansen.

Kl. 16:02

Jan Johansen (S):

Vi har jo hørt om tilfælde, hvor man sætter en højere pris, netop fordi man ikke kan blive enige om at genudleje sommerhusgrunden. Så kan man leje den ud til en anden, for så kan man få en højere pris. Men der er mennesker, der har lejet en grund i 10, 15, 20 år, og har et hus stående til 1 million og nu skal forlade det og eventuelt ikke kan få værdien med eller skal rydde grunden helt. Det, som det her gør op med, er faktisk, at det, man kan få for den, er lejen af grundværdien, og så også, at der, når man investerer på en grund med at sætte et sommerhus på den, skal være rimelighed i, hvor meget man egentlig kan tage fra dem, der ejer jorden.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:03

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tror faktisk, hr. Jan Johansen har misforstået lovgivningen her, for hvis den situation opstår, at udlejer ville kunne kræve en meget højere leje af en ny lejer, så er det jo markedslejen. Og mig bekendt

opererer loven med, at man skal kunne opkræve markedsleje ved en genforhandling og ved nyudleje. Det er alene, så vidt jeg forstår det hele, en regulering af lejen i lejeperioden, det her handler om. Men selve udgangspunktet for lejen er markedsbaseret. Så den leje, man ville kunne få med en ny lejer, er også den leje, som udlejer kan kræve af sin gamle lejer ifølge den her lov. Sådan forstår jeg den i hvert fald.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke mere nu. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter. Værsgo.

Kl. 16:04

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Tak for det. Jeg vil godt starte med at sige tak for Tingets velvillige behandling. Der er ingen tvivl om, at der er rejst en lang række spørgsmål – også flere end jeg kan nå at svare på i den her tale, men det er klart, at vi under udvalgsbehandlingen selvfølgelig svarer beredvilligt på alle de spørgsmål, der overhovedet måtte være.

Jeg kan høre på Venstre – og dermed også De Konservative, for hr. Preben Bang Henriksen talte på begges vegne – at der var en række spørgsmål, som skulle afklares, herunder hvem der var de stærke og svage parter i den her sag. Jeg vil godt sige, at for mig er det i den her sag helt klart typisk lejeren, som er den svage part, for udlejer kan jo forlange at få huset fjernet, hvis man ikke kan nå frem til en aftale osv.

Men lad os nu tage det stille og roligt og få svaret på de spørgsmål, der måtte være. Jeg kan godt forstå det, for det er helt bestemt komplicerede spørgsmål, vi har med at gøre. Men tak for opbakningen til det. Også tak til Enhedslisten og hr. Lars Dohn, som selvfølgelig altid – og sådan er det jo med politiske partier – har lyst til at gå lidt længere, men som anerkendte, at det var godt, der blev reguleret på området.

Fru Karina Adsbøl fra DF ville spørge, om man kunne fratage parterne mulighed for indgå en aftale. Her kan jeg sige til fru Karina Adsbøl, at det ikke er tilfældet. Man kan faktisk godt indgå en aftale, også en særlig dyr eller billig aftale, hvis man ønsker det, men det er klart, at i det øjeblik man indgår en ny aftale, kan man hvert femte år fra en af parternes side forlange at få den reguleret i forhold til markedslejen. Det er jo en helt anden sag i forhold til den del af det.

Så spurgte fru Karina Adsbøl i forhold til Advokatrådet, om det her nu bare var en regulering af de eksisterende forhold. Ja, det er jo en regulering af det, men det er altså også en helt ny regulering. Det er et helt nyt forslag, som gør, at man faktisk kan regulere. Og der har aldrig været reguleret på området før. Domme, som hr. Jan Johansen henviser til, bl.a. fra Bøgebjerg ved Kerteminde, viser jo, at der ingen regulering var, og at man ikke havde mulighed for domstolsmæssigt at gøre noget ved det. Så derfor er der ifølge regeringens og min mening helt klart behov for, at vi får reguleret.

Så kan jeg sige, at det her gælder bestemt ikke for kolonihaver. Det gælder kun for sommerhuse på lejet grund. Der er, så vidt jeg forstår, nogle særlige regler for kolonihaver; det hører ikke under mit ressort, men vistnok under Miljøministeriet i forhold til den del af det.

Jeg tror, jeg har været nogenlunde rundt om det, jeg ville svare på i forhold til medlemmerne, men man er selvfølgelig velkommen til at stille spørgsmål, og så svarer vi beredvilligt, som jeg siger, skriftligt på det.

Så vil jeg sige, at lovforslaget jo handler om lejeaftaler på grunde, hvor lejeren har opført et sommerhus. Det er helt klokkeklart. Og der findes i dag, som flere har sagt, 9.000 sommerhuse på lejet grund, og jeg skal sige, at det kræver tilladelse efter sommerhusloven at udleje en grund, hvorpå en lejer har opført et sommerhus. Og med den meget restriktive praksis, som gælder for behandlingen af

ansøgninger om sådan nogle tilladelser, vil der fremover højst sandsynligt blive tale om en faldende bestand af den her type sommerhuse.

Mit ønske for de her sommerhusejere er, at de har rimelige og fornuftige vilkår for det sommerhus, de har opført eller har erhvervet på en lejet grund. Man skal måske i den forbindelse huske på, at der også er tale om sommerhuse, der ud over den meget rekreative værdi for lejeren tillige repræsenterer en betragtelig økonomisk værdi. Det er en værdi, som vi også samfundsmæssigt har en interesse i bliver håndteret fornuftigt.

Lejeaftaler om sommerhusgrunde er typisk tidsbegrænsede. Det er altså perioder, som er meget varierende – fra 5 til 10 år kan de gå helt ned til. Det er en sædvanlig fremgangsmåde, at grunden lejes for en fast leje i lejeperioden uden adgang til løbende lejeforhøjelser. Når lejeperioden udløber, optages der forhandlinger mellem parterne om en ny periode til en justeret leje samt andre vilkårsændringer, som parterne kan blive enige om. Ofte er der tale om, at lejen har stået stille i mange år, og derfor kan selv en efter forholdene rimelig ajourføring af lejen komme til at fremstå som en voldsom lejestigning.

Omvendt har der også være tilfælde, hvor lejen er skruet lige højt nok op. Vi så det i Bøgebjerg, hvor lejeren risikerer at miste sit hus, hvis han ikke får sin aftale forlænget, og så bliver man altså presset til at acceptere en alt for høj leje. Det er faktisk her, problemet er. For det er jo netop sådan, at lejeren ikke bare kan tage sit sommerhus og flytte det over til en anden udlejer og dermed få gavn af konkurrencen på området.

Så i praksis vil lejeren derfor som udgangspunkt være tilskyndet til at acceptere lejestigninger, som vil kunne medføre, at lejen forhøjes langt ud over det, der er markedslejen. Og her er lejeren ifølge min mening, vil jeg sige til hr. Preben Bang Henriksen, den svage part, for man kan ikke flytte sine værdier.

Kl. 16:09

Her kan man selvfølgelig vælge at sige, at det burde lejeren have taget højde for, inden det blev opført som sommerhus af en værdi, som vil medføre større tab for lejeren, hvis han mister lejeaftalen.

På den anden side er det jo også et faktum, at den her problemstilling gør sig gældende for lejere af sommerhusgrunde, og det holder jo ikke op, bare fordi man vender ryggen til problemet. Det viser de faldne domme jo også. Derfor ser jeg et behov for at sikre bedre og mere gennemskelige vilkår for de her lejere og også mere gennemskelighed i de aftaleretlige vilkår, vi ser i dag, og de regler som reglerne, der er i dag. Det er det, der er hensigten med lovforslaget. Det ikke meningen med forslaget, at de her lejere skal stilles bedre end andre. Det skal blot sikre rimelige og gennemskelige forhold for de her lejere.

Helt centralt på lovforslaget er derfor to ting, dels at sikre, at lejen ikke overstiger markedslejen, dels at forhindre, at lejen udvikler sig i spring. Som det er foreslået her, så er den aftalte leje det, man kan forvente svarer til markedslejen, og den kan alene reguleres efter det, der hedder nettoprisindekset, samtidig med at der hvert femte år kan ske en tilpasning af lejen til den aktuelle markedsleje. Tilpasningen skal indføres over en 5-årig periode for at sikre en jævn udvikling.

Det er endvidere foreslået, at lejeren skal kunne indsætte en ny lejer i sit sted, hvis sommerhuset overdrages, og hermed sikrer vi jo, at lejeren kan overdrage det sommerhus, som lejeren har ladet opføre på den lejede grund, og som Forbrugerrådet ganske rigtigt påpeger, vil der gå rigtig meget til spilde, hvis sommerhusejeren skulle jævne sit sommerhus med jorden, hvis det var sådan, at man ikke kunne blive enige om en ny aftale.

Jeg synes, at vi med det her forslag har skabt et rigtig godt og fornuftigt grundlag for aftale om leje af sommerhusgrunde, hvorpå lejeren har opført et sommerhus, som tilgodeser begge parter. Det

har nemlig været meningen, at vi laver en ordentlig balance i det, som generelt tager hensyn til, at vi jo imødegår værdispild, for der er også nogle steder, hvor man ikke har fået reguleret i mange år.

Jeg vil godt sige igen, at jeg ser frem til et rigtig godt udvalgsarbejde og håber, vi kan besvare spørgsmål, således at både Venstre, Konservative og DF har lyst til at være med i det her vigtige arbejde.

Kl. 16:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er et par spørgsmål, og først er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 16:11

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg skal høre, om ministeren kan bekræfte, at hvis lejeperioden for en grund er udløbet og udlejer f.eks. kan få, lad os sige – det er bare et slag på tasken – 100.000 kr. mere om året i leje fra en anden eller måske endda fra flere alternative lejere, end den nuværende lejer giver, så er de 100.000 kr. mere om året markedslejen, og så kan den eksisterende lejer også afkræves 100.000 kr. ekstra om året i leje af grunden, hvis loven gennemføres og han skal have lov til at blive boende. Er det korrekt?

Kl. 16:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 16:12

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Sådan som jeg ser det, gælder det her ikke for eksisterende aftaler. Det vil sige, at eksisterende aftaler løber det stykke tid, de nu løber, om det er 5, 10 eller 30 år. Det er sådan set vigtigt at få sagt, for der er nogle, der tror, det griber ind i eksisterende aftaler.

Hvis man laver en ny aftale på nye vilkår, er det en aftale mellem to parter, og det har vi egentlig ikke tænkt os at gribe ind i, men med det, vi gør, kan man efter 5 år gå ind og kræve den reguleret efter markedslejen. Det betyder, at der er grænser for, hvor højt man kan gå op, for 5 år efter skal man enten gå op eller ned, så det virker regulerende på det, og det er sådan set også det, der er meningen, vil jeg sige til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 16:12

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, ja. Men det, det handler om, er, når lejeperioden udløber. Så må man fastsætte en ny leje i en ny lejeperiode, og den nye leje skal være markedsbaseret. Og hvis det er sådan, at den eksisterende leje ligger 100.000 kr. under, hvad andre lejere ville være villige til at betale for at overtage grunden i en ny lejeperiode, så kan den eksisterende lejer på grunden også aftvinges 100.000 kr. ekstra om året i leje og få lov til blive boende, fordi det er markedslejen, der er udgangspunktet for det her lovforslag, og derfor redder det her lovforslag ikke den eksisterende lejer fra det, som hr. Jan Johansen sagde var det store problem.

Kl. 16:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 16:13

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Altså, for lige at slå det fast igen: Det er for alle nye aftaler, at det er sådan, at det er markedslejen, der er udgangspunktet for regulering-

gen, men at man må aftale, hvad pris man vil. Men hvert femte år tilpasser man efter nettoprisindekset, og man tilpasser til markedslejen. Det vil sige: Det kan altså godt være, at man vil tage langt, langt over markedslejen, men at der så bliver reguleret hvert femte år.

Så derfor vil jeg sige, at jeg tror, at hr. Jan Johansen har ret i, at man ikke bare uhæmmet kan hæve huslejen ved indgåelse af en ny aftale, fordi det er markedslejen, der gælder.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste spørger er fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:14

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Det, jeg sagde til ministeren i min ordførertale, var, at Advokatrådet havde bemærket, at lovforslaget alene indeholder en summarisk gengivelse af gældende ret. Det var lige det, jeg ville sige. Bare lige for at pointere det.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren om, hvorfor det her lovforslag egentlig ligger i By- og Boligudvalget, men måske ikke i Miljøudvalget. Måske kan ministeren uddybe det? Det undrer mig lidt, for sommerhuse plejer at ligge under miljøministeren.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, så er det ministeren.

Kl. 16:14

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er helt simpelt, vil jeg sige til fru Karina Adsbøl. Som det er skruet sammen i ressortfordelingen, er det sådan, at lejelov – og det her er også en lejelov – ligger i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Kl. 16:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, så er det fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:15

Karina Adsbøl (DF):

Nu varer det nok ikke så længe, inden vi skal i gang med forhandlinger om lejeloven. Hvordan kan det så være, at det her lovforslag kommer, inden vi skal i gang med de her forhandlinger?

Kl. 16:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, så er det ministeren.

Kl. 16:15

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er, fordi der aldrig før har været reguleret på området vedrørende sommerhusene på lejet grund. Jeg har set nogle af de her sager, som har kørt igennem årene. Den tidligere regering nægtede at regulere på området. Jeg synes faktisk, vi skal sikre, at der bliver en ordentlig retsstilling for de mennesker, der har et sommerhus på lejet grund, og vi skal sikre, at de værdier, der er der, ikke bare skal fjernes efterfølgende. Og vi skal sikre, at man ikke tager fuldstændig ublu huslejer på sigt. Det er sådan set hele begrundelsen for at regulere det. Jeg har syntes, at det har været vigtigt. Det bliver en selvstændig lov, og derfor er den ikke med i de kommende lejelovsforhandlinger.

Kl. 16:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Vi siger tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ikke der er nogen, der gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond. (Tilpasning af reglerne for administration af forordninger om Regionalfonden og Socialfonden m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 09.10.2013).

Kl. 16:16

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til hr. Jacob-Engel Schmidt, Venstre.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak til formanden. Det er en fornøjelse at træde op på talerstolen første gang.

Det lovforslag, vi i dag skal behandle, handler om at bringe dansk lovgivning og administration af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond i overensstemmelse med den nye EU-forordning, der sætter nye økonomiske og administrative rammer for de to fonde. Den føromtalt EU-forordning forventes vedtaget i dette efterår med retsvirkning fra 1. januar 2014.

Det er vigtigt, at EU's fonde bliver mere effektive, at svindet mindskes, og at der kommer mere fokus på konkrete og målbare resultater. Derfor hilser Venstre den nye forordning velkommen. Venstre noterer sig, at ministeren har lyttet til en række af de høringsvar, der er indgivet af de berørte parter, og særlig det høringssvar, der kommer fra Danske Universiteter. De er bekymrede for den mulige hæftelse for øvrige modtagere af tilskud. Det virker yderst uheldigt, og derfor er det glædeligt, at ministeren har valgt at lytte til bekymringerne og vil tage højde for disse, når forslaget og loven udmøntes.

For Venstre er det afgørende, at implementeringen af lovgivningen bliver gjort på den mest smidige måde, så transaktionsomkostningen mindskes, og så det er så let som overhovedet muligt at udnytte mulighederne inden for EU's fonde, samtidig med at det omvendt ikke er muligt at misbruge midlerne. Det er derfor med en vis ærgrelse, at Venstre igen læser høringsbidraget fra Danske Universiteter. Det er bekymrende, at flere universiteter overvejer helt at lade være med at søge og gennemføre projekter med støtte fra EU's fonde. Det skyldes, at det angiveligt og ganske enkelt er for besværligt, og at dokumentationskravene m.v. er for omfattende. Det er uheldigt, hvis universiteterne afholder sig fra at søge oplagte midler fra EU, fordi det er for besværligt. Venstre opfordrer derfor til, at der i forbindelse med arbejdet med L 36 bliver set på, hvordan vi kan gøre ansøgnings- og administrationsprocessen mere smidig og dermed lette ansøgningsprocessen.

De nævnte udfordringer til trods, så støtter Venstre lovforslaget. Tak.

Kl. 16:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Jeg beklager over for formanden, at det lige tog et øjeblik at komme op på talerstolen. Det er jo, fordi det var en jomfrutale, så man skal også lige gratulere ordføreren for den. Det er hermed gjort også heroppefra.

Formålet med dette lovforslag er at bringe den danske lovgivning i overensstemmelse med de nye EU-regler for Regionalfonden og Socialfonden. I forbindelse med den kommende EU-budgetperiode udarbejdes operationelle programmer for de to fonde. Administrationsloven er grundlaget for administrationen af programmerne i Danmark. Jeg kan lige så godt sige det, som det er: Det er ikke de store ændringer, vi foretager i den eksisterende lov. Det sker i fuld harmoni med de nye forordninger.

De overordnede rammer for administrationen af fondene i Danmark vil være uændret. Et nyt element er, at der ifølge forordningsudkastet skal afsættes midler til en pulje til bæredygtig byudvikling. Lovforslaget indeholder derfor nedsættelse af et indstillingsudvalg, der skal medvirke ved administration af puljen til bæredygtig byudvikling.

Regeringen forventer desuden, at der i EU træffes beslutning om, at der fra ramme til finansiering af Socialfonden skal afsættes midler til en fond til hjælp til socialt dårligt stillede, forkortet FEAD. Fonden vil kunne administreres efter samme principper som Regionalfonden og Socialfonden. For at sikre hjemmel til administrationen af den foreslås lovens anvendelsesområde udvidet til også at omfatte fonde, hvis midler i henhold til EU-beslutningen er overført fra rammerne til finansiering af Regionalfonden og Socialfonden.

Som altid i sådanne sammenhænge skal EU-midlerne medfinansieres nationalt. Med lovforslaget fastlægges det, at medfinansiering af statens administration og Regionalfonden og Socialfonden afholdes af Erhvervs- og Vækstministeriet, og at offentlig medfinansiering af FEAD afholdes af Social-, Børne- og Integrationsministeriet.

Forordningen for de to fonde forventes vedtaget i EU i løbet af dette efterår, og det forventes samtidig, at forordningerne vil have retsvirkning fra den 1. januar 2014. For at sikre kontinuitet i administrationen mellem den gamle og den nye budgetperiode er det derfor vigtigt, at lovforslaget for administrationen af programmerne er på plads ved begyndelsen af den nye budgetperiode. Lovforslaget fremsættes derfor på grundlag af forslag til forordningerne. Loven vil først kunne vedtages, når forordningen er vedtaget, og derfor har ministeren da også allerede gjort opmærksom på, at der under forhandlingerne af loven i Folketinget vil blive fremsat et ændringsforslag, som henviser til netop forordningen.

Det er vigtigt at understrege, at lovforslaget ikke omfatter selve udmøntningen af regional- og socialfondsmidlerne i Danmark. Det er måske det, som de fleste finder interessant. Udmøntningen fastsættes i dialog med interessenterne.

Forslaget har været i høring, og her er forslaget blevet justeret for at præcisere, at de regionale vækstfora skal høres, inden Erhvervsstyrelsen som forvaltningsmyndighed for Regionalfonden og Socialfonden træffer afgørelse om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud. Det er et fornuftigt princip at opretholde, og derfor har regeringen naturligvis imødekommet det forslag.

Med disse bemærkninger skal jeg blot konstatere, at Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag, som erhvervsministeren har fremsat, er jo et lovforslag, som omhandler ændringer som følge af EU's Socialfond og EU's Regionalfond, og det er selvfølgelig vældig interessant. Men omvendt må man også sige, at vi har det her lovforslag til behandling, inden EU har vedtaget den her forordning, som det tager sit udgangspunkt i. Det synes vi i Dansk Folkeparti lidt er i den forkerte rækkefølge at gøre tingene, men det er måske noget, ministeren kan bidrage med en fornuftig forklaring på i forbindelse med sin opfølgning, efter at ordføreren har været igennem deres ordførertaler.

I Dansk Folkeparti er vi ikke særlig glade for det her lovforslag, for vi mener faktisk, at hele det sociale område er et område, der er underlagt national kompetence, og det er et område, som de enkelte nationer selv skal værne om og kere sig om. Jeg synes, det er vældig vældig fint og velmenende, at man vil lave en ny underfond for socialt dårligt stillede i EU osv. Men omvendt må vi også have lov til at sige, at når nu hele det sociale område er underlagt national kompetence og dermed vores egne parlamenter og vores egen lovgivning, er det også et sted, hvor vi ikke sådan bare skal sige: O.k. og pyt med det.

Så Dansk Folkeparti kan ikke støtte det her lovforslag. Vi mener simpelt hen, at det er den forkerte vej at gå. Vi mener faktisk, at EU skal lade være med at blande sig i de sociale ordninger, og vi mener faktisk, at de her socialfonde kunne få deres penge brugt langt, langt bedre, hvis de enkelte stater fik lov til at forvalte deres penge selv.

Venstres ordfører var jo inde på, at der var en række problemer og udfordringer med det, bl.a. at det er omstændeligt at ansøge, og at det er tungt administrativt system, og at det er forbundet med en stor revisionsudgift overhovedet at begynde at begive sig ind på at få penge fra Socialfonden osv. i EU-systemet. Vi tror, det ville være langt, langt bedre, og langt, langt mere effektivt, hvis de her ting rent afgørelsesmæssigt og vurderingsmæssigt lå hos de enkelte nationale parlamenter.

På den baggrund kan vi ikke støtte lovforslaget fra regeringen. Vi synes, det er et forkert område at prioritere. Vi mener som sagt, at det er et område, der er underlagt national kompetence, og det betyder selvfølgelig også, at vi ikke skal have EU til at bestemme yderligere på det her område.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

EU har to fonde, nemlig den regionale fond og den sociale fond, og hvis Danmark skal have del i de midler, skal vi have hjemmel til at administrere de tilskud, vi måtte få fra de to fonde. Der bliver lavet en ny periode for de her fonde i EU fra 2014 og frem til 2020, og for at være klar til at kunne administrere de her puljer fra den 1. januar vedtager vi nu et lovforslag, der gør det muligt at administrere den forordning, der kommer fra EU.

Der er to nævneværdige ændringer i den nuværende lov, og det er det, som allerede er blevet nævnt, nemlig en pulje til bæredygtig byudvikling og så den her nye pulje til socialt dårligt stillede, som altså

bliver vedtaget nede i EU. Vi skal selvfølgelig være klar til at kunne få del i de midler, og derfor vedtager vi nu det administrationsgrundlag, der skal til, for vi kan få del i de penge. Vi kan støtte op om lovforslaget, som det ligger, og glæder os til udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som det tidligere er blevet nævnt, står vi med et teknisk lovforslag, der følger op på nogle forordninger fra EU, og som sikrer, at vores lovgivning er i overensstemmelse med de regler, der følger af de forordninger. Nu er det jo ikke et lovforslag, der vedrører selve forordningen, for vi skal jo ikke implementere den; det er alene administrationen af de danske regler, som fastlægges i dette lovforslag. Der er, som andre ordførere jo har været inde på, tale om en rent administrativ ændring, og det er en ændring, som vi i SF naturligvis bakker op om. Vi kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 16:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører kan jeg ikke rigtig se er til stede. Så må vi gå videre, og det er så Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen, værsgo.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg skal læse en tale op på vegne af vores sædvanlige erhvervsordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Lovforslaget her søger at bringe forordningsgrundlaget for administrationen af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond i overensstemmelse med en række kommende forordninger. Det er problematisk, at lovforslaget baseres på endnu ikke vedtagne forordninger. Fordi forordningerne endnu ikke er vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet, er det kun muligt at få et indtryk af indholdet af de kommende forordninger ved at læse forslagene til de enkelte forordninger, og de er alt for ukonkrete. Lovforslaget vil reelt give ministeren et lovgivningsmæssigt frirum til at udforme lovgivning, der skal implementere kommende forordninger, som vi ikke kender indholdet af. Det er vi betænkelige ved.

Endelig skal det bemærkes, at Liberal Alliance generelt er skeptisk over for EU's strukturfonde. EU's strukturfonde illustrerer på bedste vis den uheldige drejning, som EU-projektet har taget. EU startede som et økonomisk frihandelssamarbejde, som understøttede økonomisk fremgang og velstand. Desværre er EU i dag kendetegnet ved en politisk detailregulering og en helt enorm omfordeling af støttekroner, bl.a. igennem EU's strukturfonde. Alt for mange støttekroner, som kunne være brugt til at skabe vækst og velstand, spildes i EU's støtteprojekter, og der har desværre været alt for mange eksempler på, at støttekronerne spildes på vanvittige projekter og meningsløse aktiviteter.

Af disse grunde kan Liberal Alliance ikke støtte dette lovforslag.

Kl. 16:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Brian Mikkelsen, Det Konservative Folkeparti, værsgo.

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan godt støtte forslaget. Det er en rent administrativ ændring, som sikrer, at man får harmoniseret dansk lov med EU-forordningen. Så vi er positive over for forslaget.

Kl. 16:28

Kl. 16:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og så er det erhvervs- og vækstministeren. Værsgo.

Kl. 16:29

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg skal takke for den altovervejende positive tilslutning til forslaget, som der har været i dag. Det er jo, som det også er blevet nævnt af mange af ordførerne, et meget teknisk forslag. Det rigtig politiske – der hvor vi skal diskutere, hvad vi skal bruge midlerne til – kommer på et senere tidspunkt.

Der var et enkelt spørgsmål, som hr. Hans Kristian Skibby sendte mig, og det var, hvorfor det var nødvendigt at fremsætte forslaget nu, når vi alligevel – som det også blev nævnt tidligere – kan ende i en situation, hvor der kan komme ændringsforslag i forbindelse med den endelige behandling i EU. Men det er simpelt hen for, at vi, også af respekt for Folketinget, får tid til at kunne behandle det her i salen, så det kan få virkning og træde i kraft så tidligt i 2014 som overhovedet muligt, for det har jo ret stor virkning i forhold til at stimulere beskæftigelsen og væksten i Danmark, og det er begrundelsen for det.

Jeg må også sige, som sådan en enkelt kommentar om rammen for det hele, at jeg gerne vil have lov til at kvittere for hr. Jakob Engel-Schmidts meget, meget fine tale, som jeg synes på meget flot og rammende vis beskrev, hvad det her forslag går ud på. Så tillykke med den tale, den vil jeg lade stå som mine egne ord.

Kl. 16:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af forordning om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt sam-

arbejde (EGTS). (Tilpasning af reglerne for administration af EGTS-forordningen).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 09.10.2013).

Kl. 16:30

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Anne-Mette Winther Christiansen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er jo teknisk snak, lige så snart vi kommer i nærheden af lovforslag vedrørende EU. Og jeg vælger at lave en opremsning og en tale, der kommer til at ligge meget tæt op ad, hvad der står i indstillingsnotatet. Bare for at vores lyttere også kan forstå, hvad det egentlig er, vi har med at gøre her.

Det var jo, som vores formand nævnte, at det er blevet forkortet til EGTS, Europæisk Gruppe For Territorialt Samarbejde. Og de ændringer, der nu foreslås her, har til formål at lette grænseoverskridende samarbejde og derigennem styrke den økonomiske og sociale samhørighed i EU. Ændringerne skal bringe den danske lovgivning i overensstemmelse med de EU-regler, der er på området og med lidt held også forenkle og præcisere reglerne for EGTS.

Lovforslaget rummer bl.a. den ændring, at offentligtretlige organer fremover også omfatter offentlige virksomheder, og de ændringer imødekommer den efterspørgsel, der fremgår af de høringssvar, vi har læst, hvor der faktisk efterspørges en udvidelse af deltagerkredsens muligheder, sådan at en EGTS fremover også kan have deltagere fra tredjelande og oversøiske territorier.

I Venstre støtter vi forslaget, da vi mener, det er meget vigtigt, at vi får strømlinet reglerne sådan, at de stemmer overens med de gældende EU-regler. Derudover er det også fornuftigt, at reglerne på området bliver enklere og mere gennemskuelige, til trods for at EU-ting en gang i mellem stadig er noget meget klumpet noget. For forhåbentlig vil det opmuntre til mere og bredere samarbejder på tværs af grænserne i EU. Jeg har noteret mig, at lovforslaget er lavet på baggrund af en meget bred høring, og at de interesserede parter og de høringssvar, der er kommet ind, har været overvejende positive over for lovforslaget.

Derudover har jeg også noteret mig, at det fremgår af lovforslaget, at det hverken har administrative eller økonomiske konsekvenser for det erhvervsliv, som vi borgerlige kæmper så meget for, eller borgerne og det offentlige generelt.

Venstre støtter alt i alt det fremsatte forslag.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en spørger, og det er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:33

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Årsagen til, at jeg vil stille et spørgsmål, er, at når nu ordføreren er gået på talerstolen, er det jo synd, hvis hun skulle ned så hurtigt igen.

Men jeg vil egentlig bare gerne som et afklarende spørgsmål spørge ordføreren, om hun kan oplyse mig om, hvor mange af de her EGTS'er der er i Danmark.

Kl. 16:34

Kl. 16:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det regner jeg med at vi får opklaret, når vi når til udvalgsarbejdet i forbindelse med dette lovforslag, for det vil være et naturligt spørgsmål at få yderligere belyst.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jamen vi går ind for hurtig sagsbehandling, og det står faktisk på side 2 i bemærkningerne til forslaget, at der ikke er nogen EGTS'er i Danmark. Det står udtrykkeligt på side 2. Der er ikke etableret nogen EGTS'er i Danmark. Og det kan måske så være godt nok, men det kan jo også være et signal om, at der ikke har været behov for dem.

Men jeg vil bare gerne spørge ordføreren for Danmarks liberale parti, om ikke ordføreren så synes, at det er lige flot nok, at vi skal bruge Folketinget til at vedtage et lovændringsforslag, der vedrører noget, som vi ikke har noget af i Danmark. Vi kunne lige så godt lave en lov om ufoer – dem har vi heller ikke nogen af.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:35

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Den lader vi ligge hos Dansk Folkeparti – der kan man så lave et beslutningsforslag om ufoer og se, hvor meget opbakning der vil være der.

Vi er helt trygge ved det arbejde, der pågår her. Nu tager vi udvalgsbehandlingen, og så må vi se, hvad vi ender i. Jeg ser for mig, at vi har en pænt bred aftale.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht, og det er for Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Den tidligere ordfører har jo sådan set været godt rundt i stoffet, som det foreligger, og man kan jo i og for sig netop stille sig selv det spørgsmål: Hvorfor ændre på en lov om den europæiske gruppe for territorielt samarbejde, når nu man ikke har nogen? Men det er jo selvfølgelig, fordi vi, hvis vi får brug for sådan en i løbet af den kommende periode f.eks. i forhold til fordelingen af social- og regionalfondsmidlerne, også skal overholde de europæiske rammer, som der nu engang er. Derfor er det ganske oplagt, at vi ændrer den her lovgivning, også selv om vi på nuværende tidspunkt ikke har brug for at bruge den. Derved bare konkluderende: Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti, værsgo.

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg tillader mig såmænd bare at undre mig lidt over, at vi skal bruge tid på at behandle et lovforslag, som vedrører noget, som vi ikke har noget af i Danmark. Jeg synes måske, at det er sådan lidt vel voldsomt at gøre ting til en politisk udfordring, inden det overhovedet er noget, der er blevet gængs her i kongeriget. Men nok om det. Det var bare det, der stod på side 2 i ministerens bemærkninger til det her lovforslag.

Men det er jo ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte det her lovforslag, og det kan vi bl.a. ikke, fordi vi heller ikke i Europaudvalget tilbage i 2012, hvor det blev behandlet den 22. juni for at give et mandat til det her, stemte for. Vi stemte selvfølgelig imod, for vi mener ikke, at det er noget, som EU skal gå ind og kere sig om, og vi mener sådan set ikke, at det er nødvendigt for Danmark at have nogen som helt politisk holdning til det. Derfor støtter vi ikke lovforslaget.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Det her lovforslag implementerer også en EU-forordning om den såkaldt europæiske gruppe for territorielt samarbejde, EGTS, og vi har ikke sådan nogle grupper for samarbejde i Danmark, så derfor er det rigtigt, som det er fremgået, at det jo ikke er en stor, afgørende lov for Danmark, men når EU vedtager en forordning, som det hedder, skal medlemslandene også medtage lovgivning, der passer til.

Grunden til, at EU laver en forordning på det her område, er jo for at sikre, at EU har mest hånd i hanke med de grupper, der skal stå for det her samarbejde. Der er vist en del af sådan nogle grupper i Østeuropa og Sydeuropa, og der har man altså brug for nogle faste rammer i en forordning til at administrere det her. Det betyder så, at Danmark også skal vedtage en lov på det her område, selv om det ikke berører os, og derfor er det ikke så meget andet at sige, end at vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 16:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:38

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg har lovet at hilse fra Enhedslistens ordfører, der ikke kunne være her, og sige, at Enhedslisten støtter både L 36 og L 37, som vi behandler nu, fordi Enhedslisten ser, at det er af rent teknisk karakter. Det ser SF også at det er, og DF har naturligvis ret i, at det ikke umiddelbart har nogen konsekvenser for Danmark. Det kan man jo ikke vide om det kunne få i fremtiden, men SF støtter, da der alene er tale om en teknisk ændring og det har betydning for nogle EU-lande i Syd- og Østeuropa, som bruger det her.

Kl. 16:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 16:39 Og det er så vedtaget.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne oplæse en tale på vegne af Liberal Alliances erhvervsordfører, hr. Joachim B. Olsen.

I lovforslaget fremgår det, at det lovforslag, som vi behandler her, endnu ikke er færdigbehandlet i EU. Vi behandler altså med andre ord et forslag, som først kan vedtages, når det er vedtaget i EU.

Derudover beder man os om her at tage stilling til et forslag fra en EU-forordning, som vi ikke kender indholdet af. Det synes vi i Liberal Alliance ikke at man kan. Det må være det mindste, at man faktisk ved, hvad man siger ja og nej til i dette Folketing, og på den baggrund siger vi nej til forslaget.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Brian Mikkelsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget. Det vil i fremtiden kunne lette samarbejdet på tværs af landegrænserne i Europa. På trods af at der ikke er en sådan konstruktion i dag, vil der blive åbnet mulighed for, at der vil komme det i fremtiden. Da vi er for størst muligt og mest muligt samarbejde i EU, kan vi også støtte forslaget her.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det erhvervs- og vækstministeren, værsgo.

Kl. 16:40

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg skal endnu en gang takke for den altovervejende meget positive tilslutning, der har været til at gennemføre forslaget. Det er jo korrekt, som det er fremført, at vi for Danmarks vedkommende ikke har et eneste foretagende, der er dækket af loven. Det kan være, det kommer, hvad ved jeg. Spørgsmålet om, hvorfor vi så behandler det her, har den radikale ordfører været inde på, altså at det er almindelig kutyme i EU, at når man vedtager den her type forordninger, sørger alle lande for at implementere det i deres parlamenter. Så kan man jo ærgre sig lidt over, at man bruger tid på det. Jeg vil nu glæde mig over, at vi ikke har brugt så lang tid på forslaget, som man ellers kunne, men måske også bare stiltfærdigt minde om, at der jo kan være andre parlamenter rundtom i EU, hvor de bruger tid på forordninger og vedtagelser, som vi finder meget, meget afgørende. Og for det her forslags vedkommende har det i hvert fald været meget vigtigt – især for mange af de sydeuropæiske lande – at få klarhed i forhold til det her. Så derfor vil jeg takke endnu en gang for opbakningen til forslaget.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. oktober 2013, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:42).